

TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2021

UURAINEN

Sen näkee suun muodosta

SISÄLLYSLUETTELO

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	3
Koronapandemian vaikutuksista Uuraisten kunnassa	4
Kunnan hallinto	5
Taloudellinen kehitys	7
TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	15
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	15
Rahoituslaskelma ja tunnusluvut.....	17
Investoinnit	18
Tase	20
Kunnan kokonaistulot ja -menot.....	24
Kuntakonsernin toiminta ja talous	25
Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	25
Konsernin toiminnan ohjaus.....	26
Konsernituloslaskelma ja tunnusluvut	27
Konsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut	28
Konsernitase ja sen tunnusluvut	29
Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja keskeiset johtopäätökset	31
Tilikauden tuloksen käsittely	32
Käyttötalouden toteutuminen	33
2001 VALTUUSTO JA KONSERNIJOHTO	34
3002 KONSERNIPALVELUT	42
4001 PERUSPALVELULAUTAKUNTA	47
5001 SIVISTYSLAUTAKUNTA	77
7002 TEKNINEN LAUTAKUNTA	102
Tuloslaskelmaosan toteutuminen	120
Investointien toteutuminen	122
Rahoitusosan toteutuminen 2021	124
Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 2021	125
Tilinpäätöslaskelmat	129
Tuloslaskelma (ulkoinen)	129
Rahoituslaskelma	130
Tase	131
Konsernituloslaskelma	133
Konsernin rahoituslaskelma	134
Konsernitase.....	135
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	137

Tuloslaskelman liitetiedot	139
Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista	140
Tasetta koskevat liitetiedot	142
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	142
Käyttöomaisuuden muutokset	143
Pysyvien vastaavien sijoitukset	144
Omistukset muissa yhteisöissä	145
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	146
Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	147
Konsernin liitetiedot	149
Konsernituloslaskelman liitetiedot	149
Konsernitaseen liitetiedot	150
Kunnan vesihuoltolaitos	151
Tuloslaskelma.....	151
Vesihuoltolaitoksen tase	153
Rahoituslaskelma	154
Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot	157
Toistaiseksi palkatun henkilöstön määrä kunnan toimialoittain 31.12.2021	157
Luottamushenkilömaksut	158
Tilintarkastajien palkkiot.....	158
Intressitahotapahtumat	158
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista 2021	159
Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä	160

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Kuntalaiset äänestivät kuntavaaleissa 2021 kunnanvaltuuston päättäjät seuraavalle nelivuotiskaudelle. Kunta edustaa kansanvaltaa paikallistasolla, ihmisten lähellä. Uusi valtuusto lähti ensi töikseen rakentamaan Uuraisten kunnan tulevaisuutta vuoteen 2030. Mikä on kunnan tavoitetilä eli visio? Mitkä arvot toteuttavat visiota ja ohjaavat kunnan toimintaa? Mitä ovat strategiset painopisteet? Kunnanvaltuusto hyväksyi Strategia 2030 kokouksessaan 13.12.2021. Strategian laatimiseen on osallistunut suuri joukko uraislaisia erilaisten strategiakyselyjen ja -keskustelujen, sekä työpajojen kautta. Ote ja asenne oli motivoitunut ja keskustelevala. Laitoimme itsemme peliin täysillä. Kiitos.

Visiomme on olla KESTÄVÄLLÄ KASVU-URALLA. Uurainen on poikkeuksellisesti ollut lähes koko 2000-luvun kasvukunta ja väestörakenteemme on hyvä ja visiomme on päästä takaisin kasvu-uralle. Kestävän kehityksen kasvu on mahdollista ja siitä meillä on näyttöä: Päästöt asukasta kohden vähentyivät -25 % vuosina 2005-2019 ja samaan aikaan väestömme kasvoi 3100 asukkaasta 3700 asukkaaseen.

Arvojamme ovat ihmillinen, hyväntuulinen ja uudistuva. Kuntaorganisaation toimintaa kehitämme sujuvaksi. Rakennamme viihtyisää, hyvinvoivaa ja kestävää Uuraista. Ja kannustamme kaikki uraislaiset mukaan viestimään yleisesti erityisesti somekanavissa ja tykkäämään ja kertomaan tarinoita #sujuvasta ja #viihtyisästä Uuraisista (kunnastamme).

Strategia on tarkoitettu toteutettavaksi. Sekä henkilöstö että asukkaat osallistetaan ideoimaan keinoja, tavoitteita ja toimenpiteitä. Strategia on jokapäivästä toimintaa; jo toteutunutta, toteutuvaa ja tulevaa.

Elefanttia ei syödä kerralla, vaan pala palalta. Edetään vaiheittain. Keskustellaan. Tutustutaan toisiimme ja näkemyksiimme paremmin. Ensin arvojen lanseeraus (uudistuva, hyväntuulinen ja inhimillinen) ja siitä käynnistyvä ideointi ja omantyyön kehittäminen eri puolella kunnan organisaatiota. Kokonaisuutos jatkuu #sujuvuus teemalla kun on ensin latauduttu kesälomilla. Tunnettuuden lisääminen koko ajan mukana.

Tilinpäätökseen 2021 perehtymällä saamme tietoa jo toteutuneesta strategisesta toiminnasta. Se näkyy parempana toimintana ja siinä, että tulot riittivät kattamaan kulut. Kiitos kunnan päättäjille, työkavereille ja kaikille niille, jotka mahdollistitte viime vuoden positiivisen tuloksen.

Tilinpäätöksestä muodostui n.1 000 000 euroa ylijäämäinen. Arvio oli talousarviomuutoksen jälkeen päinvastainen eli -1 000 000 euroa.

Toimintakate tilinpäätöksessä on -21.387.922,63 euroa, kun muutetussa talousarviossa toimintakatteeksi oli arvioitu -22.726.630 euroa.

Toimintakulujen arvio oli -29.330.430 €, ja toteuma tilinpäätöksessä -28.590.048,34 €.

Vuosikate on 2,3 miljoonaa euroa. Valtuuston hyväksymässä muutetussa talousarviossa vuosikatteen arvioitiin olevan vain 153 870 euroa.

Tilinpäätöksestä 2020 tilinpäätökseen 2021 toimintakate kasvoi noin 5 %. Tässä on kuitenkin tärkeää huomioida se, että kasvuun vaikuttivat talousarvioon tehdyt muutokset, jotka johtuivat Uuraisten Valokuituverkot Oy:n takaussaatavien menolisäyksestä ja pakollisesta varauksesta sekä Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin alijäämien kattamisesta aiheutuvasta pakollisesta varauksesta. Näiden tulosvaikutus oli vuonna 2021 yhteensä -893.500 euroa (ja lisäksi KSSH:n alijäämän kattaminen vaikuttaa takautuvasti myös vuoteen 2020 n. 190 000 €). Kun poistaa näiden muuttujien vaikutuksen, toimintakate on tilinpäätöksessä 2021 melkein samalla tasolla kuin 2020. Tätä voidaan luonnehtia erinomaiseksi saavutukseksi ottaen huomioon se, että palvelujen laatu säilyi ja parani.

Tilikauden poistot olivat 1, 3 miljoonaa euroa.

Kunta investoi merkittävästi, nettoinvestoinnit olivat n. 1,5 miljoonaa euroa. Keskusurheilukenttähankkeen kokonaisbudjetti on 903 000 euroa. Hanke sai liikuntapaikkapaikkarakentamisen valtionavustusta 160 000 euroa. Pääosin vuonna 2021 toteutettu investointihanke saadaan valmiiksi vuoden 2022 keväällä. Uudistuva urheilukenttä tarjoaa upeat puitteet monipuoliselle liikkumiselle kaiken ikäisille. Tekonurmikenttä on toteutettu ympäristöystävällisestä pinnoitteesta. Alueella sijaitsee myös muita liikunta-paikkoja, joten voidaan puhua liikuntapuistosta 😊. Lähitöllä on koulu, asuintontteja ja alueelle rakentuu vuonna 2023 uusi yksityisrahoitteinen kaupanyksikkö, jota varten kumppanuuskaavoitus käynnistyi viime vuonna. Kyseessä on siis meille tärkeä hankekokonaisuus, mikä toteuttaa uutta kunnan strategiaa käytännössä.

Kunnan nettovelkaantumisen kääntyi reippaaseen laskuun. Kunnan velka väheni melkein 2 000 000 euroa.

Tulevia taloudellisia ja toiminnallisia ongelmia kykenemme paremmin ratkomaan, kun kunnassa on yhteistyön ja tekemisen meininki kuntalaisten, päättäjien ja työntekijöiden kesken.

Kunnan väestö vähentyi kahdellatoista henkilöllä vuonna 2021 johtuen sisäisestä muuttoliikkeestä. Miinusmerkki oli kuitenkin pienempi kuin vuonna 2020. Suunta kääntyy, ja sen näkee suun muodosta. Vuonna 2021 Uurainen oli yksi niistä kolmesta keskisuomalaisesta kunnasta, jossa luonnollinen väestömuutos oli plussalla.

Juha Valkama
kunnanjohtaja

KORONAPANDEMIAN VAIKUTUKSISTA UURAISTEN KUNNASSA

Koronapandemia on edelleen vaikuttanut Uuraisten kunnan toimintaan vuoden 2021 aikana. Siihen on pystytty kuitenkin sopeutumaan paremmin kuin edellisenä vuonna. Lisäksi rokotukset ovat edenneet koko vuoden ajan, joten pahimmilta terveysuhilta on vältytty. Koronaa on esiintynyt edellistä vuotta enemmän myös Uuraisilla sekä kuntalaisten että kunnan henkilökunnan keskuudessa. Henkilökunnalla on ollut poissaoloja Koronan takia, mutta koko vuoden poissaololuvut eivät ole aiemmasta kehityksestä poikkeavia. Perusopetuksessa ja peruspalvelulautakunnan alaisessa toiminnassa on jouduttu edelleen tekemään merkittäviä suojatarvikehankintoja. Toisaalta henkilökunnan lomautuksia eikä etäopetusta ole toteutettu vuoden 2021 aikana.

Valtio on maksanut vuonna 2021 519 897 euroa tukea Uuraisten kunnalle peruspalveluiden valtionosuuden korotuksena (183 629 euroa) ja yhteisöveron jako-osuuden korotuksena (336 269 euroa). Tuloslaskelmassa on lisäksi kirjattu avustuksiin yhteensä 451 727 euroa korona-avustuksia.

Kunnan toiminta on pystytty järjestämään melko normaalisti koko vuoden ajan. Käytössä on ollut laaja etätyösuositus, jota on noudatettu vaihtelevasti työpaikasta riippuen. Jonkin verran palkkakulujen lisäystä on tullut Koronasta johtuvista sijaisjärjestelyistä, mutta niiden vaikutusta ei ole arvioitu kokonaisuutena.

Eri toimialueiden toimintakertomuksissa on tarkemmin selostettu koronan vaikutuksia.

KUNNAN HALLINTO

Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta kuntalain 14 §:n mukaisesti. Uuraisten kunnanvaltuusto valittiin kuntavaaleissa 2017.

Valtuuston poliittiset voimasuhteet 9.4.2017 toimitettujen kuntavaalien tuloksen mukaan:

Suomen Keskusta	8
Perussuomalaiset *	5
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	4
Suomen Kristillisdemokraatit	2
Kansallinen Kokoomus	1
Vasemmistoliitto	1

* Tuulia Johansson erosi Perussuomalaisten ryhmästä 2017 ja muodosti oman ryhmän.

20.5.2019 tehdyn ilmoituksen mukaisesti kolme Perussuomalaista vaaleissa edustanutta valtuutettua on siirtynyt Suomen keskustan valtuustoryhmään, joten Perussuomalaisten valtuustoryhmässä on ollut enää yksi edustaja em. ajankohdan jälkeen vuonna 2019.

Kuntavaalit, joita siirrettiin Koronapandemian takia, pidettiin 13.6.2021 ja uusi valtuusto aloitti toimintansa 1.8.2021.

Valtuuston poliittiset voimasuhteet kuntavaalien tuloksen mukaan ovat:

Suomen Keskusta	8
Perussuomalaiset	5
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	4
Suomen Kristillisdemokraatit	2
Kansallinen Kokoomus	1
Vasemmistoliitto	1

Kunnanhallitus

Uuraisten kunnanhallitukseen kuului seitsemän jäsentä, joilla kullakin oli henkilökohtainen varajäsen. Kunnanhallituksen esittelijänä toimi kunnanjohtaja Juha Valkama. Kunnanhallituksen toimikausi oli 2019-2021, ja uusi kunnanhallitus toimikaudelle 2021 – 2023 valittiin vuoden 2021 elokuussa. Kunnanhallitus kokoontui vuonna 2021 yhteensä 22 kertaa, käsitellen kaikkiaan 328 pykälää.

Kunnanhallitus 1.1.- 16.8.2021

Liisa Stenman-Kässi, puheenjohtaja	varajäsen Jaana Hirsjärvi
Veli Hytönen, varapuheenjohtaja	varajäsen Jussi Nygren
Veli-Matti Arponen	varajäsen Matleena Kivelä
Olli Humalajoki	varajäsen Simo Koskinen
Susanna Kettunen	varajäsen Tiina Kuusenmäki
Merja Kinnunen	varajäsen Pekka Riihimäki
Harri Palonen	varajäsen Antti-Pekka Kotilainen

Kunnanhallitus 31.12.2021

Liisa Stenman-Kässi, puheenjohtaja	varajäsen Susanna Kettunen
Virpi Salminen, varapuheenjohtaja	varajäsen Viktoria Rätty
Veli-Matti Arponen	varajäsen Matleena Kivelä
Olli Humalajoki	varajäsen Jari Muhonen
Veli Hytönen	varajäsen Janne Kari
Antti-Pekka Kotilainen	varajäsen Simo Koskinen
Satu Nieminen	varajäsen Joni Leppänen

Lautakunnat

Kunnassa toimi viisi lautakuntaa: sivistyslautakunta, peruspalvelulautakunta, tarkastuslautakunta, tekninen lautakunta ja sen alainen ympäristöjaos sekä keskusvaalilautakunta. Kunnanhallituksen ja lautakuntien alaisuudessa voi lisäksi toimia erikseen valittuja työryhmiä, joita ovat mm. taloustyöryhmä, maankäyttötyöryhmä, metsätyöryhmä, työ- ja elinkeinoryhmä, vapaa-aikatyöryhmä, vesityöryhmä, sisäilmastotyöryhmä.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Bruttokansantuotteen (BKT) arvioidaan kasvavan 3,4 % v. 2021. Covid-19-pandemian pahentuminen vuoden 2021 lopulla lisää taloudenpitäjien epävarmuutta ja hidastaa talouskasvua tilapäisesti vuodenvaihteen ympärillä. BKT:n kasvu pysyy 3,0 prosentissa v. 2022, sillä usealla toimialalla tuotanto on edelleen pandemiaa edeltävän tason alapuolella. Talouden kasvu kuitenkin hidastuu ja BKT:n arvioidaan kasvavan 1,5 % v. 2023 ja 1,4 % v. 2024

Maailmantalous kasvaa 6,1 % v. 2021, kasvu tasaantuu 4,6 prosenttiin v. 2022 ja hidastuu edelleen 3,4 prosenttiin v. 2023 ja 3,0 prosenttiin v. 2024. Maailmantalouden kasvunäkymiä varjostavat pandemian pitkittyminen, tarjontaketjujen häiriöt sekä nopeasti kiihtynyt inflaatio. Pandemia on koetellut erityisesti Eurooppaa loppuvuodesta 2021. Globaalit tarjontaketjut ovat häiriintyneet eri syistä johtuen, kuten puolijohdeiden saatavuuden vaikeudesta, konttiliikenteen häiriöistä sekä työvoima- ja konepulasta satamissa. Kuluttajahintainflaatio on kiihtynyt nopeasti maailmanlaajuisesti. Taustalla ovat mm. tarjontaketjujen häiriöt ja energian hinnan nousu. Sähkön hinta on erittäin korkealla Euroopassa mm. maakaasun hinnan nousun takia. Inflaatiopaineiden ennakoidaan laajasti hellittävän vuoden 2022 kuluessa, mutta riski pidempiaikaisesta inflaatiosta ja sen aiheuttamasta laajemmasta kustannuspaineesta talouksissa on kasvanut. Myös tavaroiden hintojen nousu on alkanut näkyä inflaatiota kiihdyttävänä tekijänä pitkään jatkuneen hintojen laskun jälkeen.

Työllisten määrä on lisääntynyt v. 2021 merkittävästi. Työllisiä oli lokakuussa 65 000 enemmän kuin vuosi sitten ja koko alkuvuonna määrä on lisääntynyt 2,1 % vuodentakaisesta. Työllisten määrä on kuitenkin suurempi vain määrä- ja osa-aikaista työtä tekevien palkansaajien keskuudessa. Jatkuvaa kokoaikatyötä tekevien määrä on vielä viime vuotta pienempi. Tehdyn työn eli työtuntien määrä lisääntyikin vain 0,4 %. Kuluttajahintaindeksin vuosimuutos on kiihtynyt yli 3 prosenttiin vuoden 2021 loppupuolella, vaikka vuoden 2021 inflaatio jää 2,2 prosenttiin.

Taloukasvu pitää yllä työvoiman kysyntää, jota riittää täyttämään lyhyellä aikavälillä korkealla oleva työttömyys ja hallituksen toimet työn tarjonnan lisäämiseksi. Talouden elpyminen lisää työllisten määrää vuosina 2022-2023, varsinkin palvelutoimialoilla. Työllisyyden ennustetaan lisääntyvän v. 2022 puolitoista prosenttia. Kasvu hidastuu talouden aktiviteetin myötä, mutta työllisyysaste nousee runsaaseen 74,15 Valtiovarainministeriön julkaisuja 2021:70 prosenttiin v. 2024. Vuosien 2023 ja 2024 ansioiden nousu kytkeytyy hidastuvaan tuottavuuden kasvuun. Toisaalta kohenevan taloudellisen toimeliaisuuden ja sen myötä työllisyyden paranemisen sekä aloittaisen työvoimaniukkuuden oletetaan nostavan palkkaliukumia.

Korkea säästämisaste ja kuluttajien hyvä luottamus omaan talouteen luovat edellytykset yksityisen kulutuksen nopealle kasvulle. Yksityinen kulutus kokonaisuudessaan kasvaa 3 % v. 2021, vaikka covid-tilanteen huonontuminen hidastaakin kulutuksen kasvua viimeisellä neljänneksellä.

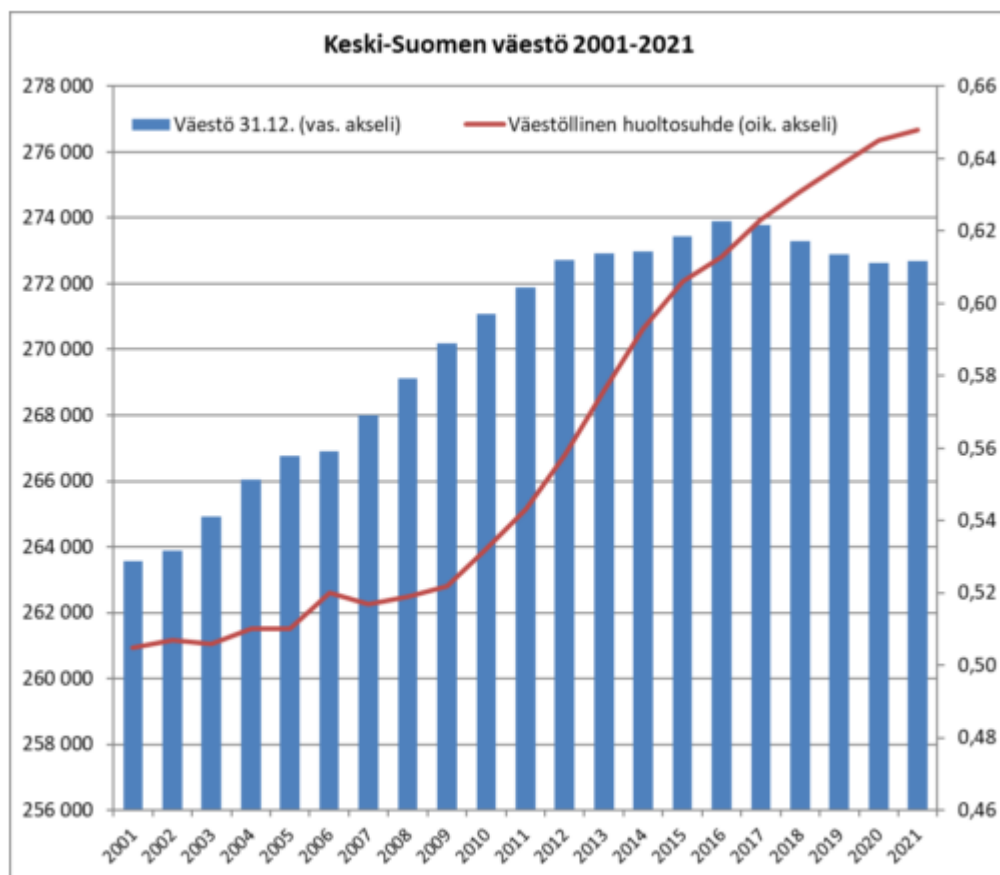
Julkisen talouden menojen ja tulojen välinen epätasapaino pienenee voimakkaasti v. 2021 edellisvuoden huomattavan suuresta alijäämästä. Julkista taloutta ovat vahvistaneet erityisesti talouskasvun ja työllisyyden kohenemisen tuottama ripeä veroja sosiaaliturvamaksutulojen kasvu. Lisäksi talouden taantumaväistyminen on vähentänyt elvytys- ja tukitoimien tarvetta.

Toisaalta koronapandemia kuormittaa yhä esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Julkisen talouden alijäämä on lähivuodet edelleen pandemiaa edeltänyttä aikaa suurempi. Julkisen talouden menot ovat rakenteellisesti tuloja suuremmat, eikä alijäämä poistu kokonaan reippaan talouskasvun aikana. Julkisen talouden alijäämän arvioidaan olevan 2020-luvun puolivälissä noin 1 % suhteessa bruttokansantuotteen.

Vuonna 2021 paikallishallinnon rahoitusaseman arvioidaan heikkenevän n. 550 milj. euroa alijäämäiseksi. Valtion kuntatalouteen kohdistamat covid-19-tukitoimet jatkuvat mittavina mutta pienempinä kuin v. 2020. Kulutusmenojen kasvu on kuitenkin vuoden 2021 aikana kiihtynyt, minkä on aiheuttanut mm. suojarusteisiin ja covid-19-viruksen testaukseen käytettävien menojen kasvu, hallitusohjelman tehtävämuutokset ja kunta-alan palkankorotukset. Lisäksi epidemian aikana on kertynyt mm. palvelu- ja hoitovelkaa, joiden purkaminen on aiheuttanut ylimääräisiä menopaineita. Hallitus on sitoutunut rahoittamaan kuntien uudet ja laajenevat tehtävät täysimääräisesti sekä kompensoimaan koronavirukseen välittömästi liittyvät kustannukset kunnille.

Oman alueen kehitys

Uuraisten kunnan väestökehitys oli laskeva vuoden 2021 aikana. Kunnan asukasmäärä 31.12.2021 oli 3.634 henkilöä. Laskua edellisvuoteen oli yhteensä 12 henkeä, mikä tarkoittaa noin -0,3 %:n laskua väkilukuun. Parina viime vuonna kunnan väkiluku on kääntynyt laskusuuntaan verrattuna edellisiin vuosiin, jolloin väkiluku kasvoi jatkuvasti.

Vuonna 2021 väestö kasvoi Keski-Suomessa Jyväskylässä, Muuramessa ja Luhangassa.

Keski-Suomessa oli joulukuun 2021 lopussa yhteensä 16 033 työtöntä työnhakijaa. Se on 17,7 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. Lomautettujen määrä on edelleen merkittävä, vaikka se pieneni 1 667 henkilöä verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen. Uraisilla työttömiä työnhakijoita joulukuun lopulla oli ELY-keskuksen raportin mukaan 159 henkilöä, joka on 46 henkilöä vähemmän kuin edellisvuonna.

Tilikauden olennaiset tapahtumat

Koronapandemia vaikutti koko vuoden 2021 ajan koko suomalaisen yhteiskunnan ja samalla myös Uuraisten kunnan toimintaan. Kunnan eri toimialoilla etätönn tekeminen lisääntyi verrattuna normaalitilanteeseen. Koronatilanne on ollut Uraisilla melko rauhallinen vaikka sairaustapausten määrä on kasvanut koko vuoden ajan. Koronapandemia aiheutti jonkin verran lisäkuluja mm. suojaishankintojen muodossa. Valtio on korvannut kuntien tulomenetyksiä erityisesti valtionosuuksien määrää kasvattamalla. Sillä on korvattu myös mahdollisia verotulojen menetyksiä. Näyttää siltä, että erityisesti koronaan suunnattu tukijärjestelmä vahvistaa kuntataloutta aidosti – joskin tilapäisesti.

Tilikauden aikana suurimmat investoinnit kohdistuivat suurimmaksi osaksi uuden urheilukentän rakentamiseen. Sen juoksuratojen pinnoitusta ei kuitenkaan saatu vielä valmiiksi vaan hankkeen valmistuminen siirrettiin keväälle 2022. Nettoinvestointien määrä oli -1 512 172 euroa.

Kunta osti vuoden aikana Kiinteistöosakeyhtiö Oikarinmäen omistaman kiinteistön ja otti sen lainat 607 581 euroa omalle vastuulleen. Toimenpiteet yhtiön purkamiseksi aloitettiin vuoden aikana, mutta ne jatkuvat vielä vuonna 2022.

Touhulan päiväkodit Kädenjäljen päiväkodin YT neuvottelut käytiin kesän aikana. Päiväkodin toiminta lakasi 31.8.2021 ja päiväkotitoimi siirtyi Uuraisten kunnan toiminnaksi 1.9.2021 alkaen allekirjoitetun liikkeenluovutussopimuksen mukaisesti. Toteutunut ratkaisu mahdollistaa päiväkotitoimintojen keskittämisen Hirvasen alueella yhteen kiinteistöön, jolloin muodostuu varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut kokonaisuus samaan pihapiiriin. Hirvasen päiväkodin toiminta siirtyi syksyn 2021 aikana nykyisen päiväkotitoiminnan tiloihin ja toiminnot voivat siten yhdistyä. Siirtyvän henkilöstön määrä oli kesäkuun tilanteen mukaan 10 henkilöä.

Palkanlaskentapalvelut kunta osti edelleen Monetra Keski-Suomi Oy:ltä. Toiminta on kehittynyt myönteiseen suuntaan vuoden 2021 aikana ja neuvotteluja kirjanpito- ja talouspalveluiden siirtymisestä samalle toimijalle on käyty vuoden aikana. Aluearkkitehtipalvelut on ostettu edelleen Saarijärven kaupungilta. Järjestely on todettu hyväksi ja kustannustehokkaaksi. Vuonna 2021 ympäristötoimen palvelut on hoidettu kunnan omana toimintana.

Uuraisten Valokuituverkot Oy:tä koskevia asioita kunnanhallitus ja – valtuusto käsittelivät vuoden aikana useaan otteeseen. Yhtiöllä oli edelleen taloudellisia ongelmia. Osakeantia koskevasta kunnanvaltuuston päätöksestä (kv 28.5.2018 § 24) valitettiin hallinto-oikeuteen, joka asetti päätöksen täytäntöönpanokiellon kesäkuun 2018 lopulla. Valtuusto teki päätöksen Uuraisten kunnan ja Uuraisten Valokuituverkot Oy:n välisestä vaihtovelkakirjalainasta 20.5.2019. Päätöksestä valitettiin hallinto-oikeuteen, joka määräsi sille täytäntöönpanokiellon, joten päätöstä ei ole voitu laittaa täytäntöön. Hallinto-oikeus on päätöksellään kumonnut valtuuston päätökset, mutta kunta haki niihin valituslupaa Korkeimmasta hallinto-oikeudesta. Valituslupaa ei myönnetty, joten kunta on jatkanut aktiivisesti ratkaisun etsimistä yhtiön tilanteen ratkaisemiseksi. Lainan takaajana kunta on jatkanut edelleen Valokuituverkkojen lainan lyhentämistä kuukausittain koko vuoden ajan. Tämä näkyy kunnan tilinpäätöksessä tulokseen vaikuttavana eränä.

Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus astui voimaan 1.4.2020 ja on voimassa 28.2.2022 saakka. Sopimuksen mukaisesti maksettiin 1.4.2021 sekä yleiskorotus että paikallinen järjestelyvaraerä, josta neuvoteltiin paikallisesti työntekijäjärjestöjen kanssa.

Syksyllä otettiin käyttöön koko kunnan henkilökunnan käytettävissä oleva intranet. Sen tarkoituksena on parantaa ja helpottaa tiedottamista työntekijöille. Myös käytössä olleiden Microsoft-lisenssien tasoa nostettiin intranet-käytön mahdollistamiseksi.

Kuntavaalit pidettiin kesällä 2021 ja uusi valtuusto hyväksyi uuden kuntastrategian (13.12.2021 § 74) seuraavasti:

VISIO

Kestävällä kasvu-uralla

Uurainen on poikkeuksellisesti ollut lähes koko 2000-luvun kasvukunta ja väestörakenteemme on hyvä ja visiomme on päästä takaisin kasvu-uralle.

Kestävän kehityksen kasvu on mahdollista ja siitä meillä on näyttöä:

Päästöt/asukas vähentyivät -25% vuosina 2005-2019

ja samaan aikaan väestömme kasvoi 3100 asukkaasta 3700 asukkaaseen.

#kasvuuralla

ARVOT

Arvojen muuttaminen tekstiksi

Inhimillinen

Uurainen on inhimillinen, aito ja lähestyttävä sekä turvallinen. Ihmiset ovat auttavaisia ja yhteisöllisiä.

Hyväntuulinen

Uurainen on hyväntuulinen, näkeehän sen jo suun muodosta. Meillä on syytä hymyyn, olemme positiivisia ja ratkaisukeskeisiä. Vahvistamme hyvinvointia ja viihtyvyyttä monipuolisesti niin työssä kuin vapaa-ajallakin.

Uudistuva

Uurainen on samalla sekä perinteikäs että uudistuva. Vahvistamme vuorovaikutteista, ideoivaa, osallistuvaa ja kestävää toimintakulttuuria.

STRATEGIA

Strategian muuttaminen tekstiksi

1

Kuntaorganisaatio:

**#sujuva
toimintakulttuuri
ja digiloikka**

2

**Kuntalaiset ja
yritykset:**

**#viihtyisä,
hyvinvoiva ja
kestävä
Uurainen**

3

**Katse
ulospäin:**

**#tunnettu
Uurainen**

Suorakulmion muotoinen leike

#Sujuva

1

Kuntaorganisaatio:

**#sujuva
toimintakulttuuri
ja digiloikka**

Strategian 1. vaiheessa käänämme katseemme kuntaorganisaation toiminnan kehittämiseksi sujuvaksi. Toimintakulttuurimme mahdollistaa ja rohkaisee uudistamaan kaikkia keskeisiä palveluitamme ja toimintojamme. Hyödynnämme digitaalisuutta niin, että se lisää arvoa palvelutoiminnassa ja -kohtaamisissa. Strategiakauden päättyessä olemme digiloikassamme pitkällä ja sujuvat palvelumme tekevät kotikunnastamme viihtyisän ja aktiivisen paikan niin työnteolle, asumiselle kuin yrittämiselle.

Suorakulmion muotoinen leike

#Viihtyisä

2

**Kuntalaiset ja
yritykset:**

**#viihtyisä,
hyvinvoiva ja
kestävä
Uurainen**

Strategiamme 2. vaiheessa käänämme katseemme kuntalaisiin, yrityksiin, 3.sektorin toimijoihin sekä vapaa-ajan asukkaisiin. Rakennamme viihtyisää, hyvinvoivaa ja kestävää Uuraista. Monin eri tavoin lisäämme hyvinvointia ja kannamme myös vastuuta sekä itsestä että asuin- ja toimintaympäristöstämme. Aktiiviset ja viihtyvät asukkaat ja yrittäjät rakentavat yhteisöllisyyttämme.

3

**Katse
ulospäin:**

**#tunnettu
Uurainen**

#Tunnettu

Strategian 3. vaiheessa kohdistamme huomion ulospäin ja tehdään Uuraista tunnetuksi. Kuntaviestinnän ja –markkinoinnin avulla lisäämme Uuraisten #tunnettuutta ja vetovoimaa. Kannustamme kaikki uuraislaiset mukaan viestimään ylpeästi erityisesti somekanavissa ja tykkäämään ja kertomaan tarinoita #sujuvasta ja #viihtyisästä Uuraisista. Hyödynnämme ansaittua mediaa ja viestimme modernisti. Tuotamme myös potentiaalisille uusille asukkaille, työntekijöillemme ja yrittäjille kunnastamme, tonteistamme ja vapaa-ajan mahdollisuuksistamme laadukasta tarinaa ja markkinointimateriaalia.

Suorakuulimien muotoinen leike

UURAINEN

Sen näkee suun muodosta

Suorakuulimien muotoinen leike

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kuntien toimintaympäristön muutos jatkuu. Tulevaisuutta ajatellen toiminnan keskiössä on muutoksen hallinta. Innovointi, ennakointi, kokeilut sekä toiminnan kehittäminen ovat keinoja, joilla toimintaa uudistetaan ja kehityksessä pysytään mukana. Vuoden 2023 alusta toteutettava valtakunnallinen sote-uudistus muodostaa Suomeen hyvinvointialueita, joilla on vastuu sote-palvelujen tuottamisesta. Kunnilta tämä vastuu näin ollen poistuu. Tärkeimmäksi kunnan toimialaksi muodostuu sivistystoimen palveluiden (myös kulttuuri-, kirjasto-, nuoriso- ja liikuntapalveluiden) järjestäminen kunnan asukkaille. Tähän Uuraisten kunnalla on erinomaisen hyvät mahdollisuudet jo olemassa olevien rakennusten ja toimintojen kautta. Lasten ja nuorten suuresta määrästä johtuen Uuraisilla riittää käyttäjiä näille palveluille myös tulevaisuudessa. Tähän uudistukseen liittyen Uuraisten kunta menettää hieman valtionosuuksiaan, mutta on odotettavissa, että kunnan talous pysyy tasapainossa.

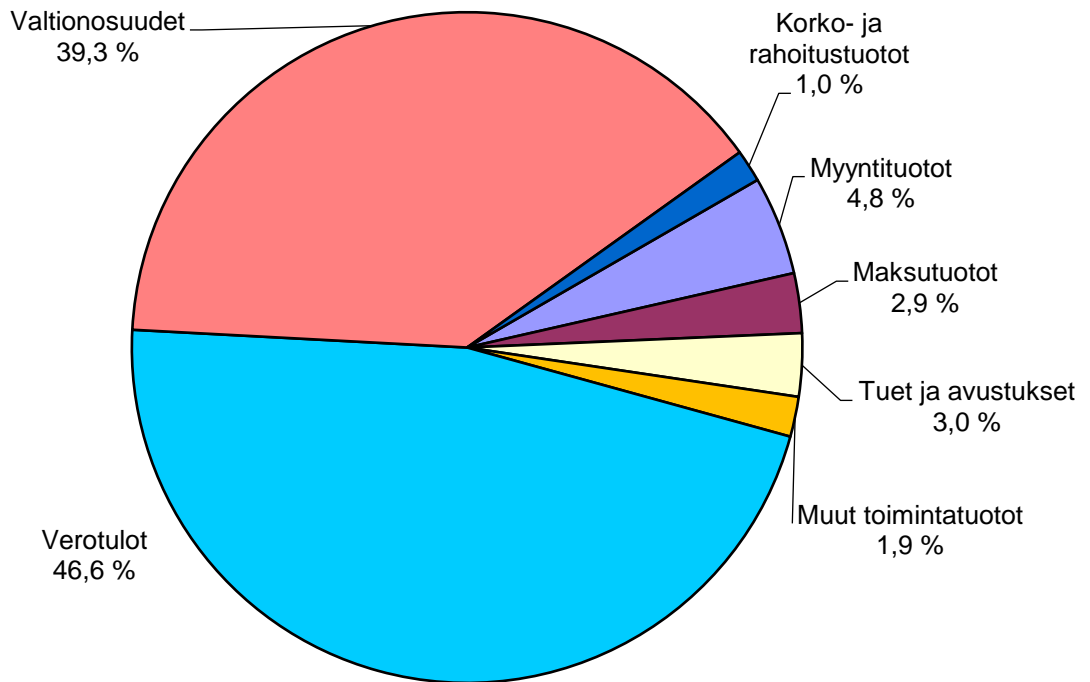
Kunnan talous kokonaisuudessaan supistuu huomattavasti eli noin puoleen entisestään hyvinvointialueuudistuksen myötä. Ensimmäiset vuodet (3+1) hyvinvointialue on sitoutunut maksamaan vuokraa kunnan sote-kiinteistöistä, mutta sen jälkeinen tilanne on vielä hieman epäselvä ja tarkentunee ajan kuluessa. Hyvinvointialueen toiminnan vakiintuessa myös sen toiminnassa tarvittavien kiinteistöjen ja toimitilojen määrä tarkentuu.

Uuraisten kunnan talous oli vuosina 2018 ja 2019 reilusti alijäämäinen. Vuoden 2020 aikana valtio tuki kuntia koronapandemian aiheuttamissa talousongelmissa lisäämällä valtionosuuksia. Tämä koronatuki näkyy kuntien hyvinä tilinpäätöksinä vuodelta 2020 ja hyvä kehitys on jatkunut myös vuonna 2021. Uuraisten kunnan talouden suunta on ollut nousujohteinen jo toista vuotta peräkkäin. Osaltaan se johtuu lisääntyneistä valtionosuuksista ja verotulokertymän kasvusta, mutta myös kunnan omaa toimintaa on pystytty tehostamaan taloudellisesti ja kulujen kasvua on saatu hillittyä. Kansantalouden on arvioitu kasvavan tulevina vuosina, kun koronapandemia saadaan paremmin hallintaan. Tämä antaisi myös Uuraisten kunnalle myönteisiä näkymiä mm. verotulojen kasvun kannalta. Kevään 2022 aikana alkanut Venäjän ja Ukrainan välinen sota vaikuttaa kuitenkin maailman talouteen kielteisesti ja aiheuttaa orastavan myönteisen talouskehityksen hidastumista myös Euroopassa ja Suomessa.

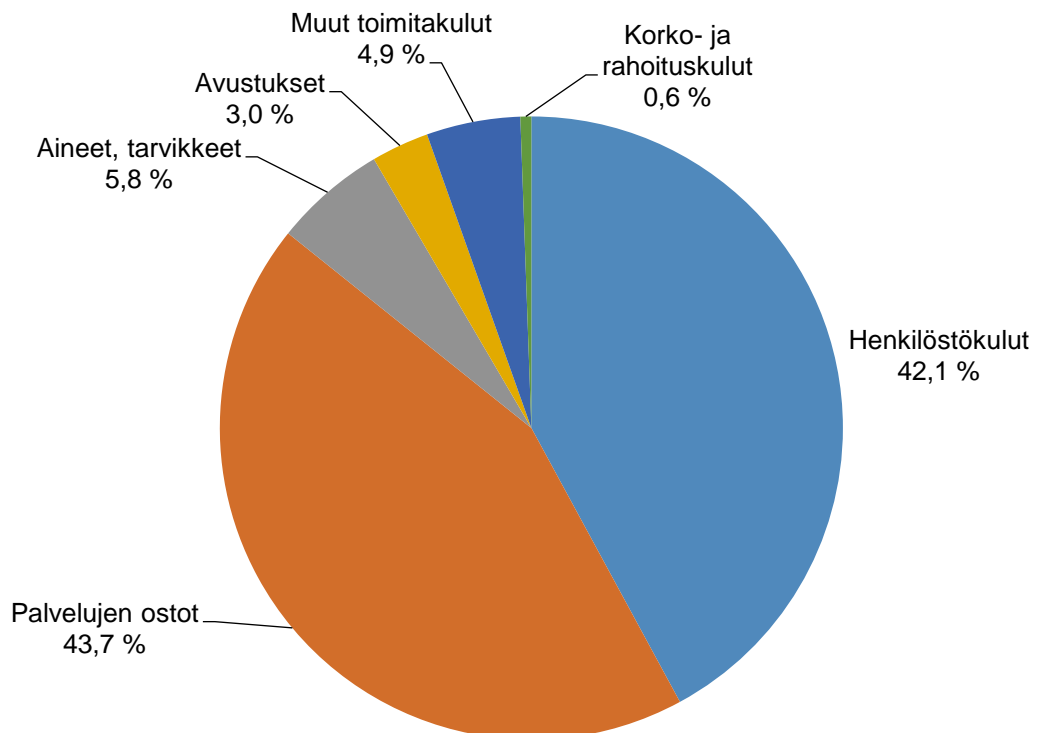
Tulevien vuosien aikana yleinen talouskehitys Suomessa näyttää melko haastavalta ja talouskasvu jäänee matalalle tasolle. Valtio on velkaantunut voimakkaasti koronapandemian aikana ja talouden tasapainottamistoimia on varmasti luvassa. Ennemmin tai myöhemmin myös kuntien talouteen tulee tätä kautta uusia tehostamistarpeita, kun valtio tasapainottaa omaa talouttaan mm. kuntien valtionosuuksien avulla. Myös Ukrainan sodan aiheuttamat negatiiviset talousvaikutukset tulevat näkymään pitkään yleisessä talouskehityksessä.

Vuonna 2021 valitun valtuuston suurena haasteena tulee olemaan kunnan talouden tasapainon säilyttäminen. Uuden kuntastrategian mukaisesti Uuraisten kunnalla on hyviä kehitysnäkymiä, kun sitä kehitetään edelleen tasapainoisena ja houkuttelevana asuinpaikkana jatkuvasti kasvavalla jyvässeudulla.

Tuloslaskelman tulot

Tuloslaskelman menot

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN**Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut**

(ulkoinen)

	2021	2020
	1000 eu- roa	1000 eu- roa
Toimintatuotot	3 442	2 796
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-24 830	-23 377
Toimintakate	-21 388	-20 581
Verotulot	12 704	11 533
Valtionosuudet	10 713	11 195
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	18	
Muut rahoitustuotot	407	151
Korkokulut	-119	-126
Muut rahoituskulut	-23	-95
Vuosikate	2 312	2 077
Poistot ja arvonalentumiset	-1 323	-1 755
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	989	322
Tilinpäätössiirrot	15	15
Tilikauden yli-/alijäämä	1 004	337

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	13,87	11,96
Vuosikate/Poistot, %	174,76	118,35
Vuosikate, euro/asukas	636,21	570,13
Asukasmäärä	3 634	3 643

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kuluja erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainanlyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Jos poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnitelmakaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnitelmakautta pitemmällä jaksolla.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Jos vuosikate on alijäämäinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kunnan koko, taajama-aste, tekniset verkostot ja toimintojen organisointi ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat vuosikatetavoitteen määrittämiseen kunnassa.

Rahoituslaskelma ja tunnusluvut

	2021	2020
	1000 euroa	1000 euroa
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 312	2 077
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjaukset	916	148
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 659	-369
Rahoitusosuudet investointimenoihin	128	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustu-		
lot	40	68
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 737	1 924
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-7	
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 598	2 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 116	-3 113
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 400	500
Oman pääoman muutokset	-190	
Muut maksuvalmiuden muutokset	-215	335
Rahoituksen rahavirta	-2 330	222
Rahavarojen muutos	-593	2 147
Rahavarat 31.12. 1 000 €	5 392	5 985
Rahavarat 1.1. 1000 €	5 985	3 838

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-499	-3 025
Investointien tulorahoitus, %	150,98	562,38
Laskennallinen lainanhoitokate	1,22	0,98
Kassan riittävyys, pv	64,00	80,67
Asukasmäärä	3 634	3 643

Investoinnit

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €:

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittona on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %:

= $100 \cdot \text{Vuositake} / \text{Investointien omahankintameno}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate:

= $(\text{Vuositake} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteen lisäksi lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

Rahavarat 31.12.:

= Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Kassasta maksut, M€

Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys (pv):

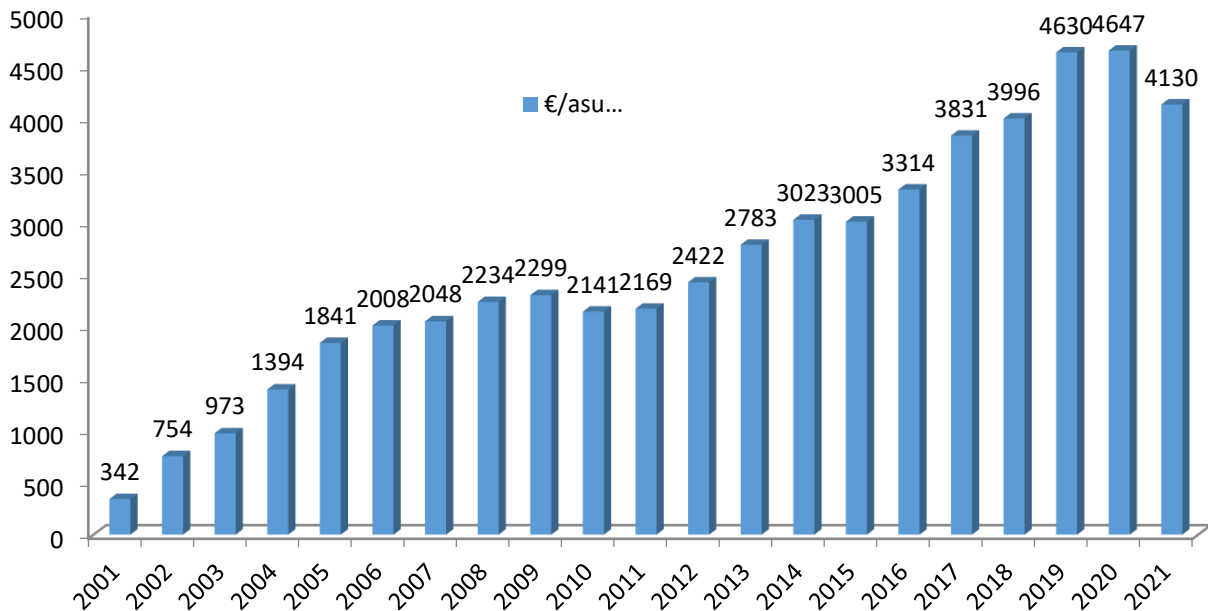
= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Rahavarat ja kassasta maksut otetaan kaavaan edellä esitetyllä tavalla laskettuna.

RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

Toimintakertomuksessa tasetiedot tulee esittää siten eriteltyinä, että niistä voidaan laskea taseen tunnusluvut. Toimintakertomuksen tasetarkastelu voidaan tehdä miljoonan tai tuhannen euron tarkkuudella. Kuntajaoston taseen laatimisesta antaman yleisohjeen mukaisesti tarkempi erittely, sentin tarkkuudella laadittu tase esitetään tasekirjan tilinpäätöslaskelmat-osassa.

LAINAKANTA €/asukas

Tase

VASTAAVAA	2021	2020
	1000 euroa	1000 euroa
PYSYVÄT VASTAAVAT	25 412	25 216
Aineettomat hyödykkeet	411	590
Aineettomat oikeudet		3
Muut pitkävaikutteiset menot	411	587
Aineelliset hyödykkeet	20 630	20 259
Maa- ja vesialueet	2 877	2 872
Rakennukset	14 708	14 639
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 257	2 656
Koneet ja kalusto	14	49
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	774	43
Sijoitukset	4 371	4 367
Osakkeet ja osuudet	3 167	3 170
Muut lainasaamiset	779	779
Muut saamiset	425	418
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	9	13
Valtion toimeksiannot	7	10
Lahjoitusrahastojen varat	2	3
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 822	6 965
Vaihto-omaisuus	237	248
Muu vaihto-omaisuus	237	248
Saamiset	1 193	732
Pitkäaikaiset saamiset	79	95
Lainasaamiset	79	95
Lyhytaikaiset saamiset	1 114	637
Myyntisaamiset	348	406
Lainasaamiset	32	23
Muut saamiset	138	126
Siirtosaamiset	596	82
Rahoitusarvopaperit	4 095	3 767
Muut arvopaperit	4 095	3 767
Rahat ja pankkisaamiset	1 297	2 218
VASTAAVAA YHTEENSÄ	32 243	32 194

VASTATTAVAA	2021	2020
	1000 euroa	1000 euroa
OMA PÄÄOMA	12 594	11 590
Peruspääoma	7 333	7 333
Muut omat rahastot	3 249	3 249
Edellisten tilikausien ylijäämä(alijäämä)	1 008	671
Tilikauden yli-/alijäämä	1 004	337
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
VARAUKSET	486	501
Poistoero	486	501
PAKOLLISET VARAUKSET	937	190
Muut pakolliset varaukset	937	190
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	5	7
Lahjoitusrahastojen pääomat	5	7
Muut toimeksiantojen pääomat		
VIERAS PÄÄOMA	18 221	19 906
Pitkäaikainen	10 492	10 736
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 153	10 376
Lainat julkisyhteisöiltä	21	64
Liittymismaksut ja muut velat	304	280
Siirtovelat	14	16
Lyhytaikainen	7 729	9 170
Joukkovelkakirjalainat		2 400
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 793	4 045
Lainat julkisyhteisöiltä	43	43
Saadut ennakot		1
Ostovelat	998	1 021
Liittymismaksut ja muut velat	325	151
Siirtovelat	1 570	1 509
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	32 243	32 194
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	40,57	37,56
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	67,84	77,99
Kertynyt yli-/alijäämä, 1.000 €	2 012	1 008
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	554	277
Lainakanta 31.12., 1.000 €	15 010	16 929
Lainakanta 31.12., €/asukas	4 130	4 647
Lainat ja vastuut, 31.12., 1.000 €	16 113	17 786
Lainat ja vastuut, €/asukas	4 434	4 882
Lainasaamiset 31.12., 1.000 €	779	779

Asukasmäärä	3634	3643
--------------------	------	------

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %:

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – saadut ennakot)

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

= 100 * (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötulouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä eivät vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyt alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrää. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä.

Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

Valtionosuudet merkitään tuloihin tulonvähennyksenä silloin, kun niiden määrä on negatiivinen. Vähennyseriä tuloissa ovat lisäksi *Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot* ja menoissa *Valmistus omaan käyttöön*, *Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot* ja *Pakollisten varausten muutos* silloin, kun varausten määrä on tilikaudella kasvanut.

Lyhytaikaisten lainojen ja Oman pääoman muutokset esitetään kumpikin nettoeränä joko tulona tai menona.

Kunnan kokonaistulot ja -menot

(ulkoinen)

Tulot	1000 euroa	%
Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	3 442	10,75
Verotulot	12 704	39,66
Valtionosuudet	10 713	33,45
Korkotuotot	18	0,06
Muut rahoitustuotot	407	1,27
Satunnaiset tuotot	0	
Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-21	-0,07
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	128	0,40
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	40	0,12
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset		0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 598	14,36
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,00
Oman pääoman lisäykset	0	
Kokonaistulot yhteensä	32 029	100,00
Menot		
Varsinainen toiminta		
Toimintakulut	24 830	77,53
- Valmistus omaan käyttöön		0,00
Korkokulut	119	0,37
Muut rahoituskulut	23	0,07
Satunnaiset kulut	0	
Tulorahoituksen korjauserät	0	
Pakollisten varaustan muutos	0	
Pakoll.var. lis.(-), väh.(+)	-937	-2,93
- Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustappiot		
Investoinnit		
Investointimenot	1 659	5,18
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset	7	0,02
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	4 116	12,85
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	2 400	7,49
Oman pääoman vähennykset	-190	-0,59
Kokonaismenot yhteensä	32 027	100,00

KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS**Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt**

	Omistusosuus %	Yhdis- telty	Ei-yhdistelty
Tytäryhteisöt			
*Uuraisten Vuokratalot Oy	100	x	
*Kiinteistö Oy Uuraisten Virastotalo	70	x	
*Kiinteistöosakeyhtiö Oikarinmäki	100	x	
Kuntayhtymät			
*Keski-Suomen Sairaanhoidopiiri	1,13	x	
*Jyväskylän koulutuskuntayhtymä (konserni)	1,83	x	
*Äänekosken ammatillisen koulutuksen ky	1,47	x	
*Keski-Suomen liitto	1,10	x	
Osakkuusyhteisöt			
*As.Oy Uuraskoto	35	x	
*As.Oy Uuraisten Ykkösriveri	33	x	
*Uuraisten Valokuituverkot Oy	24,9	x	_____
Yhteensä		<u>10</u>	<u>_____</u>

Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntalain mukaan kunnan omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Valtuusto linjaa kuntastrategiassa kunnan omistajapolitiikan. Omistajaohjauksen periaatteet ovat luonteeltaan pysyviä toimintaperiaatteita, jotka määrittelevät sen, miten kunnan omistamia yhtiöitä johdetaan, ohjataan ja valvotaan. Valtuuston linjaamat periaatteet ohjaavat konsernijohdolle kuuluvaa omistajaohjauksen käytännön toteuttamista ja siihen liittyvää päätöksentekoa niin kuntakonserniin kuuluvissa yhteisöissä kuin laajemminkin osaomistusyhteisöissä, kuntien yhteistoimintaorganisaatioissa ja kunnan sopimussuhteissa. Omistajaohjauksella pyritään varmistamaan kuntastrategiaan sisältyvän omistajapolitiikan toteutuminen. Omistajaohjauksen linjaukset ovat tulleet kuntalakiin vasta kuntalain uudistuessa vuonna 2017.

Uuraisten kuntastrategian yhtenä painopisteenä on toimiva johtamisjärjestelmä ja yhdessä valmistelu, jonka mukaisesti omistajapolitiikka ja omistajaohjaus konserniohjeineen rakentuu. Kunnanvaltuusto hyväksyi 20.03.2017 §11 Kunnan omistajapolitiikan ja konserniohjeen. Samassa yhteydessä hyväksyttiin omistajapolitiikalle strategiset tavoitteet ja niiden arviontikriteerit ja tavoitetasot. Kunnan tytäryhteisöille vuonna 2008 valtuuston hyväksymät tavoitteet ovat pysyneet pääosin ajankohtaisina.

Omistajaohjauksen väline on konserniohje, jonka tavoitteena on yhdenmukaistaa menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kunnan kokonaisuus huomioon ottaen. Uuraisten kuntakonserniohje hyväksyttiin myös tytäryhtiöiden yhtiökokouksissa ja hallituksissa.

Kuntalain 47 §:ssä on määritelty konserniohjeen vähimmäissisältö. Konserniohjeessa annetaan tarpeelliset määräykset ainakin:

- 1) kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta;
- 2) konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä;
- 3) tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta;
- 4) velvollisuudesta hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa;
- 5) konsernin sisäisistä palveluista;
- 6) kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä;
- 7) kunnan tytäryhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta.

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Kuntakonsernin toiminta ja talous muodostavat keskeisen lähtökohdan konserniohjaukselle. Kuntakonsernia tarkastellaan entistä enemmän myös taloudellisena kokonaisuutena: talousarviossa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet, kaikkien kuntien tulee laatia täydellinen konsernitilinpäätös ja ns. kriisikuntakriteerit on ulotettu konsernitasolle

Kuntalain 46 §:n mukaan omistajaohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä aktiivisesti myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Myötävaikuttaminen perustuu kuntastrategiaan, omistajapolitiikkaan ja yhteisölle asetettuihin tavoitteisiin sekä yhteisöistä ja toimintaympäristön muutoksista saatuun tietoon perustuviin arviointeihin. Toimenpiteet voivat liittyä mm. perustamissopimukseen, yhtiöjärjestysmääräyksiin, muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kuntaa eri yhteisöissä edustaville henkilöille tai muuhun kunnan määräysvallan käyttöön. Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Aktiiviseen omistajaohjaukseen kuuluu vuoropuhelu tytäryhteisön kanssa eli se on molempipuolista myötävaikuttamista.

Konsernituloslaskelma ja tunnusluvut

	2021	2020
	1000 euroa	1000 euroa
Toimintatuotot	8 981	8 117
Toimintakulut	-32 094	-29 871
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta(tappiosta)		
Toimintakate	-23 113	-21 754
Verotulot	12 704	11 533
Valtionosuudet	12 541	13 059
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	24	6
Muut rahoitustuotot	484	168
Korkokulut	-198	-185
Muut rahoituskulut	-32	-103
Vuosikate	2 410	2 724
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 035	-2 378
Omistuksen eliminointierot	-3	-1
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät	113	
Tilikauden tulos	485	345
Tilinpäätössiirrot	20	-1
Laskennalliset verot		-10
Vähemmistöosuudet	33	7
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	538	341

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	28,0	27,2
Vuosikate/Poistot, %	118,4	114,6
Vuosikate, euroa/asukas	663	748
Asukasmäärä	3634	3643

Konsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut

	2021	2020
	1000 eu- roa	1000 eu- roa
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 410	2 724
Satunnaiset erät	113	
Tulorahoituksen korjauserät	880	128
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 443	-1 774
Rahoitusosuudet investointimenoihin	128	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	575	245
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 663	1 323
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-6	
Antolainasaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 429	2 850
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 163	-3 515
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 043	1 011
Oman pääoman muutokset	-190	-6
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	3	2
Vaihto-omaisuuden muutos	16	-29
Saamisten muutos	-601	245
Korottomien velkojen muutos	-41	100
Rahoituksen rahavirta	-3 596	658
Rahavarojen muutos	-933	1 981
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	6 039	6 972
Rahavarat 1.1.	6 972	4 991
	-933	1 981

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta (t €)	-3 404	-7 046
Investointien tulorahoitus, %	153,4	153,5
Laskennallinen lainanhoitokate	0,8	0,8
Kassan riittävyys, pv	56,6	71,7

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2021	2020
	1000	1000
	euroa	euroa
PYSYVÄT VASTAAVAT	36 700	37 936
Aineettomat hyödykkeet	1 032	1 165
Aineettomat oikeudet	361	191
Muut pitkävaikutteiset menot	516	587
Ennakkomaksut	155	387
Aineelliset hyödykkeet	34 124	35 341
Maa- ja vesialueet	3 564	3 586
Rakennukset	26 695	23 761
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 473	2 663
Koneet ja kalusto	492	353
Muut aineelliset hyödykkeet	20	10
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	880	4 968
Sijoitukset	1 544	1 430
Osakkuusyhteisöosuudet	122	129
Muut osakkeet ja osuudet	700	586
Muut lainasaamiset	295	295
Muut saamiset	427	420
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	105	54
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 067	8 438
Vaihto-omaisuus	323	339
Saamiset	1 705	1 127
Pitkäaikaiset saamiset	79	97
Lyhytaikaiset saamiset	1 626	1 030
Rahoitusarvopaperit	4 326	4 111
Rahat ja pankkisaamiset	1 713	2 861
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>44 872</u>	<u>46 428</u>

VASTATTAVAA	2021	2020
	1000	1000
	euroa	euroa
OMA PÄÄOMA	13 995	13 503
Peruspääoma	7 333	7 333
Muut omat rahastot	4 131	4 152
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 994	1 677
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	537	341
VÄHEMMISTÖOSUUDET	275	317
PAKOLLISET VARAUKSET	1 122	394
Muut pakolliset varaukset	1 122	394
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	102	48
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	19 683	20 184
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	318	296
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	5 331	7 596
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	4 046	4 090
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	44 872	46 428

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	31,80	29,77
Suhteellinen velkaantuneisuus	85,84	98,34
Kertynyt ylijäämä(alijäämä), 1000 €	2 531	2 018
Kertynyt ylijäämä(alijäämä), €/asukas	696	554
Konsernin lainat, euro/asukas	6 883	7 626
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 euro	25 014	27 780
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 €	27 369	29 071
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	7 531	7 980
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 euro	295	295
Kunnan asukasmäärä	3 634	3 643

Konsernin omavaraisuusaste prosentteina lasketaan seuraavan kaavan mukaisesti:

Omavaraisuusaste, %= 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / Koko pääoma – Saadut ennakot)

Konsernin tunnusluvun laskennassa otetaan mukaan oman pääoman lisäksi vähemmistöosuus ja konsernireservi. Koko pääoma edellä olevassa kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois.

Muut konsernitaseen tunnusluvut lasketaan vastaavalla tavalla konsernitaseen eristä kuin kunnan taseen tunnusluvut.

SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ JA KESKEISET JOHTOPÄÄTÖKSET

Sisäinen tarkastus on osa sisäistä valvontaa. Samalla se on riippumaton hallituksen ja ylimmän johdon tukitoiminto. Sisäisen tarkastuksen työ kohdistuu koko organisaation toiminnan sisäiseen valvontaan, riskienhallintaan sekä johtamis- ja hallintoprosesseihin. Riskienhallinnan tulee sisältyä kuntakonsernin ja sen organisaatioiden normaaliin toimintaan. Kyse ei ole erillisestä prosessista.

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuuston asettaman tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arviointi ohjaa päätöksentekoa ja sen tulee johtaa kehittämiseen. Talousarviota laadittaessa on kiinnitetty huomiota mahdollisimman konkreettisten ja mitattavissa olevien, keskeisten ja yksiselitteisten mittareitten käyttöön.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt 3.9.2013 Uuraisten kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet 1.1.2014 alkaen. Lisäksi kunnanhallitus on antanut sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointiohjeen 20.6.2016.

Kunnanhallitus ja lautakunnat on veloitettu antamaan toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä toimialoillaan. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa siitä, miten sisäinen valvonta ja riskien hallinta on järjestetty koko kunnassa, onko valvonnassa havaittu puutteita ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla suunnittelukaudella.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on edistää

- a. strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista;
- b. toiminnan lainmukaisuutta;
- c. hyvän hallintotavan toteutumista;
- d. riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa

Organisaation tulee johtamis- ja hallintojärjestelmänsä avulla varmistaa toiminnassaan seuraavat asiat:

- Lainmukaisuus
- Vastuulliset taloudenhoidon ja toiminnan menettelyt
- Vaikuttavuudeltaan tehokkaat palveluntuotantojärjestelmät
- Systemaattiset seurannan ja arvioinnin menettelyt

Sisäisen valvonnan ohje veloittaa toimielimet ja viranhaltijat tekemään oman tehtäväalueensa osalta sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan suunnitelman sekä huolehtimaan sen asianmukaisesta täytäntöönpanosta. Lisäksi toimielimet ja tilivelvolliset viranhaltijat ovat velvollisia vuosittain valmistelemaan vastuualueeltaan kunnanhallitukselle selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta.

Tilikauden 2021 olennaiset tapahtumat ja toimenpiteet

- EU:n tietosuoja-asetuksen mukaisesti kunnassa on jatkettu vuoden 2021 aikana monipuolisesti tietosuojatoimenpiteitä tietosuojavastaavaksi nimetyn asianhallinta- ja palvelusihteerin toimesta ja johdolla.
- Uuraiten kunna tilintarkastusyhteisönä on toiminut BDO Audiator Oy.
- Kunnanhallituksen alaisten toimintojen sekä lautakuntien osalta sisäisen valvonnan raportit sisältyvät tilinpäätöskirjan toimintakertomuksiin.
- Tilinpäätöksessä on eri toimialoittain käsitelty toimialan tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä toimialan sisäinen valvonta.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Toimialajohtajat ja vastuualueiden esimiehet ovat huolehtineet siitä, että oman toimialan menot suoritetaan, tulot kannetaan oikeamääräisinä ajallaan ja että sisäinen valvonta on riittävää.

Kunnanhallitus on seurannut kunnanjohtajan sekä talous- ja hallintopäällikön tekemiä päätöksiä ja kunnanjohtaja ja lautakunnat toimialajohtajien päätöksiä säännöllisesti. Esimiehet ovat vastaavasti seuranneet alaistensa päätöksiä. Seurannalla on varmistettu, että päätöksenteon kaikilla tasoilla noudatetaan lainsäädäntöä, hallintosääntöä ja hankintaohjeita.

Kunnanhallitukselle on raportoitu talousarvion toteutumisesta neljännesvuosittain ja sijoituksista vuosittain. Kyseistä seurantaa tehtiin myös johtoryhmässä.

Työtehtävien järjestelyissä on pyritty välttämään vaarallisia työyhdistelmiä. Vakuutusturvan kattavuus ja ajantasaisuus on tutkittu vuosittain yhdessä vakuutusmeklarin kanssa. Vakuutukset kilpailutettiin vuoden 2017-2018 vaihteessa.

Konserniohjeet on päivitetty vuonna 2017. Yhtiökokousedustajille ja yhtiön hallintoelimissä toimiville edustajille on tarvittaessa annettu tapauskohtaisen harkinnan perusteella ohjeistus. Eriyiskysymyksiä on tarkasteltu yhdessä yhtiöiden hallintoelimien edustajien ja kunnanhallituksen edustajien kanssa. Kunnanjohtaja on lisäksi osallistunut yhtiöiden erityiskysymysten käsittelyyn.

Sisäisen valvonnan toiminnassa ei ole havaittu ongelmia kertomusvuonna eikä poikkeavuuksista toiminnassa ole raportoitu. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty tyydyttävällä tasolla. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmän ajantasaisuuteen kiinnitetään huomiota jatkuvasti.

TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kunnanhallituksen on kuntalain mukaan toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi.

Tilikauden alijäämä katetaan ensisijaisesti edellisten tilikausien ylijäämällä ja taloussuunnitelmavuosien ylijäämillä ja toissijaisesti rahastopääomalla ja peruspääomalla.

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien (Kuntalaki 110.3 §)

Tilikauden 1.1. – 31.12.2021 tulos ennen poistoeron (14.967,06) ja rahastojen vähennystä (0,00) on 988.883,84 €. Tilikauden ylijäämäksi muodostuu 1.003.850,90 euroa.

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle tilikauden tuloksen käsittelystä, että tilikauden 1.1.–31.12.2021 ylijäämä 1.003.850,90 euroa kirjataan taseen omaan pääomaan kohtaan edellisten tilikausien yli-/alijäämä. Taseen ylijäämä on ennen vuotta 2021 1.198.129,23 € €.

Vuoden 2021 ylijäämän kirjaamisen jälkeen taseeseen jää jäljelle 2.012.280,13 euroa aikaisempien kausien ylijäämää. Laskelmassa on vähennetty Keski-Suomen sairaanhoitopiirin alijäämien kattaminen edellisiltä tilikausilta -189.700 euroa.

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Toteutusvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutusvertailussa on lisäksi käytävä ilmi, onko meno, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla. Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutusvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutusvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle.

Toteutusvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- ja toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta annetaan toimintakertomuksen toteutusvertailuosassa. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista.

Toteutusvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama toteuman ja muutetun talousarvion välillä. Lisäksi vertailutietona esitetään edellisen tilikauden toteutuma.

Toteutusvertailun jälkeen esitetään **suunnitelmapoistot** (toiminnasta johtuvat poistot yli 10.000 euron hankinnoista, jotka eivät ole tilapalvelun poistoja. Poistosuunnitelma on selitetty tarkemmin liitetiedoissa) ja **laskennalliset erät**, jotka sisältävät keskitetysti hoidettavat tehtävät (osa konsernipalvelujen tehtävistä, tilintarkastus) sekä palautusjärjestelmän mukaisen alv:n.

2001 VALTUUSTO JA KONSERNIJOHTO

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	195 657	288 000	0	288 000	353 239	65 239
Toimintakulut	-706 133	-701 810	-771 800	-1 473 610	-1 484 370	-10 760
Toimintakate	-510 476	-413 810	-771 800	-1 185 610	-1 131 132	54 478

Suunnitelmapoistot - 43 023 €

Laskennalliset erät - 66 559 €

2100 Yleishallinto

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	18 673		0	0	34 018	34 018
Toimintakulut	-578 544	-559 550	-771 800	-1 331 350	-1 341 066	-9 716
Toimintakate	-559 871	-559 550	-771 800	-1 331 350	-1 307 048	24 302

Suunnitelmapoistot - 43 023 €

Laskennalliset erät - 55 721 €

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

Toiminnan kuvaus: Yleishallinnon tehtäväalueeseen sisältyvät kunnanvaltuuston, tilintarkastuksen, kunnallisverotuksen, elinkeinotoimen sekä kunnanhallituksen vastualueet. Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallituksen tehtäväalueeseen sisältyvät myös tilintarkastus, kunnallisverotus, elinkeinotoimi ja metsätilat. Uuraisten kunta kuuluu Laukaan kunnan hallinnoimaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Kunnanhallitus päätti 12.4.2021 §81 Uuraisten kunnan strategian laadinnan käynnistämisestä. Kunnanvaltuusto hyväksyi 13.12.2021 uuden Uuraisten kunnan strategian 2030, joka on tutustuttavissa kunnan verkkosivuilla. Kunnanjohtaja Juha Valkama kertoo myös onnistuneesta strategian laadinnasta, missä laatijat laittoivat itsensä likoon <https://uurainen.fi/ajankohtaiset/kunnanvaltuusto-on-hyvaksynyt-uuraisten-kunnan-strategian-20>.

Tasapainoinen ja kestävä talous v. 2021: Kunnan tilinpäätös on ylijäämäinen n. miljoona euroa.

Vuonna 2020 teetetyin henkilöstökyselyn vastausten perusteella kehityskohteeksi valittiin sekä ulkoinen että sisäinen viestintä/tiedottaminen. Tämän mukaisesti toteutettiin sisäinen tiedotuskanava Intranet.

Uuraisten Valokuituverkot Oy (jälj. UVV): Kuluksi kirjattiin kunnan takaajana suorittamat lainanlyhennykset. UVV:n johdosta kunta teki myös pakollisen varauksen 626.000 euroa. Pakolliset varaukset ovat kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tehtäviä ennenaikaisia kulukirjauksia arvioitavissa olevien, tulevaisuudessa todennäköisesti aiheutuvien menojen ja menetysten perusteella.

Strategiset tavoitteet (valtuustoon nähden sitovia strategiasta johdettuja toiminnallisia tavoitteita)

Kriittinen menestystekijä: ansiotulo- ja kiinteistöveroprosentin pitäminen kohtuullisena ja nopea reagointi talouden muutoksiin.

tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021
tasapainoinen ja kestävä talous	<ul style="list-style-type: none"> - kohtuulliset veroprosentit - verotuksen oikeellisuus ja yhdenvertaisuus/tasapuolisuus - tuottavuusohjelman toteutus - varainhankinnan toimivuus ja lainakannan riittävä suojaaminen korkoriskiltä 	<p>tulovero 21,50%, Kiinteistövero: yleinen 1,05 %, vakituisten asuinrak. 0,48 %, muiden asuinrak. 1,20 %, yleishyödyll.yhteisön 0,0%, rakentamattoman rakennuspaikan 3,0 %</p> <p>Kiinteistövero 2.0 maastotarkistustyö.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toimitilojen tilatehokkuus, tilapalvelujen tehokas toiminta. - Kustannustehokkuus verrattuna lähimpiin verrokkeihin. - Uusia toimia ja virkoja tulee perustaa, jos lainsäädäntö velvoittaa lisäämään henkilöstöä. Tästä poikkeavat tilanteet tulee perustella erityisen hyvin ja riittävän ajoissa ennen toimieliinkäsittelyä. <p>Varainhankinnan tavoitteena on turvata Uuraisten kunnan maksuvalmius kaikissa markkinatilanteissa. Pitkäaikaista lainaa otetaan vuonna 2021 enintään 6,5 miljoonaa euroa. Tilapäisrahoitusta otetaan kerralla enintään 3,0 milj. euroa. Tavoitteena on, että kunnan velka €/asukas tunnusluku pysyy taloussuunnitelmavuosina 2021-23- vuoden 2018 tasolla. Vähintään 20 % lainoista pyritään suojaamaan korkojen nousun varalta. Kunnanjohtaja päättää hallintosäännön mukaan kunnanvaltuuston hyväksymissä rajoissa pitkäaikaisen lainoituksen hankkimisesta sekä tilapäislainan ottamisesta.</p> <p>Kunnan varojen sijoitustoimintaa määrittelee valtuuston hyväksymä sijoitussuunnitelma. Kunnan sijoituksista on mahdollista kotiuttaa talousarviovuoden aikana enimmillään 1,0 milj. euroa. Kotiutettuja sijoituksia käytetään ohjeellisen käyttösuunnitelman mukaisesti investointien rahoittamiseen ja käyttötalousovosassa olevan investointiavustuksen kattamiseen. Kunnanhallitus hyväksyy erikseen ohjeellisen</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - sijoitussuunnitelma toteutus 	<p>käyttösuunnitelman, mikäli sijoitusten kotiuttaminen on tarpeellista.</p>
Toteutuminen	<ul style="list-style-type: none"> - Kunnallisverotus kustannuspaikalta rahoitettiin kiinteistöjen rekisteritietojen kehittämishanke, jonka konsulttivetoinen maastotyövaihe saatiin päätökseen 12.5.2021. Alustavat luvut: Noin 750 rakennusta ja 350 kiinteistöä kartoitettu, 21% verotettavaa pinta-alalisäystä, euroina vuotuisesti noin 19 000 €. Määräaikainen työntekijä jatkaa konsultilta saatavien muutostietojen syöttämistä eri rekistereihin, jolloin muutokset etenevät. Kunnan rekistereissä on ollut isojakin heittoa ja puutteita, jotka nyt korjataan todellisuutta vastaavaksi. Valtuusto teki elokuussa strategisen periaatepäätöksen, että hanke toteutetaan koko kunnan alueella vaihteittain. - Pitkäaikaista lainaa otettiin 4.6 miljoonaa euroa. Sekä pitkä- että lyhytaikaista lainaa maksettiin pois 6,5 miljoonaa euroa. Velkamäärä väheni melkein 2 000 000 euroa. Veloista osa on suojattu korkojen nousun varalta. - Kunnan sijoitetut varat tuottivat n. 8 %, joka on sijoitussuunnitelman tavoiteltua tuottoa (n. 4 %) parempi. Markkina-arvo 31.12.2021 oli n. 4,4 Meu. 	

Kriittinen menestystekijä: Matala kynnys työllistymiseen, yrityksen perustamiseen, yritystoiminnan laajentamiseen

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021
Kunnan elinvoimaisuuden kehittäminen yritysten toimintaa ja kasvua edesauttamalla	<ul style="list-style-type: none"> - Yritysten toimintaedellytykset ovat kunnossa. - yrityspalvelusetelin käyttö ja sen vaikuttavuus yritysten kasvuun/liiketoimintaan/työllistämiseen - uudet yritykset Uuraisilla - yritystoimintaa tukeva tietoaineisto yritysten saatavilla 	<ul style="list-style-type: none"> - Työ- ja elinkeinoryhmä valmistelee elinkeinon kehittämisen painopisteet - Yrityspalvelusetelin jatketaan vuonna 2021 - Sopimus K-S:n Yritysidean kanssa (Gradia) - Sopimuksen jatkaminen Jyväskylän ja Visit Jyväskylän (matkailu) kanssa. - Elinkeinotoimi osallistuu Yrityskyläkonseptin rahoittamiseen.
Toteutuminen	<ul style="list-style-type: none"> - kehittämisen painopisteinä edesauttaa olemassa olevien Uuraisilla toimivien yritysten toimintaedellytyksiä - Yrityspalveluseteleitä myönnettiin 4 kpl määrärahojen puitteissa. Raportoinnin perusteella setelin avulla on edesautettu yritysten markkinointiin ja myyntiin sekä toiminnan ohjaukseen liittyviä toimenpiteitä. - Yritysidean kautta syntynyt uusia yrityksiä (kts. tuotann. tavoitteet) - Uurainen mukana maakunnallisessa Visit Jyväskylä Regionin matkailunkehittämis organisaatiossa, jota kautta myös Uuraisille suuntautuu matkailuneuvojan panostusta. - Yritysrahoitusta Maaseuturahastosta suuntautui Uuraisille vuonna 2021 yhteensä 270.204 euroa. 	

Kriittinen menestystekijä: Hyvä yrittäjyysilmapiiri, aktiivisuus		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021
Kunnan ja yrittäjien keskinäisen yhteistyön vahvistaminen	- yrittäjätalaisuudet	- järjestetään vähintään viisi yrittäjätalaisuutta yhteistyökumppanien kesken - Osallistutaan Kehittämissyhtiö Keulink Oy:n ”Koronasta kasvuun” -hankkeeseen. Uuraisten kuntarahaosuus budjettiluonnoksen mukaan 4.000,00 euroa. Osuus sisältää Yrityspalveluhakemiston taustatyön laatimisen ja keväällä sekä syksyllä järjestettävät verkkomarkkinat
Toteutuminen	- Yrittäjätalaisuus Uuraisilla 1 kpl - Yritysidean ryhmävalmennuksia 2 kpl - Sun Uurainen elinvoimasivuston ja yrityspalveluhakemiston toteutus sekä verkkomarkkinoiden (2 kpl) toteuttaminen	

Kriittinen menestystekijä: Positiivinen kuva kunnasta toimii vetovoimatekijänä		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021
Vetovoiman kehittäminen	- tavoiteltu vuotuinen väestönkasvu - keskustajaama on viihtyisä ja vetovoimainen - puhdas luonto - yhteydet yrityksiin ja yritystonttien tarjonta	- 0-1 % - Työ- ja elinkeinoryhmä valmistelee kuntamarkkinoinnin painopisteet - kunnossapito (maisemahoito, puisto, tiet ja asuinalueet) - säännöllistä yhteydenpitoa
Toteutuminen	- väestönkehitys: -0,3 % - viestintätiimin perustaminen kuntamarkkinointia kehittämään, somenäkyvyyden parantaminen - projektityöntekijä maisemanhoitoon ja viheralueiden ylläpitoon yhteistyössä työpajan kanssa.	

Tuotannolliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Yleistavoitteet					
1. 1. Talous					
Tulorahoituksen riittävyys	vuosikate €/asukas	5,16	570	≥ 300	636
Vieraan pääoman (velan) määrä	konsernin laskennallinen lainanhoitokate	0,05	0,98	≥ 0,5	1,22
2. Elinvoima					
yritystilaisuudet	kpl	5	1	5	3
uudet yritykset	kpl	20	13	5	17
yrityspalvelusetelin käyttö	kpl	4	1	5	4
kontaktoidut yritykset (yritystonttien markkinointi)	kpl	20	5	10	5
Asiakastyytyväisyys	asteikolla 1-5	3	3	4	3

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Takausriski, kunnan omavelkaisia takauksia on 4 731 245,17 euroa (31.12.2021). Samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta takauksia on n. 3,8 milj. euroa ja takauksia muiden puolesta 0,9 milj.€. Muille annetuista takauksista suurimman riskin ja epävarmuustekijän muodostaa on Uuraisten Valokuituverkot Oy:n (jälj. UVV) lainalle annettu takaus, johon liittyvää pankkilainaa on jäljellä 1.937.018 euroa € (tilanne 31.12.2021). Kunnalle on muodostunut vuodesta 2018 lähtien takaussaatavia n. 655.000 euroa.

Kunta teetti BDolla markkinataloustoimijatestin, jonka tavoitteena on tuottaa vertailevaa analyysiä ja laskelmia siitä, miten kunnan pitää toimia tavalla, jolla myös yksityinen velkoja toimisi vastaavassa tilanteessa saadakseen parhaan mahdollisen maksun saatavilleen, jotka sillä on UVV Oy:ltä takautumisoikeutensa perusteella, eikä toimenpiteet sisältäisi valtiotukea toisin sanoen toimenpiteet ovat markkinaehtoisia.

Vaihtoehdot, jotka on kuvattu testissä.

- A) Konkurssi, likvidaatio sekä Uuraisten Valokuituverkot Oy:n omaisuuden realisointi
- B) Kunta jatkaa Uuraisten Valokuituverkot Oy:n rahoittamista

Testin perusteella vaihtoehdossa B kunnan tappion nykyarvo on pienempi kuin vaihtoehto A:ssa. Tässä vaihtoehdossa kunnan rahoituskulut jakautuvat usealle vuodelle pitkälle tulevaisuuteen ja lainaa lyhennetään tasaisesti vuoteen 2035 asti, jolloin Yhtiön omaisuus realisoidaan. Vaihtoehdossa taloudelliset riskit

jäävät kunnalle; kunnan on huolehdittava, että Yhtiön toimintaa jatketaan tehokkaasti sekä markkinaehtoisesti, jolloin Kunta pääsee käyttämään Yhtiön operatiivista kassavirtaa pankkilainasta aiheutuvien velvoitteiden täyttämiseen.

Neuvotteluja vaihtoehtojen pohjalta kunta kävi Uuraisten Valokuituverkot Oy:n ja sen nykyisen pääomistajan Osk Kuuskaistan kanssa.

Tilinpäätökseen vuodelta 2021 tehtiin pakollinen varaus 626 000 euroa, joka muodostuu BDO Oy:n tekemän markkinataloustoimijatestin mukaisesti yhtiön rahoitustarpeen nykyarvon ja yhtiön tai liiketoiminnan myyntihinnan nykyarvon erotuksesta vuoteen 2035 ulottuvalla ajanjaksolla.

Sisäinen valvonta: Kunnanhallitus käsitteli 30.11.2020 §249 sisäinen valvonnan ja riskien hallinnan valtuuston ja konsernijohdon osalta. Riskiluokat:

- Omistajapolitiikkaan liittyvät riskit
- Organisaation johdon tiedottaminen koko organisaation nykytilasta ja tulevaisuuden näkymistä
- Tulojen ja menojen epätasapaino
- Vieraan pääoman määrää eli lainoihin liittyvä velkariski
- Sijoitusriski
- Takausriski

2200 Maa- ja metsätilat

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	121 453	226 000	0	226 000	262 205	36 205
Toimintakulut	-18 541	-28 000	0	-28 000	-43 298	-15 298
Toimintakate	102 911	198 000	0	198 000	218 907	20 907

Suunnitelmapoistot:

Laskennalliset erät: - 1 478 €

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja

Toiminnan kuvaus: Kunnan metsien hyödyntäminen ja hoito metsäsuunnitelman 2027 mukaan.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset:

Metsäsuunnitelman mukaisesti puun myynti ja metsänhoitotöiden tekeminen. Toiminnan painopiste on kestävä metsätalous. Maa- ja metsätiloihin sisältyy myös kaavatonttialueiden puuston hakkuu-, harvennus- ja raivaustyöt.

Maa- ja metsätilat ylittivät talousarvion (netto) noin 20 000 eurolla.

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Metsäomaisuuteen liittyvä riski myrskyn, tulipalon, saastumisen tai muun luonnonkatastrofin johdosta. Kunnalla ei ole voimassa olevaa metsävakuutusta, jonka korvaustaso on todettu vähäiseksi suhteessa vuotuisiin maksuihin.

Puunmyyntitulojen vaihtelut, tulot vaihtelevat vuosittain ja vaikuttavat talousarvion laadintaan.

Sisäinen valvonta: Kunnanhallitus käsitteli 30.11.2020 § 249 metsäomaisuuteen liittyvän riskin.

2300 Maankäytön suunnittelu

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	55 531	62 000	0	62 000	57 016	-4 984
Toimintakulut	-109 048	-114 260	0	-114 260	-100 006	14 254
Toimintakate	-53 516	-52 260	0	-52 260	-42 991	9 269

Suunnitelmapoistot:

Laskennalliset erät: - 9 360 €

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja

Toiminnan kuvaus: Uuraisten kunnan kaavoituksen keskeiset tavoitteet pohjautuvat kunnanvaltuuston hyväksymään kuntastrategiaan. Kunnan omien tavoitteiden lisäksi kaavoitusta ohjaavat maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) sekä –asetus (MRA), valtioneuvoston asettamat valtakunnalliset alueidenkäyttöavoitteet, jotka vaikuttavat ohjaamalla maakuntatason kaavoitusta. Maakuntakaava puolestaan ohjaa osaltaan yleis- ja asemakaavoitusta. Kunta on asettanut tavoitteekseen toimivan ja houkuttelevan elinympäristön luomisen sekä yritysten liiketoiminnan kasvun edellytysten turvaamisen.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Aluearkkitehtitoiminta:

Aluearkkitehtitoiminta ostettiin Saarijärven kaupungin kaavoituspalveluilta. Yhteistyö on alkanut vuonna 2019.

Kaavoitus

Uuraisten kunnassa valmisteltiin alkuvuonna **kaavoitussopimusten laadintaperiaatteet** sekä **yritystonttien luovutusperiaatteet ja hinnoittelu**, jotka kunnanvaltuusto hyväksyi keväällä 2021.

Vuonna 2021 jatkettiin aiempina vuosin aloitettuja kaavahankkeita. Uutena hankkeena käynnistyi Kaupakorttelin asemakaavamuutostyö.

Sarkolan asemakaavan tavoitteena on omarantaisten omakotitalotonttien mahdollistaminen alueelle, hyödyntämällä alueen maisemalliset arvot sekä huomioiden alueen luontoarvot. Suunnittelutyö eteni ehdotusvaiheeseen vuoden 2021 lopulla. Kaavatyössä Sarkolan alueelle osoitetaan kunnan omistamalle alueelle uusia asuintontteja, joista osa omarantaisia.

Uuraisten kunnan vesistöjen rantaosayleiskaavan muutos ja laajennus Akonniemen alueella on yksi merkittävimmistä vireillä olevista hankkeista, minkä tavoitteena on mahdollistaa uuden, houkuttelevan asuinalueen muodostuminen Akonniemen alueelle asemakaavoituksen myötä.

Akonniemen asemakaavan tavoitteena on lisätä omakotitalotonttitarjontaa alueella. Hankkeessa oli toinen valmisteluvaiheen kuuleminen loppuvuonna 2021.

Kaupakorttelin asemakaavamuutos on uusi, vuonna 2021 käynnistetty kaavatyö, joka liittyy vuonna 2020 käynnistettyyn elinvoimahankkeeseen. Asemakaavamuutoksen käynnistämistä ja alueen kehittämisen yhteistyötä koskeva sopimus allekirjoitettiin Keskimaan kanssa kesäkuussa 2021. Asemakaavamuutos tuli vireille syksyllä 2021. Asemakaavamuutos on tavoitteena saada hyväksyntään vuonna 2022.

Keskustan asemakaavamuutos kortteleissa 21 ja 22 sekä niihin liittyvässä maa- ja metsätalousalueessa mahdollistaa vanhentuneiden käyttötarkoitusten päivittämisen sekä asuin- liike ja toimistorakennusten sijoittumisen alueelle. Asemakaavalla tutkitaan myös suunnittelualueelle sijoittuvien, yleiskaavoituksella suojeltujen rakennusten suojelumääräykset sekä niiden taso. Hankkeen tavoitteita ja kohteita tullaan tarkistamaan vuonna 2022, minkä jälkeen asemakaavoitusta tullaan viemään eteenpäin.

Aluearkkitehtinä toiminut Susanna Paananen siirtyi muihin tehtäviin 1.4.2021 ja uutena aluearkkitehtinä

aloitti 22.4.2021 Päivi Muhonen.

Tonttimyynti

Kunnan omistamien tonttien osalta myytävät alueet pyritään rakentamaan valmiiksi infrastruktuurin osalta ennen tonttien myyntiä. Kunnan tonttimyynti on siirretty Louhen karttapalveluun. Sarkolan asema-kaavan valmistuttua tonttimyynnin vilkastuminen Sarkolan uusien omakotitalotonttien myötä.

Maankäytön suunnittelun sekä kaavoituksen päätösvallan ja -vastuun selkeyttäminen taloussuunnittelu-kaudella.

Vuoden 2020 aikana siirrettiin maankäytön suunnittelu ja kaavoitus kunnanhallituksen alaiseksi toiminnaksi, mikä määrärahoineen huomioidaan vuoden 2021 talousarvion valmistelussa. Vuoden 2020 aikana toteutettiin siirron edellyttämät muutokset hallintosääntöön. Vuoden 2021 aikana tavoitteena on toiminnan vakiintuminen uudelleen organisoituna

Stategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Väestökehitys		
	Mittari / arviointikriteeri:	Tavoitetaso 2021
	Käynnissä olevien kaavahankkeiden määrä	Positiivinen kuva kunnasta toimii vetovoimatekijänä. Riittävän monipuolinen tontti- ja toimitilatarjonta. Eri kokoisia ja houkuttelevia tontteja.
	Kunnan maanomistuksen jakautuminen alueellisesti kunnan sisällä	Määritellään maanhankinnan painopistealueet.
	Kaavamääräykset, Kaavoista saadun palautteen määrä ja sisältö.	Toimiva ja houkutteleva elinympäristö. Maankäytön suunnittelulla mahdollistetaan hyvinvointia lisäävän elinympäristön toteuttamista. Uusissa hankkeissa huomioidaan aikaisempaa paremmin elämänlaatuun vaikuttavat seikat suunnittelun aikana.
		Tonttimarkkinoinnin kehittäminen.
Toteutuminen		
Vireillä olevien kaavahankkeiden määrä on ollut tavoitteiden mukainen. Kaavoituksen osalta kaavojen kuulemisvaiheissa kirjetiedottaminen on ollut huomattavasti laajempaa, kuin mitä MRL edellyttää. Hankkeista on tullut tavanomainen määrä palautteita suhteessa käynnissä olevien hankkeiden kokoluokkaan. Kaavahankkeissa on panostettu laadukkaisiin erillisselvityksiin mm. luontoarvojen suhteen.		

Tavoite	Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
1. Ajantasa-ase- makaavan päivitys	Kaikissa kaa- van vaihe + tilattujen selvi- tysten budje- tit	alustava suun- nitelma	Päivitetään tarvittavin osin	Päivitetään tarvittavin osin	Päivitetään tarvittavin osin
2. Sarkolan ase- makaava			Valmistelu- vaihe	Ehdotusvaihe	Ehdotusvaihe
3. Keskustan ase- makaavan muutos			Vireilletulo	Valmistelu- vaihe	Vireilletulo- vaihe
4. Akonniemen asemakaava			Vireilletulo	Valmistelu- vaihe	Valmistelu- vaihe II
5. Sarkolan ase- makaava			Valmistelu- vaihe	Valmistelu- vaihe	Ehdotusvaihe
6. Akonniemen yleiskaavamuu- tos			Valmistelu- vaihe	Ehdotusvaihe	Ehdotusvaihe

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Toimintariskit liittyvät prosessien suureen määrään sekä siihen, että työ vaatii erityislakien sekä vaativien atk-ohjelmien hallintaa. Yksi merkittävimmäksi epävarmuustekijäksi nousi erillisselvitysten laadinnan aikataulut. Aluearkkitehdin vaihtuminen lisäsi epävarmuutta ja riskiä mm. tiedonsiirron osalta.

Sisäinen valvonta: Hanke- ja talousseuranta on säännöllistä. Hankkeista ylläpidetään työohjelmaa ja henkilöstön työtehtäviä käydään säännöllisesti läpi yhteispalaverissa. Toteutunutta taloutta seurataan myös laskujen hyväksymisen sekä tarjouskilpailuvalmistelujen yhteydessä. Päätösvalmistelu tehdään huolellisesti ja vaikeat kohteet valmistellaan tiimityönä, jotta tarvittava tieto ja riittävän laaja näkemys saadaan perusteeksi päätöksille. Maankäyttöön liittyvät asiat käsitellään maankäyttötyöryhmässä.

3002 KONSERNIPALVELUT

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	59 778	56 410	0	56 410	76 732	20 322
Toimintakulut	-633 056	-688 930	0	-688 930	-676 630	12 300
Toimintakate	-573 279	-632 520	0	-632 520	-599 898	32 622

Suunnitelmapoistot: - 3 933 €

Laskennalliset erät: 489 715 €

Tilivelvollinen: Talous- ja hallintopäällikkö

Toiminnan kuvaus: Konsernipalvelut vastaa muun muassa valtuuston ja hallituksen kokousjärjestelyistä, ICT-palveluista, asianhallinnasta, informaatiopalveluista, taloussuunnittelusta, kirjanpidosta, maksuliikenteestä sekä keskusarkistonhoidosta. Palkanlaskennan palvelut on tuottanut Monetra Keski-Suomi Oy.

3100 Keskusvirasto

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	21 270	22 410	0	22 410	37 879	15 469
Toimintakulut	-522 648	-575 070	0	-575 070	-536 437	38 633
Toimintakate	-501 377	-552 660	0	-552 660	-498 558	54 102

Suunnitelmapoistot: - 3 933 €

Laskennalliset erät: 478 845 €

Tilivelvollinen: Talous- ja hallintopäällikkö

Toiminnan kuvaus: Keskusviraston vastuulla on sisäinen ja ulkoinen asiakaspalvelu. Kunnan puhelinvaihdetoiminnalla, neuvonnalla, tiedotuksella ja markkinoinnilla vastataan kunnan ulkoisesta kuvasta. Keskusviraston sisäinen asiakaspalvelu vastaa muun muassa taloushallinnon, henkilöstöhallinnon ja IT-tuen ja arkistonhoidon tukipalveluista.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset:

Henkilöstössä oli yksi määräaikainen työntekijä (oppisopimusopiskelija) koko vuoden. Hän toimi osa-aikaisena postin työntekijänä, jolloin postin toiminta saatiin turvattua hyvin koko vuoden ajan. Lisäksi postissa työskenteli myös osa-aikaisena työllistetty henkilö. Muita henkilöstömuutoksia ei ollut. Vuoden aikana suunniteltiin ja toteutettiin yhdessä muiden toimialojen kanssa kunnan henkilöstölle tarkoitetun intranetin käyttöönotto. Hallintosäännön päivitys astui voimaan 1.6.2021.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Palvelutuotannon muutosten toimeenpano ja muutosjohtaminen		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021
ICT-palveluiden kehittäminen	Arviointikriteerit: -johtamisen, prosessien kehittyminen -riitävät resurssit -käyttöoikeuksien hallinta ja toteutus on tarkemmin ohjattua /seurannassa -suunnitelmallisempi laitteiden ja ohjelmistojen elinkaaren hallinta -johdon/toimialojen ja ICT:n vuorovaikutus lisääntyy -ICT-palvelut ja -prosessit sekä niihin liittyvät roolit, vastuut ja	- Jatketaan aktiivisesti tietohallinnon ohjausryhmän/johtoryhmän toimintaa. - Tietojärjestelmäkokonaisuuden perusteellisempi kartoitus kehittämisen ja muutoshallinnan parantamiseksi (ml. tietovirrat) - ICT-toimintojen onnistumisen ja kokonaistaloudellisen vaikutavuuden systemaattinen seuranta (mittaaminen) - ICT:n hyödyntämiseen liittyvän strategisen tahtotilan ja

Henkilöstökyselyn aiheuttamat kehittämistarpeet	tehtävänkuvat selkeästi määriteltä (ml. yhteistyökumppanien osuudet) -ICT:n taloudellinen kokonaisvaikutus on systemaattisemmin arvioitavissa Valitaan vähintään kaksi seurattavaa tavoitetta.	tavoitteiden kirkastaminen - Kehityssuunnitelma tahtotilan saavuttamiseksi (realistisella aikataululla) Seurataan valittujen kehittämissasioiden toteutumista vuoden aikana.
---	--	--

Toteutuminen

Tietohallinnon ohjaus/johtoryhmä on perustettu, mutta sen toiminta on jäänyt vähäiseksi. Perusteellisempaa ICT-selvitystä ei ole tehty mm. niukkojen henkilöstöressurssien takia. Kunnan henkilöstölle tarkoitettu intranet on uudistettu ja samalla henkilöstön microsoft-lisenssien tasoa on nostettu. Uuraisten kunta oli mukana Kurob-hankkeessa, jossa edistetään robotisaatiota kunnissa. Uurailla robottia on käytetty ostolaskujen käsittelyn apuna. Talousarviossa 2022 kuntaan on päätetty palkata määräaikainen ict-kehittäjä edistämään kunnan digiloikkaa strategian mukaisesti.

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Riskeinä muun muassa pieni henkilöstömäärä ja mahdollisuus vaarallisen työn yhdistelmiin. Uusia ohjelmistoja on tullut paljon ja pääkäyttäjiä on harvalla: riski tietotaidon ja ohjeistuksen saamiseen esimerkiksi pitkissä sairauslomatapauksissa. Kuntakonsernin kokonaisriskit vaikuttavat kassan riittävyyteen ja reskontran toimimiseen.

Sisäinen valvonta: Sisäistä valvontaa on suoritettu ohjeiden mukaisesti eikä mistään poikkeuksista ole raportoitu.

3300 Henkilöstöhallinto

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	38 507	34 000	0	34 000	38 853	4 853
Toimintakulut	-110 409	-113 860	0	-113 860	-140 193	26 333
Toimintakate	-71 901	-79 860	0	-79 860	-101 340	21 480

Suunnitelmapoistot:

Laskennalliset erät: 13 870 €

Tilivelvollinen: Talous- ja hallintopäällikkö

Toiminnan kuvaus: Henkilöstöhallinnon vastuulla on työterveyshuollon järjestäminen, työkykyä ylläpitävä toiminta (tyhy-toiminta) ja työsuojelu.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset: Uuraisten kunnan työterveyshuollon on järjestänyt Työterveys Aalto Oy, jonka osakas Uuraisten kunta on. Työterveyshuollon painopiste on vuonna 2021 lakisääteisessä ennaltaehkäisevässä toiminnassa pitäen sisällään työntekijän palvelut, etävastaanoton, työpaikkatoiminnan, yritysjohton palvelut. Kaikki työkykyyn liittyvät pitkittyneet sairaudet kuuluvat lakisääteiseen palveluun, jossa arvioidaan työ- ja toimintakykyä. Lakisääteinen työterveyshuolto käsittää lääkärin vastaanottoja keskimäärin n. 1 x /kk, työterveyshoitaja 1 x/vko, fysioterapeutin 1 x/kk ja työpsykologin tarvittaessa. Vuonna 2021 työnantajan kustantama sairaanhoito jäi pois. Tämä tarkoittaa sitä, että esim. laboratoriotutkimusten ja röntgentutkimusten osalta työntekijät voivat kääntyä julkiseen tai yksityiseen

terveydenhuoltoon, jota kautta hoituvat myös lähetteet erikoissairaanhoidon.

Kunnassa toimii vuoden 2018 alussa aloittanut työsuojelutoimikunta sekä yhteistoimintaelin, jotka molemmat kokoontuvat säännöllisesti. Tyhy-toimintaa järjestetään ja tuetaan vuosittain kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti. Henkilöstön työhyvinvointia on tuettu hyvinvointiseteleillä ja ePassin avulla. Henkiköstitöshjelmassa määritellään muut työhyvinvointia tukevat toimenpiteet. Kunnanhallitus palkitsee vuosittain harkintansa mukaan työntekijäjoukon hyvästä työsuorituksesta.

Kunta tuki henkilöstön lounasruokailua kahdella eurolla/ateria. Henkilöstön hyvinvointia tuettiin jatkamalla sähköisen ePassi-sovelluksen käyttöä, ja kunnan omilla hyvinvointiseteleillä.

Esimiehille järjestettiin esimiesinfoja parin kuukauden välein koko vuoden ajan ja infoissa käytiin läpi ajan-kohtaisia esimiestyöhön vaikuttavia ja siinä huomioitavia asioita.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Henkilöstön tyytyväisyys ja hyvin johdettu työpaikka		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021
Uuraisten kunta on arvostettu ja tavoiteltu työnantaja.	Arviointikriteeri: Henkilöstökysely Kehityskeskustelut	Panostus tiedonkulkuun, hyvään esimiestyöhön, työkykyjohtamiseen, koulutukseen sekä hyvään sisäiseen asiakaspalveluun.
Toteutuminen		
Kehityskeskustelut on hajautettu eri toimialoille ja niitä on pidetty tarpeen mukaan. Kunnassa toteutettiin koko kunnan henkilöstöä koskeva henkilöstökysely Feelback Oy:n toteuttamana 2020. Kyselyn perusteella on vuodelle 2021 asetettu työyksikkökohtaisia kehittämistavoitteita, joiden toteutusta on seurattu esimiesinfojen yhteydessä.		

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Palvelutuotannon muutosten toimeenpano ja muutosjohtaminen		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021
Palvelutuotannon muutosten henkilöstönäkökulman huomiointi sekä muutosjohtamisen kehittäminen	Arviointikriteerit: - Viestinnän toimivuus - Palvelutuotannon muutosten toteutumisprosessien sujuvuus	-Palvelutuotannon muutokset; tehokas tiedottaminen ja osallistava valmistelu.
Toteutuminen Kunta on kehittänyt viestintäänsä (sekä ulkoista- että sisäistä) mm. kotisivujen ja intranetin kehittämisellä. Myös sosiaalisen median käyttöä ja näkyvyyttä siellä on lisätty. Kuntaan on perustettu erillinen poikkihallinnollinen viestintäryhmä, joka on mukana viestinnän kehittämisessä. Palvelutuotannon muutosprosessit ovat edelleen haastavia, tiedottamisesta ja henkilökunnan osallistamisesta huolimatta.		

Tuotannolliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	TP 2020	TA 2021	TP 2021
1. Sairauspoissaolojen vähentäminen	sairaspäivien lkm (kalenteripäivät)	3365 kpv	3488 kpv	3401 kpv
2. Vaikuttavan työsuojelun järjestäminen	Työsuojelun toimintaohjelman toteuttaminen Vaara- ja läheltäpiti tilanneilmoitusten lkm/v	Haitta- ja vaaratekijöiden kartoituksessa saatuihin tuloksiin on puututtu vuoden aikana.	alle 10 kpl	alle 10 kpl

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Työhyvinvointia heikentävät tekijät ja sairauspoissaolot.

Sisäinen valvonta: Henkilöstön sairauspoissaolomääriä ja sitä kautta työhyvinvointia on seurattu. Esi-
miesten ja työterveyden kanssa on tehty asian osalta yhteistyötä.

4001 PERUSPALVELULAUTAKUNTA

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 187 414	1 222 520	0	1 222 520	1 566 867	344 347
Toimintakulut	-12 150 528	-12 428 390	-275 000	-12 703 390	-12 045 353	658 037
Toimintakate	-10 963 114	-11 205 870	-275 000	-11 480 870	-10 478 487	1 002 383

Suunnitelmapoistot: - 4 979 €

Laskennalliset erät: - 247 357 €

Tilivelvollinen: Peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus:

Sosiaalitoimi vastaa kuntalaisten sosiaalihuollon peruspalvelujen tuottamisesta ja niiden oikeudenmukaisesta kohdentamisesta ja tuottamisesta mahdollisimman tehokkaasti. Tulosalueet ovat: 1. Sosiaalipalvelut 2. Vanhus- ja perhetyö 3. Toimeentuloturva.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Peruspalvelulautakunnan talousarvio alitti muutetun talousarvion 4,49 %-yksikköä, eli 1 002 383 euroa. Kaikki päävastuualueet alittivat talousarvioon varatut määrärahat. Sosiaalipalveluissa keskeistä oli henkilöstömenojen alittuminen kehitysvammahuollossa, vammaishuollon asumispalvelujen ostojen väheneminen ja lastensuojelun laitoshoitomenojen vähentyminen. Lastensuojelun laitoshoitomenot alittuivat selvästi. Vanhustenhuollossa tulot ylittyivät ja menot alittuivat. Erityisesti henkilöstömenoissa alitus oli huomattava. Talousarviossa oli varauduttu henkilöstömenojen selvään kasvuun, henkilöstömenot kuitenkin laskivat edelliseen vuoteen verrattuna. Toimeentuloturvassa työllisyyden hoidon menot ylittyivät, mutta muut menot puolestaan alittuivat ja kokonaisuudessaan menot alittuivat. Terveystieteiden huollon menojen alituksen aiheutti saadut koronakorvaukset ja tehostunut kotiutusprosessi terveyskeskussairaalaista.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Kuntalaisten hyvinvointi		
Tavoite: Kuntalaisten hyvinvoinnin kohentaminen Laajan hyvinvointikertomuksen laatiminen yhdessä hallintokuntien kanssa	Mittari: Laajan hyvinvointikertomuksen mittaristo	Tavoitetaso 2021: Hyvinvoinnin kohoaminen kaikissa keskeisissä tavoitteissa, erityisenä painopisteenä lapset, lapsiperheet ja nuoret
Toteutuminen: Laaja hyvinvointikertomus tehtiin hyvinvointikoordinaattorina toimivan vapaa-aikasuunnittelijan toimesta. Hyvinvointia on seurattu koululaisten osalta mm. terveystieteiden tulosten muodossa, painopistealueena koulukiusaaminen. Valtakunnallisen tilaston mukaan koulukiusaaminen on Uuraisilla selvästi vähäisempää kuin maassa keskimäärin.		

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Kuntalaisten hyvinvoinnin kehittämiseksi ei saada eri hallinnonaloilla riittävää sitoutumista tavoitteiden toteuttamiseksi. Kuntaorganisaation ulkopuoliset tahot eivät resursoi omaa toimintaansa riittävästi ja riittävää sitoutumista ei saavuteta. Viestinnässä kuntalaisiin ja sidosryhmiin ei onnistuta riittävässä määrin. Henkilöstöresursointi on riittämätöntä. Erikoissairaanhoidon ja lastensuojelun kustannuskehitys, henkilöstön vaihtuvuus.

Sisäinen valvonta: Vuonna 2021 sisäisen valvonnan painopistealueena on sopimusten hallinta ja sopimusten valvonta. Sivistystoimen ja sosiaalitoimen sisäisessä valvonnassa keskitytään lisäksi erillistilien tarkistamiseen ja omaisuuden turvaamiseen.

4100 Sosiaalipalvelut

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	215 964	220 050	0	220 050	328 693	108 643
Toimintakulut	-2 019 010	-2 250 640	0	-2 250 640	-2 012 476	238 164
Toimintakate	-1 803 046	-2 030 590	0	-2 030 590	-1 683 783	346 807

Suunnitelmapoistot:

Laskennalliset erät: - 86 786 €

Tilivelvollinen: Peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus: Sosiaalipalvelujen tulosyksiköt: 1. Hallinto 2. Vammaispalvelut 3. Erityisryhmien palvelut 4. Sosiaalityö (lasten huolto, päihdehuolto)

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Sosiaalipalvelut alittivat talousarvion peräti 17,1%. Sosiaalipalveluissa keskeistä oli henkilöstömenojen alittuminen kehitysvammahuollossa, vammaishuollon asumispalvelujen ostojen väheneminen ja lastensuojelun laitoshoitomenojen vähentyminen. Lastensuojelun laitoshoitomenot alittuivat selvästi, mikä jo toisena vuonna peräkkäin on osoittanut avopalveluihin panostamisen olleen oikea ratkaisu.

1.Hallinto

Hallinto vastaa a) sosiaalitoimen toiminta-ajatuksen täytäntöönpanosta ja tulostavoitteen toteuttamisesta. b) toteuttaa henkilölle lastensuojelu- ja päihdehuoltolain nojalla annettavat tahdonvastaiset toimenpiteet. c) Vastaa sosiaalitoimen lainsäädännön soveltamisesta sosiaalitoimessa ja täytäntöönpanosta niiltä osin kuin se ei kuulu muiden tulosalueiden piiriin. d) Isyys-, elatus-, lasten huolto- ja tapaamislainsäädännön täytäntöönpano ja soveltuvin osin holhoustoimen asioiden vireillepano.

2. Vammaispalvelut

Tilivelvollinen: Johtava sosiaalityöntekijä, peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus:

Vammaispalvelu ovat vammaisuuden tai sairauden perusteella henkilölle järjestettäviä palveluja ja tukitoimia. Niiden tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä parantaa vammaisten henkilöiden tasa-arvoa. Vammaisella henkilöllä tarkoitetaan henkilöä, jolla on vamman tai sairauden takia pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoritua tavanomaisista elämän toiminnoista.

Laisa ja asetuksessa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista säädetään vammaispalvelujen sisällöstä sekä järjestämisvelvollisuudesta. Kunta huolehtii siitä, että vammaisille henkilöille tarkoitettut palvelut ja tukitoimet järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisina, kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Vammaiselle henkilölle laaditaan yksilöllinen palvelusuunnitelma, jonka avulla selvitetään hänen tarvitsemansa palvelut ja tukitoimet.

Vammaispalvelut, joihin on subjektiivinen oikeus:

- Vaikeavammaisten kuljetus- ja saattajapalvelu
- Palveluasuminen
- Asunnon muutostyöt ja asuntoon liittyvät välineet
- Henkilökohtainen apu
- Päivätoiminta

Vammaispalvelut, jotka ovat harkinnanvaraisia ja määrärahasidonnaisia:

- Kuntoutusohjaus
- Sopeutumisvalmennus
- Päivittäisissä toiminnoissa tarvittavat välineet, koneet ja laitteet
- Ylimääräiset ravinto- ja vaatekustannukset

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Vammaispalvelut on ollut kokonaisuudessaan kehittämistyön alla oleva palvelumuoto vuodesta 2019. Vammaispalveluihin liittyvä arviointi, päätöksen teko ja kehittämistyö on siirretty heinäkuussa 2021 sosiaalitoimen alaisuuteen. Asiakastyön hoitaa ensisijaisesti sosiaaliohjaaja yhdessä johtavan sosiaalityöntekijän ja tarvittaessa yhteistyössä erityisryhmien palveluohjaajan kanssa.

Tilastoinnin kehittäminen vastaamaan tarvetta jatkui.

Covid-19 viruksen takia yhteiskunnassa vallinneet rajoitukset ja suositukset kontaktien välttämistä lasivat palveluiden käyttöä. Erityisesti vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua käytettiin huomattavasti vähemmän. Tämä näkyy budjetin alituksena.

Kriittinen menestystekijä: Osaava, motivoitunut henkilöstä, jolla on muutosvalmiutta ja taitoa kehittämiseen.		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso/toimenpiteet 2021
Vammaispalvelut ovat oikein arvioitu, mitoitettu ja kohdennettu.	Arviointikriteeri: palvelutarpeiden oikea arviointi ja kohdentaminen, toiminnan suunnittelun ja talouden tasapaino.	Jokaiselle palveluja hakevalle ja saavalle asiakkaalle on laadittu yksilöllinen palvelusuunnitelma. Palvelujen ja tukitoimien myöntämiskriteeristön päivittäminen ajan tasalle.
Toteutuminen	<p>Palvelutarpeen arvioinnissa huomioitiin asiakastapaamisessa/puhelinkeskustelussa esiin nousseet yksilölliset tarpeet sekä asiantuntija lausunnot. Palvelutarpeen arviointi toteutettiin yhteistyössä erityisryhmien palvelujohtajan ja sosiaalityöntekijän tai erityisryhmien palveluohjaajan kanssa.</p> <p>Palvelusuunnitelmien päivitys jäi vähäiseksi. Palvelusuunnitelmat päivitetään 2–3 vuoden välein, mikäli asiakkaan palveluntarpeeseen ei tule muutosta sitä ennen. Palveluohjausta/neuvontaa toteutettiin puhelimitse.</p> <p>Palvelujen ja tukitoimien myöntämiskriteeristön päivittäminen vaatii edelleen kehittämistä. Päätöksen teossa</p>	

	huomioitiin tarkemmin lain määrittelemät kriteerit. Covid-19 viruksen takia palveluita käytettiin huomattavasti vähemmän.
--	--

Vammaispalvelulain mukaiset palvelut

Vuoden 2021 tilastot perustuvat kokonaiskuvaan, jotka ovat saatavilla sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmästä, ProConsonasta. Poikkeuksellisesti vuoden 2020 päätökset perustuvat kyseisenä vuonna tehtyihin ratkaisuihin, eivätkä näin ollen vuoden 2020 ja 2021 tilastot ole keskenään verrattavissa palveluiden osalta. Hakemukset ja palvelusuunnitelmat kuvaavat vuosikohtaisia suoritteita. Palvelupäätökset kuvaavat kokonaiskuvaa ja pitävät sisällään myös edellisinä vuosina tehdyt, vielä vuoden 2021 aikana voimassa olevat päätökset.

Hakemuksia on vastaanotettu 11 kpl vuoden 2021 aikana, jolloin myönteisiä päätöksiä on tehty 7 kpl ja kielteisiä päätökset 4 kpl, joista 2 kpl koskevat kuljetuspäätöksiä ja 2 kpl koskevat henkilökohtaista apua. Palvelusuunnitelmia on päivitetty 4 kpl. Palvelusuunnitelmat ja hakemusten määrät eivät vastaa toisiaan ja tämä voi johtua siitä, että hakemukset ovat palvelukohtaisia, jolloin yksi asiakas on voinut hakea useampaa palvelua. Lisäksi hakemukset voivat olla jatkohakemuksia, jolloin ei ole nähty tarpeellisuutta uusien palvelupäätösten, mikäli palvelut ovat jatkuneet muuttumattomina.

Tavoite	Mittari	TP 2020	TP 2021
Lakisääteisten vammaispalvelujen toteutuminen	Vammaispalveluhakemukset	28	11
	Palvelusuunnitelmat	6	4
	Asiakasmäärä	42	30
	Subjektiiiset palvelut:		
	Vaikeavammaisten kuljetus- ja saattajapalvelu	19	26
	Palveluasuminen	1	1
	Asunnon muutostyöt ja asuntoon liittyvät välineet	3	1
	Henkilökohtainen apu	4	5
	Päivätoiminta	-	-
	Harkinnan varaiset palvelut:		
Kuntoutusohjaus	-	-	

Sopeutumisvalmennus	-	-
Päivittäisissä toiminnoissa tarvittavat välineet, koneet ja laitteet	2	-
Ylimääräiset ravinto- ja vaatekustannukset	-	-
<u>Suoritteet yhteensä</u>	29	33

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Vammaispalvelujen ennustettavuus oli haastavaa. Palvelujen piirissä olevien henkilöiden tilanteita voidaan yrittää ennustaa, mutta uusien palvelujen piiriin hakeutuvien määrää ja vamman tai sairauden laatua on etukäteen arvioida. Pienessä kunnassa yksittäinen uusi asiakas ja asiakkaan toimintakyvyssä tapahtunut muutos voi vaikuttaa talouden näkökulmasta merkittävästi.

Vammaispalvelujen arviointi edellytti ammatillista osaamista vammaisryhmistä sekä lainsäädännöstä. Henkilöstön vajavainen osaaminen ja puutteelliset resurssit nousivat merkittäväksi epävarmuustekijäksi, sekä palveluiden siirtyminen nopealla aikavälillä erityisryhmiltä sosiaalitoimen puolelle. Palvelutarpeen oikeanlaisen arvioinnin varmistaminen edellyttäisi, että kunnassa useampi, kuin yksi työntekijä hallitsee tarvittaessa vammaispalveluiden kokonaisuuden. Tämä on yksi merkittävimmistä riskitekijöistä asiakkaan palveluiden saannin näkökulmasta.

Sisäinen valvonta:

Sisäinen valvonta toteutui asianmukaisten kirjausten laadinnalla sekä tilastoinnin kehittämistyön jatkamisella. Työn ja osaamisen jakaminen useamman työntekijän kesken oli yksi keskeinen sisäisen valvonnan tekijä, jonka kehittämistyötä tulee jatkaa. Asiakkailla on oikeus valittaa vammaispalvelupäätöksestä peruspalvelulautakunnalle. Valitusprosessi vahvistaa sisäistä valvontaa. Vuoden 2021 aikana on hallinto-oikeuteen siirtynyt vuoden 2020 tehty päätös. Asia on hallinto-oikeudessa käsittelyssä.

3. Erityisryhmien palvelut

Tilivelvollinen: Vanhus- ja erityisryhmien palvelujohtaja

Toiminnan kuvaus: Vanhus- ja erityisryhmien palvelut ovat keväällä 2021 organisaatiouudistuksen myötä rakentunut, kahden toimialan yhdistävä palvelukokonaisuus. Tilikaudella 2021 palvelut koostuivat ikääntyvien tehostetusta palveluasumisesta, pitkäaikaishoidosta, lyhytaikaishoidosta, kotihoidosta, ennaltaehkäisevistä palveluista ja päiväkeskustoiminnasta. Erityisryhmille eli kehitysvammaisille ja muille erityisen tuen tarpeen asiakkaille kohdennettuja palveluja olivat erilaiset asumisen palvelut, työ- ja päivätoiminta, erityisen tuen tarpeen lasten ja nuorten iltapäivä- ja kesäajantoiminta sekä perhehoito. Lisäksi koko toimialan yhdistävinä palveluina järjestettiin ohjaus- ja neuvontapalvelut, omaishoidontuki sekä sosiaalihuoltolainmukaiset kuljetuspalvelut.

Palveluasuminen tuotettiin palvelutalo Uurastuvalla ja tuetun asumisen- ja asumisen ohjauksen palvelut järjestettiin Uurastuvan henkilöstön ja palveluohjaajan yhteistyönä asiakkaiden koteihin. Työ- ja päivätoiminta toteutuivat pääosin toimintakeskus Uuraspajalla sekä ulkopuoleisilla työpaikoilla työvalmennuksen keinoin. Ohjaus- ja neuvontapalvelut järjestettiin ja räätälöitiin asiakkaiden tarpeiden mukaisesti yhteistyössä asiakkaan verkostojen kanssa. Palvelut toteutettiin asiakkaiden toiminta- ja elinympäristöissä sekä puhelinohjausta hyödyntäen. Kehitysvammapoliklinikan palveluista vastasi Keski-Suomen sairaanhoitopiiri. Omaa palvelutuotantoa täydennettiin vuoden aikana ostopalveluilla asiakkaiden sekä kustannustehokkuuden perusteella vähäisissä määrin. Palveluja myytiin resurssien puitteissa tarveperusteisesti.

Erityisryhmien palvelujen henkilöstö koostui pääosin hoitajista ja ohjaajista. Henkilöstösuunnitelman mukainen hoitajien ja ohjaajien vakanssien määrä oli 6, joiden lisäksi palveluissa työskenteli työ- ja päivätoiminnan ohjaaja sekä palveluohjaaja. Palveluesimiesten ja palvelujohtajan työpanos jakautui koko vanhus- ja erityisryhmien kesken siten, että vanhuspalveluiden osuus oli kaksi (2) henkilötyövuotta ja erityisryhmien yksi (1). Kokonaisvakanssien määrä erityisryhmien palveluiden osalta oli 9. Vakituisten henkilöstön lisäksi vuoden aikana palveluissa työskenteli erialojen ammattilaisia tai työhön tutustujia työllisyyspalveluiden kautta, sekä sosiaali- ja terveydenhoitoalan opiskelijoita eri mittaisilla oppimisjaksoilla. Työllistettyjen ja opiskelijoiden määrä kasvoi merkittävästi syksyn 2021 aikana. Lisäksi käytettiin määräaikaista ohjaajia jälkkäri- ja kesälapsitoiminnassa sekä työtoiminnoissa vaativien asiakastilanteiden kohdalla.

Kevään 2021 erityisryhmien palvelujohtaja vastasi palvelukokonaisuudesta ja sen kehittämisestä, Uurastuvan- ja pajan toiminnasta, palveluohjauksen tukemisesta sekä esimiestyöstä. Lisäksi palvelujohtajan työhön kuuluivat vammaispalveluihin liittyvä päätöksenteko ja kehittäminen sekä osa mielenterveys- ja päihdetyön osa-alueista. Palvelujohtaja käsitteli myös erityisen tuen tarpeen perheisiin liittyvät omaishoidontuen asiat. 1.6.2021 alkaen Uurastuvan lähiesimiestyö siirtyi palveluesimiehelle ja vanhus- ja erityisryhmien palvelujohtajan vastuulle jäi/siirtyi kokonaisjohto vanhus- ja erityisryhmien palveluista, erityishuoltolain mukainen päätöksenteko, sosiaalihuoltolain mukaisista kuljetuspalveluista päättäminen, omaishoidontuesta päättäminen ja palveluesimiesten, Uuraspajan toiminnanohjaajan sekä erityisryhmien palveluohjaajan lähiesimiestyö. Vammaispalvelulain mukainen päätöksenteko siirtyi sosiaaliohjaajalle.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Koronan aiheuttamat poikkeusolot yhteiskunnassa vaikuttivat voimakkaasti myös vuoden 2021 toimintaan. Vaikutus näkyi edelleen erityisesti työ- ja päivätoiminnoissa sekä palveluohjauksessa. Erityishuoltolain mukaiset palvelut tuli tuottaa lain edellyttämässä laajuudessa rajoitustoimenpiteet huomioiden. Vuoden 2019 tavoin toimintatapoja muutettiin ja uudelleen järjesteltiin, jotta voitiin vastata asiakkaiden tarpeisiin ja turvata riittävät palvelut.

Keskeisessä roolissa oli asiakasryhmien koon pienentäminen sekä asiakkaiden ohjauksen ja ryhmätoimintojen jakaminen pienempiin osiin. Tämä edellytti työn uudelleen järjestelyä esimerkiksi siten, että työtoiminnoissa kävi päivän aikana yhden asiakasryhmän sijaan kaksi ryhmää, asumisen palveluissa ruokailut porrastettiin, vapaa-ajan toimintojen toteuttaminen jaettiin pienempiin kokonaisuuksiin ja yksilöohjauksen määrää lisättiin, jotta pystyttiin turvaamaan kaikille turvallinen arki. Henkilöstöressurssin mitoituksessa ja kohdennuksessa tuli olla aiempaa tarkempi, jotta asiakkaiden palvelujen tasapuolisuus pysyi ennallaan.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: innostunut, innovoiva henkilöstö, jolla on hyvä muutosvalmius sekä sitoutuneisuus oman työn ja organisaation kehittämiseen.		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso/toimenpiteet 2020
Palvelujen kehittäminen vastamaan asiakkaiden yksilöllisiä tarpeita ja niissä tapahtuvia muutoksia sekä yhteiskunnassa tapahtuvia sosiaali- ja terveysalan muutoksia ja uudistuksia (mm. lait, uusi SoTe).	Arviointikriteeri: erityisryhmien palvelujen palvelutarpeisiin vastaaminen, palveluun varattujen paikkojen täyttöaste (palveluasuminen Uurastupa 13, tuettu asuminen 1–3, työ- ja päivätoiminnat Uuraspaja 22, muualla tuettu työtoiminta 3).	Oikeanlaisten palvelumuotojen kehittäminen, palvelujen tarveperusteinen kohdentaminen sekä muuttuvien yksilöllisten tuen tarpeiden määrittely ja niiden vastaaminen.
Toteutuminen		
<p>Korona rajoitusten seurauksena palvelujen käyttöaste oli palveluohjauksen osalta normaalia matalampi, jonka vuoksi palveluohjaajan työpanosta hyödynnettiin korvaavasti työ- ja päivätoiminnan ohjauksessa. Lisäksi palveluohjaajan tehtävä oli henkilöstöressurssivajauksen vuoksi katkolla yhteensä 4 kk ajan. Korvaavien toimintojen järjestäminen lisäsi taas kokonaisuudessaan palvelujen määrää esimerkiksi toimintatuokioiden määrän merkittävänä kasvuna. Kokonaisuudessaan asiakasmäärissä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Uurastuvan yksi asunnoista muutettiin syksyllä 2021 tilapäishoidon paikaksi tarveperusteisesti.</p> <p>Tulevaisuuden hyvinvointialueelle siirtymisen muutokset vaikuttivat toiminnan kehittämiseen siltä osin, että muutoksissa keskityttiin miettimään sellaisia ratkaisuja, jotka olisivat yhtenäisiä myös tulevilla</p>		

hyvinvointialueella. Asiakkaiden palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen, kirjaamiseen panostaminen ja laadukkaan toiminnan varmistaminen olivat keskeisiä aihealueita, joissa keskityttiin huomioimaan sitä, kuinka asiakkaiden laadukkaat palvelut saadaan siirtymään myös hyvinvointialueella. Henkilöstön ammattitaito, halua joustaa ja kehittää sekä sitoutuminen työhön olivat merkittävä tekijä tavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta.

Laitoshoido

Laitoshoidon käytölle ei ollut tarvetta.

Asumisen palvelut

Asumisen palvelut järjestettiin palvelutalo Uurastuvalla sekä tuetun asumisen- ja asumisvalmennuksen menetelmin asiakkaiden omissa kodeissa. Ostopalveluille ei ollut tarvetta kahta kotikuntalain mukaista veloitetta lukuun ottamatta.

Palvelutalo Uurastupa

Uurastuvalla järjestettiin palveluasumista aikuisille, ensisijaisesti kehitysvammaisille henkilöille. Asuminen toteutui omissa vuokra-asunnoissa itsenäisyyteen tukevalla työotteella. Palvelujen sisältö räätälöitiin asukaskohtaisesti, kunkin toimintakyky sekä avun-, ohjauksen- ja hoidon tarve huomioiden. Uurastuvalla tarjottiin terveydenseuraimisen- ja lääkehoidon palveluja sekä erityisen tuen tarpeen piirissä oleville, että mielenterveyskuntoutujille. Tuetun asumisen ohjaus toteutetaan pääosin Uurastuvalla käsin.

Tuettu asuminen

Tuetun asumisen asiakkaat asuivat omavalintaisessa yksityisessä asunnossa. Arjen tuki järjestettiin yksilöidyllä tukipalveluilla, kuten kotiin vietävänä ohjauksena ja Uurastuvalla toteutuvina ateriapalveluina.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Toimintakauden keskiössä oli edelleen korona viruksen leviämisen estäminen sekä asiakkaiden ja henkilöstön terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitäminen ja turvaaminen. Uusia toimintamalleja kehitettiin yhteiskunnassa annettujen suositusten ja rajoitusten mukaisesti, samalla asukkaiden itsemääräämisoikeuden toteutuminen huomioiden. Yksikön toiminnan kokonaisvaltainen kehittäminen ja mukautuminen vallitseviin olosuhteisiin oli jatkuvaa. Sairauspoissaolojen määrä pysyi yksikölle tyyppilliseen tapaan matalana, mutta sijaistamiskustannuksia kasvatti merkittävästi muiden pitkäaikaisten vapaiden sijaistamiskulut. Suoritteiden määrä laski vuoteen 2020 verrattuna, joka selittyy Uurastuvan yhden asiakaspaikan vajeana täyttöasteena. Kulut kuitenkin laskivat samassa suhteessa, jonka merkittävin syy oli henkilöstökustannusten lasku. Vuoteen 2020 verrattuna palveluasumisen henkilöstökustannukset laskivat 63 200 €. Laskuun vaikutti entisestään vähentyneet sairauspoissaolot, työntekijöiden työpanoksen tarvittava siirtäminen sekä organisaatiouudistuksen myötä johtotehtävien yhdistämisestä syntyneet säästöt. Asumispalvelun myynti toiselle kunnalla jatkui edelleen.

Tavoite	Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Palvelujen moninaisuus	Palveluasumisen vuorokaudet (hoitopäivät)	4154	4263	4600	4598
	Tuetun asumisen ohjaustehtävät	1286	877	1300	872
	Muut ohjaustehtävät	645	780	745	624
	Suoritteet yhteensä	6085	5920	6645	6094
	Asukkaat Uurastuvalla	12	13	13	12
	Tuetun asumisen asiakkaat	3	3	3	4
	Itsenäisyyden harjoittelu	1	1	1	1
	Mielenterveyskuntoutujat	-	1	1	1
	Asiakasmäärä yhteensä	16	18	18	19

Tehokkuus, oikein kohdennus	Käyttöaste	112 %	95 %	113 %	111 %
Taloudellisuus	Palvelun hinta	47,40 €	60,60 €	50,10 €	46,25 €

Perhehoito

Perhehoitoa järjestettiin lyhytaikaisena, pääosin ympärivuorokautisena perhehoitona erityisen tuen tarpeen asiakkaille. Perhehoidon pääasiallinen tavoite oli ennaltaehkäisevä jaksamisen tukeminen sekä omaishoitajien lakisääteisten vapaapäivien mahdollistaminen. Perhehoito on toimeksiantoperusteinen kustannustehokas hoidon järjestämisen muoto.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Lyhytaikaisen perhehoidon asiakasmäärä laski yhdellä, joka vaikuttaa koronan lisäksi hoitopäivien kokonaismäärän laskuun. Perhehoitajille maksettavan palkkion määrä perustuu alueelliseen ohjeistukseen, jossa määräävänä tekijänä on hoidettavan hoidon vaativuus. Vuonna 2021 perhehoitopäiviin sisältyy aiempaa enemmän kevyemmän kustannuksen päiviä, joka laskee kokonaisuudessa hoitopäivien kulua aiempaan verrattuna.

Tavoite	Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Palvelujen moninaisuus	Hoitopäivien määrä	237	245	355	255
	Hoidettavien määrä	4	8	6	5
Tehokkuus, oikein kohdennus	Käyttöaste	100 %	70 %	100 %	100 %
Taloudellisuus	Hoitopäivän hinta	163,11 €	143,83 €	163,11 €	120,11 €

Ohjaus- ja neuvontapalvelut

Ohjaus- ja neuvontapalveluilla tuettiin ja ohjattiin kehitysvammaisia- ja erityisen tuen tarpeessa olevia asiakkaita ja heidän perheitään. Palvelun tavoitteena oli ennaltaehkäisevä-, kokonaistilanteen huomioiva- ja suunnitelmallinen asiakkaan yksilöllinen tukeminen.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Palveluohjausta pystyttiin vuoden aikana toteuttamaan henkilöstöressurin tiukkuuden vuoksi vain 7kk ajanjaksona. Ennakoimattomissa poissaoloissa palveluohjaajan tehtäviä jaettiin muille työntekijöille. Tämä vaikutti laskevasti muun muassa yksilöpalaverien määrään. Toimintatuokioiden määrä vastaavasti kasvoi merkittävästi, koska palveluohjaajan työpästä käytettiin enemmän työ- ja päivätoiminnan asiakasohjaukseen. Työpanoksen siirron perusteena oli koronasta seurannut palveluohjauksen tarpeen lasku. Palveluohjauksen asiakkaiden toiveesta tapaamiset pidettiin minimissä. Palaverit muuttuivat aiempaa enemmän puhelimitse annettavaan ohjaukseen ja neuvontaan. Palveluohjauksen osalta palkkakustannukset olivat kuitenkin aiempaa vuotta korkeammat, joka nostaa suoritteen hintaa. Palkkakustannusten nousu selittyy henkilöstökustannusten epätasaisena palkkajakaumana kustannuspaikkojen kesken. Työtoiminnanohjaukseen lisättiin keväällä 2021 henkilöstöressuria asiakastilanteen vaativuuden vuoksi, joka näkyy kuluna palveluohjauksen henkilöstökustannuksissa.

Tavoite	Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 20201	TP 2021
Palvelujen moninaisuus	Asiakkaat Kehitysvammaiset	26	26	27	26
	Mielenterveyskuntoutujat	6	7	7	3
	Muut erityistä tukea tarvitsevat	12	10	13	9
	<u>Yhteensä</u>	<u>43</u>	<u>43</u>	<u>47</u>	<u>38</u>
	Asiakkaat palvelujen mukaan				
	Laitohoito	0	0	0	0
	Asumispalvelut	20	18	21	20
	Perhehoito	4	8	6	5
	Päivä- ja työtoiminta	21	22	25	19
	Työtoiminnan ostopalvelut	1	0	0	0
	Palveluohjaus	40	35	40	36
	Iltapäivä-/ loma-ajan toiminta	5	6	6	6
	<u>Yhteensä</u>	<u>91</u>	<u>89</u>	<u>98</u>	<u>83</u>
	Yksilöohjauksen tehtävät				
	Toimintatuokiot	298	324	350	793
	Yksilöpalaverit	175	120	180	71
	Palvelusuunnitelmapalaverit	16	7	24	16
	Verkostopalaverit	106	79	110	44
	Perhehoidonohjaus	56	47	60	17
	Tuetun asumisen ohjaus	33	19	70	15
Iltapäivä-/loma-ajan toiminta	314	259	400	332	
<u>Yhteensä</u>	<u>998</u>	<u>855</u>	<u>1 194</u>	<u>1 288</u>	
Tehokkuus, oikein kohdennus	Käyttöaste	100 %	85 %	100 %	90 %
Taloudellisuus	Suoritteen hinta	23,37 €	37,37 €	31,99 €	34,90 €

Työ- ja päivätoiminta/ toimintakeskus Uuraspaja

Uuraspajalla järjestettiin työ- ja päivätoimintaa ensisijaisesti uuraislaisille kehitysvammaisille - ja erityisen tuen tarpeessa oleville asiakkaille. Muita asiakasryhmiä olivat mielenterveyskuntoutujat, työvoimahallinnon harjoittelijat ja kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat. Uuraspajalla tapahtuvan työtoiminnan lisäksi osa asiakkaista työskenteli tukitoimien avulla ulkopuoleisilla työpaikoilla. Toimintakeskuksen toiminnan suunnittelusta ja toteuttamisesta vastasi yksi ohjaaja. Ohjaajan työparina 40–60 % työajalla työskenteli palveluohjaaja sekä kevään ajan määräaikainen 70 % työajan ohjaaja. Palvelua myytiin pienissä määrin tarve- ja kokonaistilanneperusteisesti myös muiden kuntien asiakkaille.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Koronan aiheuttamat rajoitteet ja suositukset edellyttivät edellisvuoden mukaisesti työ- ja päivätoiminnan uudelleen järjestämistä ja vaihtoehtoisten toimintamuotojen kehittämistä. Työ- ja päivätoiminta ovat lakisääteisiä, pääosin subjektiivisia palveluita, jotka tuli järjestää lain mukaisesti myös poikkeusolojen aikana. Osa asiakkaiden työ- ja päivätoiminnasta toteutettiin antamalla etätehtäviä sekä materiaaleja asiakkaiden koteihin, mutta pääosin toiminta järjestettiin ryhmäkokoja pienentämällä ja ryhmiä lisäämällä. Suoritteen hinnan laskuun vaikuttaa palkkakustannusten arvioitua matalampi määrä. Tämä selittyy sillä, että määräaikaisen ohjaajan palkkakulu näkyy palveluohjauksen kustannuspaikalla.

Tavoite	Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Palvelujen moninaisuus	Asiakkaat				
	Kehitysvammaiset	14	17	17	16
	Kuntouttava työtoiminta	4	3	4	1
	Mielenterveyskuntoutujat	1	1	2	1
	Muut erityistä tukea tarvitsevat	2	1	2	1
	<u>Yhteensä</u>	<u>21</u>	<u>22</u>	<u>25</u>	<u>19</u>
	Työtoiminnan käyttöpäivät				
	Eniten ohjausta tarvitsevat	354	325	500	337
	Jonkin verran ohjausta tarvitsevat	1215	1201	1400	1 378
	Vähiten ohjausta tarvitsevat	673	750	800	579
Kuntouttava työtoiminta	357	153	400	193	
	<u>Yhteensä</u>	<u>2 599</u>	<u>2 429</u>	<u>3 100</u>	<u>2 487</u>
Tehokkuus, oikein kohdennus	Käyttöaste	Asiakasmäärä tuplaantui, laskukaava ei ole enää vertailukelpoinen. Tehokkuus yli 100%.	Asiakasmäärä tuplaantui, laskukaava ei ole enää vertailukelpoinen. Tehokkuus yli 100%.	100 %	Tehokkuus yli 100 %.
Taloudellisuus	Suoritteen hinta	27,38 €	41,18 €	33,66 €	28,32 €

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Useamman vuoden ajan riskitekijänä on olleet samansuuntaiset. Oman palvelutarjonnan riittämättömyys, joka voi johtaa omaa tuotantoa kalliimpien ostopalveluiden käyttöön. Pienessä kunnassa on erityisen haasteellista tarjota monenlaisia erikoistuneita palveluja ja vastata kehitysvammaisten erityishuoltolain edellyttämään itsemääräämis- ja rajoittamisoikeutta koskevan lainsäädännön vaatimukseen. Työ- ja päivätoiminnoissa henkilöstöressurssin tiukkuus aiheuttaa vuosittain haasteita laadukkaan ja monipuolisen toiminnan järjestämisen näkökulmasta. Toimintojen piirissä oli vuoden aikana 19 asiakasta henkilöstösuunnitelman mukaisen työntekijäressurssin ollessa 1,4 henkilötyövuotta. Tyypillisenä riskitekijänä ilmeni jälleen myös se, että pienilukuisen henkilöstön tulisi omata laaja ja moninainen ammatillinen osaaminen. Vakituisten henkilöstön poissaoloja oli haastavaa sijaistaa vastaavalla osaamisella. Ennakoimattomat poissaolot ja monialaisten osaajien saatavuuden haastavuus näkyi merkittävästi rekrytoinnissa. Epävarmuutta loi koronatilanne sekä tulevaisuuden hyvinvointialueelle siirtyminen.

Sisäinen valvonta:

Sisäistä valvontaa toteutettiin sisäisen tarkkailun keinoin. Erilaisten toimintaohjeiden päivitys ja uusien laatiminen vahvisti sisäisen valvonnan toteutumisen. Jatkuva seuranta toteutui arjen toiminnoissa kunkin työntekijän toimesta. Tätä toimintaa oli muun muassa tavoitteiden toteuttaminen arjessa, asiakkaiden käteisvarojen seuranta, lääkkeiden kaksoistarkastus, työaikaseuranta sekä erilaisten käyttöjärjestelmien hyödyntäminen työssä, kuten HaiPro ja ProConsona.

Tarkastuksen keinoina käytettiin esimiehen toteuttamia kertaluontoisia tarkastuksia, kuten käteisvarojen läpikäynti sekä tavoitteiden avaamista käytäntöön. Säännöllisissä henkilöstöpalavereissa arvioitiin toimintaa koko henkilöstön toimesta ja muutettiin käytäntöjä vallitsevien olosuhteiden mukaisiksi.

4. Sosiaalityö

Tilivelvollinen: johtava sosiaalityöntekijä

Toiminnan kuvaus:

Sosiaalihuoltolain mukaan sosiaalityöllä tarkoitetaan sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön suorittamaa ohjausta, neuvontaa ja sosiaalisten ongelmien selvittämistä ja muita tukitoimia, jotka ylläpitävät ja edistävät yksilöiden ja perheen turvallisuutta ja suoriutumista sekä yhteisöjen toimivuutta.

Sosiaalityö toteutetaan kunnassa yhdenmisenä sosiaalityönä. Kunnan resurssina ovat perusturvajohtaja, johtava sosiaalityöntekijä sekä sosiaaliohjaaja.

Perusturvajohtaja vahvistaa myönteiset huostaanotot, kiireellisten sijoitusten jatkopäätökset sekä muut lastensuojelulain 13 § 2 mom. mukaiset toimenpiteet ja päättää lastensuojelulain 63 § mukaisesta yhteydenpidon rajoittamisesta mikäli se ylittää 7 vuorokautta ja päättää lastensuojelulain 72 § mukaisesta erityisestä huolenpidosta. Perusturvajohtaja toimii tarvittaessa johtavan sosiaalityöntekijän sijaisena päätösprosessissa.

Johtavan sosiaalityöntekijän vastuualueeseen kuuluvat lastensuojelu, erityistä tukea tarvitsevat lapset ja aikuiset, vaativa aikuissosiaalityö sekä vastaavan kuraattorin tehtävät. Lisäksi johtava sosiaalityöntekijä toimii työparina tarvittaessa erityisryhmien, kuten kehitysvamma- tai vammaispalveluiden osalta.

Kunnan sosiaalihuoltolain mukaisia palveluita koordinoi sosiaaliohjaaja, jonka toimenkuvaa ovat kunnan harkinnanvaraiset toimeentulotukiasiat, palveluohjaus ja sosiaalihuoltolain mukaiset palvelutarpeen arvioinnit ja asiakkuudet, sekä vammaishuollon ohjaus, arviointityö ja päätöksenteko. Lisäksi tarpeen mukaan lastensuojeluasioissa työparina toimiminen.

Kunnassa on kolme perhetyöntekijää ja yksi perheohjaaja, jotka toteuttavat asiakastyötä lapsiperheiden, sekä aikuisasiakkaiden kanssa. Perhetyöntekijöiden työpanoksella voidaan tuottaa perhetyötä, kotipalvelua, sekä tukihenkilötoimintaa.

Johtava sosiaalityöntekijä koordinoi kunnan sosiaalipalveluita sekä vastaa sosiaalityön kustannuksista yhdessä perusturvajohtajan kanssa.

Johtava sosiaalityöntekijä toimii lähiesimiehenä sosiaaliohjaajalle, koulukuraattorille, sekä perheohjaajalle ja kolmelle perhetyöntekijälle.

Sosiaalihuollon palvelut

Vuoden 2021 aikana asiakasperheitä on ollut asiakkaana 60 kpl, joihin on kuulunut yhteensä 214 lasta. Aikuissosiaalityön asiakkaita kunnassa on ollut 7 kpl, joihin on toteutettu suunnitelmallista työskentelyä palvelutarpeen arvioinnin jälkeen. Aikuisasiakkaiden kanssa kontakteja on vuoden aikana 30 kpl.

Omana toimintana sosiaalihuollossa voidaan järjestää palvelutarpeen arvioinnit, perheohjaus, perhetyötä, kotipalvelua, valvotut tapaamiset ja tukihenkilötoimintaa. Perhetyön (3 työntekijää) asiakaskontakteja on ollut vuoden aikana 713 kpl, joista lastensuojelun kontakteja 167 ja sosiaalihuoltolain mukaisia kontakteja 546 kpl. Sosiaalihuollon asiakkaille on tuotettu tunnetaitotyöskentelyä 39 kpl, neopsyohjausta 56 kpl, tukihenkilötoimintaa 72 kpl, erotyöskentelyä lapsen kanssa 9 kpl. Peruuntuneita käyntejä on ollut 165 kpl.

Perheohjauksen (1 työntekijä) asiakaskontaktit vuoden aikana ovat olleet 462 kpl, joista lastensuojelun asiakkaiden kontakteja 100 kpl ja sosiaalihuoltolain mukaisia kontakteja 362 kpl. Peruuntuneita tapaamisia 43 kpl.

Kotipalvelua on tuotettu yhteensä 20 eri perheessä vuoden 2021 aikana.

Lapsiperheellä on oikeus saada huolenpitoitehtävän turvaamiseksi välttämätön kotipalvelu, jos lapsen hyvinvoinnin turvaaminen ei ole mahdollista sairauden, synnytyksen, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn tai erityisen perhe- tai elämäntilanteen vuoksi. Lapsiperheiden kotipalvelua voi saada joko tilapäisenä tai säännöllisempänä palveluna (tällöin palvelu on tavoitekeskeistä). Perhetyö painottuu ohjauksellisempaan työmuotoon. Molempien työmuotojen osalta on oleellista, ettei työ ole asiakkaan puolesta tekemistä, vaan perheen voimavarojen tukemista dialogisesti yhdessä tehden.

Ostopalveluina sosiaalipalveluja tuotetaan sosiaaliasiamiehen palvelut, perheneuvola, virka-ajan ulkopuolinen sosiaalipäivystys, kriisityö ja sijaishuolto, sekä ostopalveluna tukiperhetoimintaa. Keväällä 2021 ostopalveluiksi on siirtynyt lastenvalvojatehtävät, jotka hoitaa Jyväskylän perheoikeudellinen yksikkö.

Perheneuvolan kanssa on tehty periaatepäätös, jonka mukaan perheneuvola ottaa yhteyttä sosiaalitoimeen asiakkaan ohjautuessa heille. Sosiaalitoimessa arvioidaan työskentelymahdollisuus ensisijaisesti omana toimintana. Mikäli perheen tilanteeseen ei voida vastata omana toimintana tai asiakastilanteeseen liittyy jokin muu esteellinen syy, niin asiakkuus siirretään sovitusti perheneuvolaan.

Tukiperhetoiminta on toteutettu ostopalveluna, jossa ensisijaisesti tukiperheet ovat toimeksiantosopimuksen mukaisessa työsuhteessa Uuraisten kuntaan tai tukiperhetoimintaa on ostettu yksityiseltä palveluntuottajalta. Tukiperheessä on vuoden aikana ollut sosiaalihuoltolain mukaisia asiakkaita 16 lasta ja lastensuojelulain mukaisia asiakkaita 3 lasta.

Kasvatus ja perheneuvonta toteutunut 1 kerran kuukaudessa perhekeskuksen tiloissa. Pikkulapsityöryhmän psykologi joka toinen viikko. Perhekeskustoiminta on ollut pienimuotoista vuoden 2021 aikana.

Poikkeusoloista huolimatta kotiin tehtyä työskentelyä on toteutettu asiakkaan tarpeiden mukaisesti. Kotikäynneillä suojaudutaan maskiin. Laajemmassa viranomaisyhteistyössä pyritään käyttämään etäyhteyksiä. Yhteistyökumppaneita asiakastyössä ovat mm. koulut, oppilashuolto, varhaiskasvatus, lasten ja nuorten psykiatria/mielenterveyspalvelut, päihdetyö, nuorisotoimi ja sijaishuoltopaikat. Verkostotyöskentely on toiminut teams-yhteyksien kautta hyvin ja oppilashuollon kanssa on pyritty kehittämään tiedonsiirron toimivuutta esimerkiksi lastensuojeluilmoitusten osalta.

Vireillepanot

Vireillepanot ovat hakemuksia, yhteydenottoja ja huolen ilmaisuja, jotka tulee käsitellä 7 työpäivän aikana vastaanottamisesta. Vireillepanot johtavat sosiaalihuollon viranomaisen arvion perusteella laajempaan arvioon (palvelutarpeen arviointi), mikäli asiakkaan tilanne vaikuttaa siltä, että asiakkaalla on mahdollisia tuen tarpeita tai lapseen liittyvää lastensuojelullista huolta on selvitettävä.

	lastensuojeluilmoitus	sosiaalihuollon yhteydenotto
2020	70	3
2021	110	35

Uuraisten sosiaalitoimeen on vastaanotettu vuoden 2021 aikana 110 kpl lastensuojeluilmoituksia ja 35 kpl yhteydenottoja ja ilmoituksia sosiaalihuoltolain mukaisesti. Lastensuojeluilmoituksia on vastaanotettu 61 eri lapsesta. Lastensuojeluilmoituksista 53 kpl on vastaanotettu lapsista, jotka eivät ilmoituksen vastaanottamishetkellä ole olleet sosiaalitoimen asiakkuudessa.

Ilmoituksista 4 kpl johtivat akuutteihin lastensuojelutoimenpiteisiin. Tämä asiakasmäärä ei näydy palvelutarpeen arvioinnin lukumäärissä.

Palvelutarpeen arvioinnit

Palvelutarpeen arviointi on sosiaalihuoltolain 36 § mukaista toimintaa, joka tulee lähtökohtaisesti tehdä jokaiselle asiakkaalle, ellei siihen ole erityistä perustetta olla tekemättä. Palvelutarpeen arvioinnin toteuttaa erityisen tuen tarpeisesta henkilöstä laillistettu sosiaalityöntekijä ja muissa tapauksissa sosiaaliohjaaja. Palvelutarpeen arviointi toteutetaan 3 kk määräajassa ja sen tarkoituksena on arvioida asiakkaan tuen ja palveluiden tarvetta.

	palvelutarpeen arviointi/lkm.
2020	14
2021	37

Palvelutarpeen arviointeja on avattu vuoden 2021 aikana 37 kpl, joista on valmistunut vuoden 2021 aikana 25 kpl. Palvelutarpeen arvioinnit jakautuvat 21 eri perheeseen. Palvelutarpeen arvioinnit on toteutettu laisääteisesti alle 3 kk aikana.

Palvelutarpeen arvioinnin aikana ratkaistaan asiakkuuden tarve, joko sosiaalihuoltolain mukaisessa (perhesosiaalityö tai aikuissosiaalityö) asiakkuudessa vai lastensuojelun asiakkuudessa.

Perhesosiaalityö

Kaikki palvelutarpeen arviot eivät johtaneet suoraan koko perheen osalta asiakkuuden alkamiseen, koska asiakkaat tulivat toisinaan autetuksi jo arvioinnin aikana. Saman perheen sisällä asiakkuuksia saattoi olla myös useampia, koska tukea myönnettiin myös yksilökohtaisesti palvelutarpeen arvio mukaisina palveluina. Näin ollen yhdessä perheessä saattoi työskennellä useampi työntekijä eri perheenjäsenen kanssa, ja näin ollen sosiaalihuoltolain mukaisessa aktiivisessa asiakkuudessa oli yhteensä 59 lasta ja 10 vanhempaa, joiden kanssa on toteutettu yksilöllistä asiakastyötä yhdessä laaditun asiakassuunnitelman mukaisesti.

Lastensuojelu

	yht.	uusia	päätyneet	sijaishuollossa	jälkihuollossa
2020	32	10	9	6(yht.) – 3 (päätetty)	10
2021	38	8	12	9 (yht.) – 4(päätetty)	10

Lastensuojelun avohuolto

Lastensuojelun asiakkaana Uuraisten kunnassa on kaiken kaikkiaan ollut 38 lasta 21 eri perheestä. Vuoden 2021 aikana uusia asiakkaita on tullut 8 kpl ja asiakkaita on vuoden aikana poistunut 12 lasta, joista osa on täysi-ikäistynyt, muuttanut pois Uuraisten kunnasta tai palveluiden tarve on päättynyt.

Avohuollon palveluina on käytetty tukiperhettä 3 lapsella, tukihenkilöä 8 lapsella, perhetyötä 4 eri perheessä, kotipalvelua yhdessä perheessä ja perheohjausta/-terapiaa 6 perheessä.

Asiakkaista 10 lasta on jälkihuollossa ja viisi sijoitettuna.

Sijaishuolto

Vuoden 2020 puolelta on siirtynyt 4 sijoitettua lasta ja vuodelle 2022 siirtyy 5 sijoitettua lasta. Vuoden 2021 aikana on tehty 3 kiireellistä sijoitusta, 7 avohuollon sijoitusta, yksi myötämielinen huostaanotto ja kaksi huostaanottihakemusta hallinto-oikeuteen. Listausta on päätöspäätösten, eikä lapsikohtainen. Kaikki sijoituspaikat ovat ammatillisia perhekoteja tai lastensuojelulaitoksia. Perusteina on suurimmaksi osaksi vaikeus saada sijaishuoltopaikkoja, kuin sijoitettuun lapseen liittyvät tuen tarpeet.

Lastensuojelussa laitossijoituksia pyritään lyhentämään tarjoamalla perheelle intensiivistä moniammatillista tukea oman kunnan palveluna, taloudellista tukea sekä tarvittaessa ammatillista tukihenkilötoimintaa. Sijaishuoltopaikkoja ei ole aina tarpeen vaatiessa riittävästi vapaana ja laitospaikkojen vuorokausihinnat vaihtelevat. Lastensuojelun laitospaikka kuitenkin varmistaa, että lapsi saa tarvitsemansa tuen ja avun kasvun ja kehityksen tueksi.

Lastensuojelun laitospaikoilla olevien lasten ja nuorten tuen tarpeet ovat niin suuria ja haastavia, ettei näiden lasten osalta voida miettiä perhesijoituksia. Perhesijoitus tulee kyseeseen pääsääntöisesti pienten lasten osalta. Lastensuojelun todellisia menoja ei voida etukäteen paljonkaan ennakoita, sillä sijoitustilanteet tulevat usein yllättäen. Uuraisten kunnassa pyritään ehkäisemään lastensuojelulain mukaisesti kaikin keinoin avohuollon tukitoimin ennen laitokseen sijoittamista. Lapsen ja nuoren sijoittaminen on aina viime-sijainen vaihtoehto. Jatkossa on panostettava entistä enemmän ennaltaehkäiseviin avohuollon lastensuojelupalveluihin ja työmuotoihin.

Jälkihuolto

Jälkihuollossa on vuoden 2021 aikana ollut yhteensä 10 lasta, joista 2 lapsella on päätetty jälkihuolto ja yksi uusi lapsi on siirtynyt jälkihuoltoon. Jälkihuollon tukitoimena on hyödynnetty tukihenkilötoimintaa kunnan omana toimintana.

Alkaen 1.1.2020 jälkihuolto-oikeusikä on noussut aiemmasta 21 ikävuodesta 25 ikävuoteen, joten sitä suuremmalla syyllä lastensuojelun osalta myös tähän satsaaminen ennaltaehkäisevinä palveluina on taloudellisesti kannattavaa.

Jälkihuolto toteutetaan pääsääntöisesti kunnan omana palveluna.

Lastenvalvojatehtävät

Lastenvalvojatehtävät ovat siirtyneet maaliskuussa 2021 Jyväskylän perheoikeudelliseen yksikköön.

Johtava sosiaalityöntekijä on aikaisemmin hoitanut lastenvalvojatehtävät Uuraisilla. Kun tehtävät siirtyivät Jyväskylän perheoikeudelliseen yksikköön on solmittu yhteistyösuhde Petäjäveden sosiaalitoimeen. Johtava sosiaalityöntekijä työskentelee yhden päivän viikosta n. 8-10 h/vko Petäjävedellä. Petäjävesi ostaa palvelua Uuraisten kunnalta.

Toimeentulotuki

Toimeentulotukiasiakkaita oli viime vuonna yhteensä 51 asiakasta, joille laadittiin päätös täydentävästä tai ennaltaehkäisevästä toimeentulotuesta haetuille tukikuukausille. Koronatilanne ei merkittävästi vaikuttanut toimeentulotuen hakijamäärään.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Sosiaalityön tavoitteena on, että kuntalainen saa sosiaalityön palveluja mahdollisimman joustavasti ilman viiveitä. Lastensuojelussa määrääjat toteutuvat ja lastensuojeluilmoitukset käsitellään määrääjoissa. Asiakastyö on aiempaa suunnitelmallisempaa, palvelutarpeen arviointityöskentely tehdään laadukkaasti ja asiakassuunnitelmat ja päätökset ovat ajan tasalla.

Sosiaalihuoltolain uudistus 2015 on siirtänyt painopistettä erityispalveluista yleispalveluihin ja pyrkinyt vahvistamaan viranomaisten yhteistyötä. Sosiaalihuoltolain tavoitteena on madaltaa tuen hakemisen kynnystä ja turvata oikea-aikainen tuki perheille.

Painopisteen muutos lastensuojelun korjaavista palveluista perhesosiaalityön palveluihin on nähtävillä vuoden 2021 tehtyjen kontaktien määrässä, sekä asiakkuuksien määrässä.

Perhetyötä ja kotipalvelua tarvitsevien asiakkaiden määrä on jatkuvassa kasvussa ja tämänhetkinen resurssi on ollut riittävää mutta ajoittain työntekijöiden asiakasmäärät ovat olleet ruuhkautuneet.

Sosiaaliohjaajan ja johtavan sosiaalityöntekijän resurssi työn tekemiseen ei ole aina riittävällä tasolla, jotta pystyttäisiin varmistamaan asiakkaiden laadukas ja oikea-aikainen palvelujen saaminen, jatkuva kiire näkyy esimerkiksi vaikeudessa tavoittaa työntekijää sekä töiden kasautumisena.

Perhetyön ja lapsiperheiden kotipalvelun avulla pyritään ennalta ehkäisevästi, mutta myös korjaavasti vaikuttamaan asiakkaiden tilanteisiin. Tästä palvelumuodosta on saatu kuitenkin asiakkailta hyvää palautetta ja se on ollut toimiva työmuoto vastata konkreettisesti asiakasperheiden tarpeisiin.

Sosiaalityön ostopalvelut on vuoden 2019 aikana karsittu minimiin. Asiakasperheelle jokin palvelu voi olla välttämätön, jotta heidän arkensa sujuu haastavassa elämäntilanteessa. Sen vuoksi joudumme jossakin tilanteessa turvautumaan ostopalveluun, mikäli oman kunnan tuottamana palvelu ei mahdollistu. Ostopalveluissa on nähtävillä myös vuoden 2021 aikana laskua edelliseen vuoteen.

Lastensuojelun kustannuksissa näkyy sijaishuollon merkittävä kustannuserä. Sijaishuollon järjestämistä koordinoi Jyväskylän sijaishuoltoyksikkö, joka toimii tukena kuntien sijoitustilanteissa. Sijoituspaikkojen tilanne on ollut heikko Keski-Suomessa ja akuutit tilanteet ovat johtaneet siihen, että lapsia on tullut sijoittaa laitospalveluun, koska perheitä ei ole ollut saatavilla. Vuoden 2021 sijoituksiin on vaikuttanut merkittävästi myös koronatilanne.

Strategiset tavoitteet:

Kriittinen menestystekijä: Laadukkaat ja monipuoliset lähipalvelut		
Tavoite: Palvelujen kehittäminen vastaamaan sekä seutukunnallista että valtakunnallista mallia.	Mittari: Kunnan omien työtoimintojen vakiintuminen entistä laadukkaammaksi työmuodoksi ja siitä asiakkailta saatava palaute.	Tavoitetaso 2021: Suurin osa perhesosiaalityön ja lastensuojelun avohuollon palveluista on toteutettu omana toimintana.
<p>Toteutuminen</p> <p>Sosiaalitoimen resurssi on ollut riittävää tuottaa palveluita itsenäisesti perheen kotiin. Sosiaaliohjaajan ja sosiaalityöntekijän resurssi on ollut vaihtelevaa asiakasmäärien vaihteluiden vuoksi.</p> <p>Sosiaalityön joustavuutta edistää avunantosopimus Petäjaveden, Keuruun, Multian ja Uuraisten kesken. Avunantosopimus mahdollistaa sosiaalityön päätösprosessin asianmukaisuuden lomien, äkillisten poissaolojen tai muiden erityistilanteiden vuoksi.</p> <p>Osaamisen keskittäminen mm. lastenvalvotavien osalta Jyväskylän perheoikeudellisiin palveluihin mahdollistaa oman kunnan toiminnan keskittämisen asiakastyöhön sosiaalihuollon ja lastensuojelun asiakkuuksiin.</p> <p>Toimeentulotuen osalta Uurainen on tuottanut yhdessä Multian ja Petäjaveden kanssa toimeentulotuen soveltamisohjeet, jolla pyritään tasalaatuisen toimeentulotuen myöntämiseen yli kuntarajojen.</p> <p>Koulutusten mahdollistaminen henkilökunnalle on vahvistanut osaamista, joka vastaavasti on mahdollistanut myös erityisten tukimuotojen tarjoamisen kunnan omana toimintana. Näitä mm. neopsychoyhteistyö, tunnetyöskentely tai parisuhde-, yksilö- ja perheterapia, sekä ertöyöskentely.</p>		

Strategiset tavoitteet:

Kriittinen menestystekijä: Vakiintunut ja selkeä sosiaalipalveluiden kokonaisuus		
Tavoite: Vakiinnuttaa ja selkeyttää työntekijöiden työnkuvia entisestään.	Mittari: Jokaisella työntekijällä omat sovitut vastuut ja työtehtävät sekä lisäksi jokaisen mieltymyksen mukainen täsmäkouluutus.	Tavoitetaso 2021: Kehityskeskustelujen perusteella työntekijöiden työnkuvat ovat selkeitä ja oma osaaminen vastaa työtehtäviä.
<p>Toteutuminen</p> <p>Henkilöstölle on myönnetty täydennys- ja erikoistumiskoulutuksia, joilla on merkittävää vaikutusta osaamisen ylläpitämisen ja asiakkaiden tarpeisiin vastaamisen osalta. Työn sisällöllisiä vaatimuksia on pyritty jakamaan osaamisen ja henkilöstön omien toiveiden mukaan, jolloin jokaisella työntekijällä on omaa erityistä osaamista annettavana. Tällä vaikutetaan työntekijöiden työmotivaatioon ja työssä jaksamiseen. Vuoden 2021 aikana 1 työntekijä on koulutettu nepsyohjaajaksi, 2 työntekijää ovat käyneet lapset puheeksi-menettelmäkoulutuksen ja 1 työntekijä on aloittanut tunnetyöskentely koulutuksen, joka valmistuu vuoden 2022 aikana.</p>		

Strategiset tavoitteet:

Kriittinen menestystekijä: Työhyvinvointi		
Tavoite: Työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen parantaminen ja edistäminen	Mittari: Sairauspoissaolojen määrä Työntekijöiden pysyminen viroissaan/vaihtuvuuden väheneminen Työhyvinvoinnin tulosten muutokset kyselyiden osalta	Tavoitetaso 2021: Kehittämistyö Koulutukset Kehityskeskustelut Työn ja vastuun määrän oikein kohdentuminen Työhyvinvointikyselyt
<p>Toteutuminen</p> <p>Sosiaalitoimella on käytössä pitkäaikainen ja säännöllinen työnohjaus. Koulutustoiveisiin suhtaudutaan avoimesti, koska sen nähdään edistävän työntekijöiden työssäjaksamista ja kykyä vastata haastaviin asiakastilanteisiin. Kehityskeskustelut on toteutettu vuosittain, joiden perusteella työyhteisön tuki on edistänyt työssäjaksamista eikä työyhteisö koe työssäjaksamiseen liittyviä haasteita. Kehityskeskusteluissa työntekijät ovat kokeneet myös työtehtävien vastaavaan omaa osaamista ja työntekeminen on mielekästä.</p> <p>Työresurssi on ollut vaihtelevaa työntekijöiden sairastelun vuoksi.</p> <p>Työhyvinvointia ei ole kartoitettu kyselyllä. Kyselyt on toteutettu osana kehityskeskustelua.</p>		

Henkilöstössä ei ole ollut vaihtuvuutta vuoden 2021 aikana.

Tavoite	Mittari	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Lapsiperheet, kotipalvelu ja perhetyö	Tuettujen perheiden määrä	31	38	47	49	60
	Lapsia perheissä	122	160	153	158	214
	Kotikäyntien/kontaktien määrä/vuosi	715	460	1295	1794	1175
Sijaishuolto	Yhteensä, joista perhehoidossa	6	6	11	6	5
	laitoshoidossa	1	1	3	2	2
	jälkihuollossa	4	3	4	4	3
		1	2	4	10	10

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Tilikauden merkittävimpinä riskeinä ja epävarmuustekijöinä ovat edelleen jatkunut poikkeustila ja siitä johtuvat sairauspoissaolot. Tähän on osittain pyritty vaikuttamaan sillä, että työntekijöillä on mahdollisuus tehdä etätöitä, jolloin mahdollinen karanteeni tai pienimuotoiset sairastelun oireet eivät ole olleet esteenä etätöskentelylle.

Epävarmuustekijänä voidaan puhua tulevasta hyvinvointialueesta, joka on aiheuttanut keskustelua ja huolta työyhteisössä. Samoin vuodelle 2022 suunniteltu perhekeskus, joka vaikuttaa merkittävästi työntekijöiden työnteon tapoihin. Tulevissa tiloissa ei ole kiinteitä työpisteitä, vaan tilat toimivat monitoimitiloina asiakastapaamisiin, dokumentointiin ja ryhmätöskentelyyn.

Taloudellisena riskinä ovat olleet sijoitukset, sekä sijoituspaikkojen saatavuus. Vuoden 2021 sijoitukset eivät varsinaisesti ole ensisijaisesti laitosten sijoitusmuodon tarpeisia, mutta sijaishuoltopaikkojen puuttuminen on vaikuttanut siihen, että sijoitusmuodot eivät ole aina vastanneet lapsen tarvetta. Eli lapsia on jouduttu sijoittamaan ammatilliseen perhekotiin/laitossijoitukseen sijaisperheiden puutteen vuoksi. Myös poikkeusolot ovat vaikuttaneet sijoitusten tarpeeseen.

Vuoden 2022 lähtötilanne

	2021	2022
Lastensuojelun asiakkaita yht.	21	19
• avohuollossa	9	6
• sijoitettuja	4	5
• jälkihuollossa	8	8
Sosiaalihuollon asiakkaat (perheet)	35	28
Palvelutarpeen arvioinnit		25

Vuoden 2022 aikana sosiaalitoimi muuttaa uusiin tiloihin. Uuraisille avataan uusi perhekeskus, jonka yhteyteen on suunniteltu sosiaalitoimen tilat. Samoissa tiloissa tulevat työskentelemään myös perheneuvola, pikkulapsipsykologi ja lastenvalvoja.

Sosiaalitoimen asiakastietojärjestelmän päivitys on kesken ja proConsona päivitetään kevään 2022 aikana Omni360, joka mahdollistaa asiakasdokumentoinnin sähköisen arkistoinnin Kanta-palveluun, jolloin myös asiakas pystyy jatkossa tarkastelemaan omia tietojaan sähköisen järjestelmän kautta. Kanta-liittymä

vaikuttaa myös paperiarkistointiin, jolloin tiedot säilyvät kanta-arkistossa, eikä kaikkea asiakasdokumenttiota ole tarve siirtää paperiseen muotoon.

Perinteisen asiakastyön lisäksi sosiaalitoimea työllistää hyvinvointialueen valmistelut. Hyvinvointialueella pyritään valmistelemaan työprosesseja yhtenäiseksi, jolloin Uuraisten sosiaalitoimen työntekijät ovat mukana rakentamassa yhdenmukaisia työprosesseja.

Sosiaalitoimen edustus on valittu systeemisen kouluttajakoulutukseen, jota järjestää ja hallinnoinn THL. Tämä tarkoittaa sitä, että sosiaalitoimen systeminen työskentelymalli tulee vahvistumaan.

Johtava sosiaalityöntekijä jatkaa 1 pv./vkossa Petäjaveden sosiaalitoimen johtavana sosiaalityöntekijänä. Hyötynä on kahden kunnan toimivien käytäntöjen siirtyminen Petäjaveden ja Uuraisten välillä. Haasteena johtavan sosiaalityöntekijän työpanos Uuraisilla 80%.

Sisäinen valvonta:

Sisäinen valvonta on toteutettu viikottaisilla työyhteisön tiimeillä, joissa on toteutettu asiakastyön ohjausta ja neuvontaa työyhteisöllisesti. THL:lle on toimitettu lastensuojeluun, sosiaalihuoltoon ja harkinnanvaraiseen toimeentulotukeen liittyvät tilastot, joiden perusteella asiakastyö on oikea-aikaisesti toteutettua. Sisäiseen valvontaan voidaan laskea myös asiakastyön tilastointi. Asiakastyötä on toteutettu aktiivisesti ja asiakastyöhön liittyvät peruuntumiset ovat liittyneet asiakkaan tai työntekijän sairastapauksiin.

Sosiaalitoimeen ei ole vastaanotettu muistutuksia tai kanteluita vuoden 2021 aikana.

Koulukuraattorityö Uuraisilla

Koulukuraattorin työ on osa oppilashuoltoa ja koulun sosiaalityötä (sosiaalitoimen alaista). Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä kouluissa. Oppilashuoltoon sisältyvät koulutuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukainen oppilashuolto sekä oppilashuollon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) 3§).

Kuraattorityötä tehdään esikoululaisten ja peruskoululaisten kanssa kaikissa Uuraisten kouluissa, viitenä päivänä viikossa, pääsääntöisesti maanantaisin Kyynämöisillä, tiistaisin Hirvasella, keskiviikkoisin Koulukeskuksella, torstaisin Höytiällä ja perjantaisin Koulukeskuksella. Palvelut ovat maksuttomia ja luottamuksellisia. Koulukuraattori tukee oppilasta silloin, kun kaveri- tai perhesuhteissa on huolia, oppilas kokee yksinäisyyttä, koulunkäynti ei suju, poissaoloja kertyy paljon tai elämässä tapahtuu muutoksia, jotka vaikuttavat oppilaan hyvinvointiin. Kuraattorin työn punainen lanka on opettaa ja osallistaa lapsia ja nuoria keskustelukulttuurin, jossa omaa olemista ja käytöstä harjoitellaan sanoittamaan ja ymmärtämään oman toiminnan vaikutuksesta niin itsen kuin koko kouluyhteisöön, omiin lähiverkostoihin.

Yksilötyön lisäksi oppilashuollon työntekijät tekevät yhteisöllistä työtä kouluissa. Tämä tarkoittaa ennaltaehkäisevää työtä, joka ulottuu laajemmin kouluyhteisöön. Tätä on mm. koulun toimintatapojen kehittämiseen osallistuminen (miten puututaan kiusaamiseen tai poissaoloihin, millainen on hyvä oppimisympäristö, sosiaalisten ja tunnetaitojen opettaminen, hyvinvointioppiminen käytännössä jne.), opettajien konsultointi, oppilashuoltoryhmään osallistuminen ja tavoitteellinen ja suunnitelmallinen toiminta siinä, ryhmien ja luokkien kanssa työskentely, teemapäivien/ viikkojen ja vanhempainiltojen järjestämisessä/ suunnittelussa mukana oleminen ja yhteistyö alueen toimijoiden kanssa (esim. nuorisotyö, srk). Uuraisilla yhteisöllinen työ on merkittävä osa kuraattorin työtä.

Työntekijään voivat ottaa yhteyttä lapsi/nuori itse, vanhemmat tai opettajat. Yhteyttä voi ottaa puhelimitse tai Wilman kautta jättämällä soittopyynnön.

Kuraattorin työ on vuonna 2021 suuntautunut aina vain enemmän luokkatyöskentelyyn ja yhteisöllisyyden arvon esiintuomiseen. Luokkatyöskentelyn myötä oppilaat rohkaistuvat itse ottamaan yhteyttä tuttuun kuraattoriin, kun heillä on asioita, joiden kanssa kaipaavat ulkopuolisen näkökulmaa. Vuoden aikana yhteistyö opettajien kanssa on myös tiivistynyt ja kuraattori on päässyt osallistumaan esimerkiksi opetukseen murrosikäntuntien myötä. Näitä tunteja kuraattori on pitänyt itsekseen, mutta myös yhteistyössä koulunuorisotyöntekijän ja terveydenhoitajan kanssa. Myös koulupsykologin kanssa kuraattori on tehnyt yhteistyötä tunnetaitotuntien pitämisessä eri luokille. Lisäksi kuraattori on järjestänyt koulun jälkeistä kerhotoimintaa yhteistyössä koulunuorisotyöntekijän kanssa. Keväällä -21 järjestimme yläkouluikäisille Tunnetaitoklubin itsetuntemus- ja tunnetaidoista sekä syksyllä -21 aloitimme Bujokerhon, jossa harjoittelemme ajankäytön hallintaa ja sen kautta hyvinvointitaitoja.

Koulukuraattorin työn sitominen osaksi lapsen koululuokkaa ja perhettä on yksi työn tärkeimmistä tavoitteista. Koulussa lapsi on osa yhteisöä. Kotona lapsi on osa perhettä. Nämä yhteisöt toimivat lapselle peileinä siitä kuka hän on. Kuraattorin työssä pysähdytään katsomaan, kuka lapsi on ilman näitä vertaisryhmiä, ja mitä hän itse haluaa ympärilleen luoda ja kuinka se onnistuu. Kuraattorin työ on monin tavoin vierellä kulkemista ja lapsen äänen, aidon kokemuksen tavoittelemista.

	2020	2021
asiakasmäärät	62	72
luokkatyöskentely koko luokalle	31	140
yhteistyöpalaveri oppilaan ja opettajan/vanhemman kanssa	26	91
oppilashuoltoryhmä	8	3
ryhmäyttämispäivä 7 lk.	4	1
IPC-työmenetelmäkoulutus	3	7
murrosikäisten lasten vanhempien ryhmä	2	0
koulun kriisiryhmä	2	4
monialainen työryhmä	2	1
vanhempainilta	0	3
kerhotoiminta	0	11
osallistuminen opettajan vesopäiviin	0	2
työnohjaus	0	3

4300 Vanhuspalvelut

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	893 439	938 470	0	938 470	778 866	-159 604
Toimintakulut	-2 996 754	-3 342 610	0	-3 342 610	-2 834 380	508 230
Toimintakate	-2 103 315	-2 404 140	0	-2 404 140	-2 055 514	348 626

Suunnitelmapoistot: - 4 979 €

Laskennalliset erät: - 129 852 €

Tilivelvollinen: Vanhus- ja erityisryhmien palvelujohtaja

Toiminnan kuvaus:

Vanhus- ja erityisryhmien palvelut ovat keväällä 2021 organisaatiouudistuksen myötä rakentunut, kahden toimialan yhdistävä palvelukokonaisuus. Tilikaudella 2021 palvelut koostuivat ikäänntyvien tehostetusta palveluasumisesta, pitkäaikaishoidosta, lyhytaikaishoidosta, kotihoidosta, ennaltaehkäisevistä palveluista ja päiväkeskustoiminnasta. Erityisryhmille kohdennettuja palveluja olivat erilaiset asumisen palvelut, työ- ja päivätoiminta, erityisen tuen tarpeen lasten ja nuorten iltapäivä- ja kesäajantoiminta sekä perhehoito.

Lisäksi koko toimialan yhdistävinä palveluina järjestettiin ohjaus- ja neuvontapalvelut, omaishoidontuki sekä sosiaalihuoltolainmukaiset kuljetuspalvelut.

Palveluasuminen ja lyhytaikaishoito toteutettiin pääosin palvelukeskus Kuukankodilla, ikääntyvien päivätoiminta järjestettiin korona tilanne huomioiden Rivikuukassa ja kotiin vietävinä palveluina, ennaltaehkäisevät palvelut, kotihoito sekä palveluohjaus toteutuivat kotiin vietävinä- sekä liikkuvina palveluina.

Vanhuspalveluiden henkilöstö koostui pääosin lähi- ja sairaanhoitajista, joiden rinnalla työskenteli perus- ja kodinhoitajia sekä hoitoapulaisia. Hoitajien henkilöstösuunnitelman mukainen vakanssien määrä oli 37. Lisäksi henkilöstöön kuului päivätoiminnanohjaaja, palveluohjaaja, fysioterapeutti (käytettiin tarvittaessa myös erityisryhmien palveluissa), pesulatyöntekijä, autokuski, kaksi (2) palveluesimiestä ja palvelujohtaja. Palveluesimiesten ja palvelujohtajan työpanos jakautui koko vanhus- ja erityisryhmien kesken siten, että vanhuspalveluiden osuus oli kaksi (2) henkilötyövuotta. Kokonaisvakanssien määrä vanhuspalveluiden osalta oli 43,5. Vakituisten henkilöstön lisäksi vuoden aikana palveluissa työskenteli erialojen ammattilaisia tai työhön tutustujia työllisyyspalveluiden kautta, sekä sosiaali- ja terveydenhuoltoalan opiskelijoita eri mittaisilla oppimisjaksoilla. Työllistettyjen ja opiskelijoiden määrä kasvoi merkittävästi syksyn 2021 aikana. Lisäksi kesän aikana otettiin kaksi lähihoitajaa oppisopimusopiskelijoiksi vanhuspalveluiden yksiköihin. Palveluasumisessa henkilöstö työskenteli kolmivuorotyössä, kotihoidossa kahdessa vuorossa ja ennaltaehkäisevissä palveluissa sekä työ- ja päivätoiminnoissa arkisin päivävuoroissa. Tämän lisäksi järjestettiin varallaoloa klo. 21.30–06.00, jolloin yksi työntekijä varallaolo päivysti turvahälytysten ja muiden vastaavien äkillisten tilanteiden varalta.

Perus- ja suunterveydenhuolto toteutuivat Jyväskylän yhteistoiminta-alueen terveyskeskuksen kautta Uuraisten terveysasemalla. Lääkäripalvelut olivat saatavilla Kuukankodin palveluasumisen yksiköihin, sekä kotihoidon asiakkaille kerran viikossa toteutuneina lääkärikäynteinä ja tarvittaessa muina aikoina terveysaseman ollessa avoinna.

Strategiset tavoitteet:

Kriittinen menestystekijä: Hyvinvoiva ja palveleva Uurainen		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso/toimenpiteet 2021
Laadukkaat palvelut: ikäihmisten tukeminen kotiin 24/7 ja palveluohjauksen onnistuminen.	Arviointikriteeri: kotona asuvien ikäihmisten määrä, kotihoidon asiakkaiden määrä/kk, lyhytaikaishoitopaikkojen käyttöaste, kotihoidon keskeytyspäivien lukumäärä, asiakaskyselyt.	Oikeanlaisten palvelumuotojen kehittäminen, palvelujen tarpeellisuuden kohdentaminen sekä muuttuvien yksilöllisten tuen tarpeiden määrittely ja niiden vastaaminen.
Toteutuminen		
Palveluohjauksen onnistuminen näkyi erityisesti laskeneina erikoissairaanhoidon maksuina sekä kuntoutusyksikkö Ketterän täyttöasteessa. Täyttöasteen joustavuus kuvaa sitä, että hoidon tarpeeseen on pystytty reagoimaan asiakaslähtöisesti. Kotihoidon käynnit lisääntyivät vuoden aikana, joka näkyi henkilöstömäärän tarpeen kasvuna. Kotihoidon käyntimäärien seuranta ei ole toteutunut vuoden 2021, jonka vuoksi numeraalinen vertailu ei ole mahdollista.		

Strategiset tavoitteet:

Kriittinen menestystekijä: Toimiva johtajuusjärjestelmä ja yhdessä valmistelu sekä osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö.		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso/toimenpiteet 2021
Henkilöstön hyvinvointi ja psykososiaalisen hyvinvoinnin lisääminen. Johtajuusjärjestelmän kehittäminen.	Arviointikriteeri: kehityskeskustelut, sairauspoissaolojen määrät, koulutuspäivät, hyvinvointipäivät.	100 % toteutuneet kehityskeskustelut, sairauspoissaolojen hallinta, työntekijöiden osallistuminen kehittämiseen.

<p>Toteutuminen</p> <p>Organisaatiouudistuksen myötä vanhus- ja erityisryhmien palvelut yhdistettiin ja johto rakennettiin uudelleen palvelujohtajasta ja kahdesta palveluesimiehestä. Johtamisjärjestelmän uudistamisen myötä jokaiselle työntekijälle järjestettiin keskustelu uuden palvelujohtajan kanssa, mutta varsinaiset kehityskeskustelut eivät toteutuneet tavoitteen mukaisesti. Sairauspoissaolot vähenivät 53,4 % vuoteen 2020 verrattuna. Jokaiselle tiimille järjestettiin kehittämisspäivä syksyllä 2021 ja koulutuspäivät toteutuivat yksilöllisesti pääosin verkko-opintoina koronarajoitusten vuoksi.</p>		

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Kestävä ja tasapainoinen talous.		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso/toimenpiteet 2021
Taloudellisesti toimivien ja tehokaiden palvelujen kehittäminen.	Arviointikriteeri: talousarviossa pysyminen, asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset.	Talousarviossa pysyminen, hyvä asiakaspalaute.
<p>Toteutuminen</p> <p>Vuoden 2021 toteuman käyttöprosentti oli 85,53 %, joka tarkoittaa budjetin alittumista 348 627, 27 eurolla. Toteutuneen tilastoinnin ja asiakaspalautteiden mukaisesti toiminnot toteutuivat pääosin laadukkaasti ja vastasivat tarpeisiin. Koronarajoitusten vuoksi päivätoiminta, kerhotoiminnot ja palveluasumisen sisäiset ryhmätoiminnot jouduttiin pitämään tauolla valtaosa vuodesta. Tämä supisti palvelun sisällön laajuutta.</p>		

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Vanhuspalveluiden tilikauden tulos alitti vuodelle 2021 asetetun budjetin. Vuoden 2021 talouden käyttöprosentti on 85,53 %, joka kuvaa merkittävää säästöä. Verrattaessa aiempia vuosia vuoden 2021 toteuma oli 49 460 € matalampi, kuin vuoden 2020 toteuma. Koko toiminnan näkökulmasta keskeisin tekijä budjetin alittumiselle oli arvioitua pienemmät henkilöstökustannukset. Palveluasumisen käyttöaste Rinteelässä ja Ketterässä vaihteli vuoden aikana 62–99 % välillä. Korkein käyttöaste oli vuoden lopussa, joka vaikutti siihen, ettei alkuvuodesta ollut perusteita täyttää kaikkia vapautuneita henkilöstösuunnitelman mukaisia vakansseja. Vajaan käyttöasteen kuukaudet myös mahdollistivat arvioitua vähäisemmän sijaisten käytön. Lisäksi omien varahenkilöiden (2) tarkka resurssinkäyttö näkyi suoraan sijaiskuluissa laskevasti. Toisena merkittävänä tekijänä oli koko henkilöstön osalta näyttäytyvä sairauspoissaolojen määrän lasku. Vuonna 2021 sairauspoissaolot olivat alle puolet (46,5 %) vuoden 2020 sairauspoissaoloihin verrattuna. Tähän vaikutti henkilöstön hyvinvoinnin lisääntyminen sekä korona epidemiasta johtuva korkea hygienia. Sairauspoissaolot johtuivat pääosin äkillisistä poissaoloista (flunssa, hengitystieoireet). Lisäksi kulujen laskussa on nähtävillä organisaatiouudistuksen osana johtotehtävien yhdistämisestä syntynyt säästö.

Koivulan palveluasumisen yksikkö

Koivula on muistisairauksien hoitoon erikoistunut tehostetun palveluasumisen yksikkö, jossa on 8 asukapaikkaa. Hoidon tavoitteena oli turvata ja mahdollistaa asiakkaan toimintakyvyn mukainen hoito ja ohjaus muistisairaus huomioiden. Yksikön täyttöaste koko vuoden 2021 oli 100 %. Tämä kuvaa toiminnan tarpeellisuutta ja sitä, että vapautuvat paikat täyttyivät välittömästi. Yksikön tilikauden toteuma on ylijäämäinen, joka selittyy pääosin sijaismäärärahan vähäisellä käytöllä.

Rinteelän palveluasumisen yksikkö

Rinteelä on tehostetun palveluasumisen yksikkö, jossa on 17 asukaspaikkaa. Asukashuoneista osa toimi soluasuntoina, joiden soluasumiseen käyttö oli riippuvaista asukkaiden suostumuksesta. Rinteelä tarjosi pitkäaikaista asumispalvelua, jonka tavoitteena oli yksilöllinen ja turvallinen hoito ja huolenpito. Palveluasumisen paikkojen tarve vakiintui vuoden loppu puolella ja toiminnan kehittäminen palvelujen laadun näkökulmasta oli merkittävässä roolissa. Yksikön täyttöaste vaihteli jonkin verran vuonna 2021. Tammi-syyskuun täyttöaste oli 70–80 % ja loka-joulukuun 94–100 %. Tilikauden toteuma on ylijäämäinen, joka selittyy henkilöstökustannusten alittumisella. Alkuvuoden matalan täyttöasteen vuoksi kaikkia vapautuneita henkilöstösuunnitelman mukaisia vakansseja ei täytetty vuoden aikana. Lisäksi sijaisten tarve laskettiin henkilöstömitoituksen mukaisesti.

Ketterän kuntoutus- / lyhytaikaishoidon yksikkö

Ruskolan yksikön toiminta uudistettiin vuoden 2021 aikana ja uudistuksen myötä nimeksi vaihtui Ketterä. Uudistamisen tarkoituksena oli yksikön muuttaminen kuntoutus- ja lyhytaikaishoidon yksiköksi, jonka avulla pystyttiin vastaamaan entisestään kasvavaan lyhytaikaishoidon tarpeeseen. Tavoitteeksi oli asetettu lyhytaikaishoidon keskittäminen yhteen yksikköön, sairaalajaksojen lyhentäminen, kotihoidon aikais-ten kuntoutus- ja arviointijaksojen toteuttaminen sekä omaishoitajien vapaapäivien turvaaminen. Ketterän yksikössä toteutettiin pääosin lyhytaikaishoitoa, mutta asiakkaiden tarpeiden mukaisesti käytössä oli myös kolme pitkäaikaishoidon paikkaa sekä muutama tehostetun palveluasumisen paikka. Pitkäaikaispaikkojen määrää pyrittiin vähentämään, mutta niiden poistaminen ei ollut perusteltua oman palvelutuotannon turvaamiseksi. Pitkäaikaishoidon tarve oli ilmeinen vuoden aikana. Tehostetun palveluasumisen paikkoja muutettiin lyhytaikaishoidon paikoiksi sen mukaisesti, miten asiakastilanteiden muutokset sen sallivat. Ketterän kehittäminen käynnistyi hyvin, mutta kehittämistä tulee jatkaa edelleen. Kyseessä oli iso muutos, joka vaatii aikaa ja sitoutumista. Muutos vaikutti positiivisesti muun muassa erikoissairaanhoidon kuluihin, koska sen avulla pystyttiin aiempaa tehokkaammin ottamaan sairaalasta asiakkaat oman hoidon ja palvelujen piiriin.

Yksikön täyttöaste vaihteli vuonna 2021 62–97 % välillä. Täyttöasteen vaihtelevuus johtui lyhytaikaispaikkojen käyttöasteesta. Koronasta johtuen täyttöasteen vajoaminen alkuvuonna oli suurempaa, mutta tasaantui loppuvuodeksi. Vuoden aikana palveluasumisen paikkoja pystyttiin muuttamaan lyhytaikaishoidon paikoiksi ja toimintamallien kehittämisen avulla lyhytaikaispaikat saatiin tehokkaaseen käyttöön.

Tilikauden toteuma on ylijäämäinen, joka selittyy henkilöstökustannusten alittumisella. Alkuvuoden matalan täyttöasteen vuoksi kaikkia vapautuneita henkilöstösuunnitelman mukaisia vakansseja ei täytetty vuoden aikana. Sijaisten tarve laskettiin henkilöstömitoituksen mukaisesti. Toiminnan uudistaminen vaikutti kulurakenteeseen siten, että hankintojen painopisteet muuttuivat, mutta tämä muutos ei vaikuttanut kokonaiskuluihin.

Kotihoito

Kotihoidon palveluiden tavoitteena oli turvata asiakkaan kotona selviytyminen mahdollisimman pitkään toimintakyvystä ja sairauksista riippumatta. Palvelujen myöntämisen määrittelevänä tekijä toimi kotihoidon palvelutarpeen kriteeristö. Kotihoidon palvelut olivat moninaiset ja niiden merkitys ikääntyvien asiakkaiden palvelukokonaisuudessa oli suuri. Palveluilla tuettiin myös omaishoitajien jaksamista. Asiakkaat ohjautuivat kotihoidon piiriin palveluohjauksen menetelmin.

Kotihoitoa kehittämisen painopisteenä olivat kuntouttavan työote ja ennaltaehkäisevät tukitoimet. Oikea-aikaisten ja yksilöllisten asiakaslähtöisten palvelujen toteuttaminen olivat työn keskiössä. Kotihoidon työskentelyä kehitettiin yhteistyössä tiimin kanssa. Fysioterapeutin rooli kotihoidon ennaltaehkäisevässä työssä näyttöäyttyi merkittävä. Kehittämisen lähtökohta oli kaikkien ammattitaidon hyödyntäminen ja asiakkaiden oikean aikainen ja – sisältöinen palvelukokonaisuuden tuottaminen.

Asiakasmäärät kotihoidossa olivat kasvusuuntaiset vuonna 2021, samoin kotihoidon käyntimäärät. Kotihoidon tilastointi jäi vuoden aikana vajaaksi, jonka vuoksi numeraalista vertailua ei ollut mahdollista suorittaa. Kotihoidon kokonaiskäyntimääriä ei ole saatavilla vuoden 2021 osalta.

Palveluohjaus

Palveluohjaus on tärkeä osa ikääntyvien ennaltaehkäisevissä palveluissa. Palveluohjauksen työmenetelmin kartoitettiin uusien kotihoidon - tai palveluasumiseen hakevien asiakkaiden palvelutarpeet, sekä etsittiin tarpeiden mukaiset ja oikeinmitoitettut palvelukokonaisuudet. Palveluohjausta hyödynnettiin myös asiakkaan voinnin muuttuessa silloin, kun palveluiden tarve kasvoi, väheni tai poistui kokonaan. Ohjauksen merkitys oli suuri erikoissairaanhoidossa olevien asukkaiden jatkohoidon suunnittelun näkökulmasta. Palveluohjauksen keinoin pystyttiin kartoittamaan ja järjestämään lyhytaikaishoitoa entistä useammalle tarvitsijalle. Tämän seurauksena muun muassa sairaalapäivien määrä kunnassa väheni merkittävästi vuoden aikana (ilmenee erikoissairaanhoidon kustannusten merkittävänä laskuna). Lisäksi sairaalahoitoon joutuneiden määrä vähentyi, kun asiakkaita ohjattiin kunnan omien palvelujen piiriin aiempaa tehokkaammin.

Päiväkeskustoiminta

Päiväkeskustoimintaa kehitettiin kasvavan tarvitsijajoukon näkökulmasta. Päiväkeskustoiminnan tavoitteena oli kotona asumisen tukeminen. Toiminnalla pyrittiin muun muassa ennaltaehkäisemään toimintakyvyn laskua. Fysioterapeutin rooli toimintakykyyn liittyvissä kysymyksissä oli merkittävä. Kotihoidon tiimi toteutti saunomispalvelua osana päiväkeskustoimintaa. Tavoitteena oli tarjota päiväkeskustoimintaa 3–5 päivänä viikossa. Lisäksi päiväkeskustoiminnalla pystyttiin tukemaan myös omaishoitajuutta tarjoamalla yhtenä vaihtoehtona päiväkeskus päiviä hoidettavalle, jolloin omaishoitajalle mahdollistui omaa aikaa lepoon ja virkistykseen.

Kotona asuvien asiakkaiden määrä näyttäytyi kasvavana, joka vaikutti ja tulevaisuudessa vaikuttaa suoraan päiväkeskustoiminnan merkityksellisyyteen ja tarpeellisuuteen. Vuoden 2021 aikana päiväkeskustoiminta kuitenkin jouduttiin pitämään suurimmaksi osaksi suljettuna vallitsevan koronatilanteen vuoksi. Päiväkeskuksen työntekijäresurssi siirrettiin sulun aikana muihin tehtäviin. Tästä johtuen päiväkeskustoiminnan kulut alittuivat huomattavasti.

Ennaltaehkäisevät palvelut

Ennaltaehkäiseviin palveluihin kuuluivat ennaltaehkäisevät kotikäynnit 75- ja 80- vuotiaille sekä erilainen kerhotoiminta. Kotikäyntien avulla kartoitettiin ikääntyvien palveluita käyntihetkellä sekä tulevaisuuden palvelutarvetta. Toiminnan avulla mahdollistettiin ennaltaehkäisevä ja oikeanaikainen palvelutarpeen arviointi. Ennaltaehkäisevänä toimintana järjestettiin kerhomuotoisesti Ukko- ja tiistaikerhoja.

Ennaltaehkäisevät kotikäynnit toteutuivat kaikille 80 vuotta täyttäneille. Koronatilanteen rajoitusten vuoksi kerhotoiminta oli tauolla valtaosan vuodesta.

Tavoite	Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Vanhusten asumisen- tuke- minen, riittävät tuki- ja kotiin vietävät palvelut	Yli 75-vuotiaiden kotona asu- vien ikääntyvien prosentuaali- nen määrä	Yli 85 %	Yli 85 %	Yli 85 %	yli 90 % (vuonna 2020 yli 75 v määrä oli 735, joista 93 % asui kotona)
	Kotihoitoa saavat 75 vuotta täyttäneet kuntalaiset	15,6 %	14 %	13–14 %	13–15 %
	Kotihoidon välitön työaika asi- akkaan luona: Sairaanhoitaja Lähihoitaja	40 % 55–60 %	tilasto puuttuu	40 % 60 %	70 % 75–92 %
	Kotihoidon käyntimäärät	26 300	26 578	tieto puut- tuu	tilastotieto puuttuu
	Käyntikerran hinta	25,70 €	27,70 €	tieto puut- tuu	ei lasket- tavissa
Riittävä määrä tehostettua palveluasumista (ympäri- vuokautinen hoito)	Asiakaspaikat yhteensä:	44	44	32	43
	Palveluasuminen				25
	Pitkäaikaishoito	4–6	3–5	5–6	3–4
	Lyhytaikaishoito		6–8	10–14	10–14
	Jonotusaika	1-3kk	1–3 kk	2 kk	1-3kk
Terveyskeskussairaalan ja erikoissairaanhoidon käyttö vain akuuttiin tarpee- seen	Hoitopäivien määrä, <i>TA 22 arviosta eteenpäin hu- omioidaan vain ikääntyvän vä- estön hoitopäivien määrä</i>	1521	1799	1800	901
Turvallinen ja yksilölliset tar- peet huomioiva hoito palvelu- asumisessa ja pitkäaikaishoi- dossa	Asiakaskohtaisten hoito- ja palvelusuunnitelmien laadinta ja päivittäminen	100 %	100 %	100 %	80 %
	Asiakas- ja omaistyytyväisyys- kyselyn arvonsa	Ei kyselyä	Ei kyselyä	8,7–9	-
Hoitotyön kehittäminen ja laadun takaaminen	Työntekijöiden koulutus- ja ke- hittämispäivät, työntekijä/vuosi (keskimäärin)	4,1	4	3	3
Tehokkaat ja taloudelliset asumisen palvelut	Ketterän (ent. Ruskolan) pal- veluasuminen:				
	hoitopäivien määrä	6019	5 885	6 500	4519
	käyttöaste	95,5 %	80–100 %	90–100 %	62–97 %
	hoitopäivän nettohinta	137,10 €	111,80 €	98 €	

	Rinteelän palveluasuminen:				
	hoitopäivien määrä	4612	5 652	6 500	5237
	käyttöaste	93 %	90–110 %	90–100 %	70–99 %
	hoitopäivän nettohinta	184,70 €	71,30 €	98 €	
	Koivulan palveluasuminen:				
	hoitopäivien määrä	3016	2 861	2 912	2920
	käyttöaste	100 %	80–100 %	100 %	100 %
	hoitopäivän nettohinta	114,20 €	111,80 €	78,25 €	
Oikeanaikaiset ja taloudelliset ennaltaehkäisevät palvelut	Päiväkeskuksen käyntikerrat		65	2 592	259
	Hyvinvointia edistävien kotikäyntien (Ehko) prosentuaalinen määrä 80 vuotta täyttäneille		0 %	99 %	100 %
	Palveluasumisen virkistystoimintaan osallistuvien määrä (toimintakerta X osallistujien määrällä)				Tilastointi puutteellinen

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Mitoitus ja henkilöstötilanne

1.10.2020 voimaanastunut vanhuspalvelulain mukainen hoitajamitoitus ja siihen vastaaminen oli merkittävä riskitekijä myös vuonna 2021. Mitoitus nousi 1.1.2021 0,55 hoitajaan asiakasta kohden. Valtakunnallinen hoitajapula ja uusien hoitajien sitouttamisen haasteet näkyivät myös Uuraisilla rekrytoinnin ja pysyvyyden haasteina. Lähihoitajien kohdalla pitkät rekrytointiprosessit vaikuttivat siihen, että prosessin päättymisen vaiheessa vain murto-osa hakijoista oli enää vapaana vastaanottamaan tarjolla olevaa työtä. Sairaanhoidajien kohdalla hakijoita ei ollut laisinkaan tai sitten tarjolla oli yksittäisiä määräaikaista tekijöitä.

Lisäksi vanhuspalveluissa oli vuoden aikana samanaikaisesti useita henkilöstösuunnitelman mukaisia vakansseja täyttämättä. Vakanssien täyttöprosesseihin kului merkittävä määrä johtotehtävissä olevien työaikaa, jonka lisäksi asiakasmäärien kasvun myötä sijaishankinta täyttämättömien vakanssien vuoksi näyttyi arjessa haasteena. Tilanne saatiin kuitenkin hyvin hallintaan vuoden loppuun mennessä.

Asiakasmaksutuotot

Talouden näkökulmasta merkittäväksi riskitekijäksi nousi 1.7.2021 voimaan astuneen sosiaalihuollon asiakasmaksulain muutokset. Muutoksen tavoitteena oli valtakunnallisesti yhdenmukaistaa asiakasmaksu- ja maksuasteet. Vanhuspalveluiden osalta merkittävin muutos tuli tehostetun palveluasumisen ja säännöllisen kotihoidon maksuihin. Pääosin lakimuutos madalsi asiakkaiden asiakasmaksuja. Vanhuspalveluiden osalta tulojen lasku oli kokonaisuudessaan odotettua matalampi, kuukausitasolla noin 7–8 % luokkaa. Asiakasmaksutuottojen laskuun vaikutti lakimuutoksen lisäksi Rinteelän ja Ketterän yksiköiden alkuvuoden matalamat täyttöasteet. Toimintatuottoja kuitenkin lisäsi uudet kotikuntalain mukaiset palveluasumisen asiakkaat.

Covid-19 epidemia

Korona epidemia vaikutti edelleen myös vuoteen 2021. Asiakkaiden sekä henkilöstön terveyden ja turvallisuuden varmistaminen määritteli näkyvästi vuoden toimintaa. Yhteiskunnan rajoitukset ja korkeat hygieniatoimet näkyivät muun muassa asiakkaille kohdennettujen toimintojen karsimisena ja kapeutena, vierailujen rajoittamisena, lisääntyneinä siivous ja suojavarustekustannuksina sekä äkillisinä lyhyinä poissaoloina.

Sisäinen valvonta

Sisäistä valvontaa toteutettiin sisäisen tarkkailun keinoin. Erilaisten toimintaohjeiden ja toimintamallien päivitys sekä uusien laatiminen vahvisti sisäisen valvonnan toteutumisen. Jatkuva seuranta toteutui arjen toiminnoissa kunkin työntekijän toimesta. Tätä toimintaa oli muun muassa tavoitteiden toteuttaminen arjessa, asiakkaiden käteisvarojen seuranta, lääkkeiden kaksoistarkastus, työaikaseuranta sekä erilaisten käyttöjärjestelmien hyödyntäminen työssä, kuten HaiPro ja ProConsona.

Tarkastuksen keinoina käytettiin esimiehen toteuttamia kertaluontoisia tarkastuksia, kuten käteisvarojen läpikäynti sekä tavoitteiden avaamista käytäntöön. Säännöllisissä henkilöstöpalavereissa arvioitiin toimintaa koko henkilöstön toimesta ja muutettiin käytäntöjä vallitsevien olosuhteiden mukaisiksi.

4400 Toimeentuloturva

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	78 011	64 000	0	64 000	69 581	6 581
Toimintakulut	-621 880	-682 440	0	-682 440	-668 970	13 470
Toimintakate	-543 869	-618 440	0	-618 440	-599 389	20 051

Suunnitelmapoistot:

Laskennalliset erät: - 25 005 €

Tilivelvollinen: Peruspalvelujohtaja

Toiminnankuvaus: Toimeentuloturva käsittää seuraavat tukimuodot: 1. toimeentulotuki 2. Lasten kotihoidontuki 3. Työllistäminen

Kuntien sosiaalityöntekijät päättävät edelleen täydentävästä ja ehkäisevästä toimeentulotuesta. Kela varmistaa, että asiakkaat ohjataan sosiaalityön piiriin niiden perusteiden mukaan, joista Kela ja kunnat ovat yhdessä sopineet. Ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen myöntäminen jatkui kunnan toimesta ja nämä asiakkaat joutuivat asioimaan sekä Kelalla, että kunnassa.

Tavoite	Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimeentulotuen oikea ja taloudellinen kohdentuminen	1.Toimeentulotuki				
	Täydentävä toimeentulotuki/vuosi €	29 177	25 655	27 200	6 881
	Enn.ehkäisevä toimeentulotuki/vuosi€	35 899	41 012	47 0870	28 042
	2. Lasten kotihoidontuki				
	Tuen hakijoita keskimäärin/kk	71	56	56	57

Lapsia keskimäärin/kk	127	69	101	110
Lasten kotihoidontuki menot/asukas/vuosi€	83,46	65,700	68	66,63

Työllistäminen

Toiminnan kuvaus: Työllistämistoiminnalla edesautetaan uraislaisten työttömien työllistymistä tai sijoittumista työllistymistä edistäviin palveluihin. Työllistämistoiminnan keskeiset menetelmät ovat palkkatuetut työsuhteet, työkokeilut, kuntouttava työtoiminta sekä niihin sisältyvä työ- ja työhönvalmennus. Lisäksi työllistämistoiminnalla tuetaan nuorten kesätyöllistymistä.

Tilikauden olennaisimmat tapahtumat: Uuraisten kunnan vuoden 2021 keskimääräinen työttömyysaste oli 10,2 prosenttia. Työttömyysaste laski jonkin verran, sillä edellisen vuoden keskimääräinen työttömyysprosentti oli 11,9. Merkittävin selittävä tekijä on koronapandemiasta johtuneiden lomautusten päättyminen sekä työnantajien edellisvuotta paremmat mahdollisuudet palkata uutta työvoimaa.

Uuraisten kunnan työllistämien henkilöiden määrää pudottivat kahden vuoden takaisesta edelleen koronapandemian aiheuttamat rajoitukset. Kunta työllisti palkkatuella yhteensä 17 henkilöä, joista kahdella oli oppisopimus. Työkokeilussa kunnalla oli kaksi ja kuntouttavassa työtoiminnassa yhteensä 21 henkilöä. Merkittävin yksittäinen valmentautujien sijoituspaikka oli Hyvän Tuulen paja, mistä heitä mahdollisuuksien mukaan sijoitettiin kunnan muihin yksikköihin, Uuraisten seurakunnalle tai paikallisiin yhdistyksiin. Tiistaisin Muuramen kunnan yksilövalmentaja kävi vetämässä hyvinvointiryhmää.

Yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneista uraislaisista työttömistä maksetaan työmarkkinatuen kuntaosuutta 50 prosenttia työmarkkinatuen kokonaiskustannuksista. Yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden kohdalla kunnan osuus on 70 prosenttia. Tehokkain, mutta myös kallein, keino saada pitkäaikaistyötön pois kuntaosuuslistalta on työllistää hänet ja kartuttaa työssäoloehto täyteen. Työllistettyjen osalta pysyttiin budjetin raameissa, vaikka vuoden aikana kuntaan palkattiin myös yksi velvoitetyöllistettävä. Työmarkkinatuen kuntaosuutta sen sijaan maksettiin vuonna 2021 yhteensä 204 974,25 euroa, mikä on 23 644,91 euroa edellisvuotta enemmän.

Vuonna 2020 Uuraisten kunta luopui nuorten kesätyöllistämisyhteistyöstä 4H-yhdistyksen kanssa. Työnantajat hoitivat työnantajavelvoitteet itsenäisesti ja työllistämisen budjettiin kirjattiin 6 000 euron määräraha yritysten ja muiden y-tunnuksellisten tahojen harjoittaman nuorten kesätyöllistämisen tukemiseen. Kesällä 2021 Uuraisilla työllistyi yhteensä 32 nuorta erimittaisiin työsuhteisiin tai oman 4H-yrityksen kautta. Kampanjassa kunta tuki yrityksiä kesätyöllistämistuella, joka oli 150 euroa kahden viikon työsuhteesta ja 300 euroa neljän viikon mittaisesta työsuhteesta. 4H-yrittäjien oli mahdollista saada 150 euron suuruinen tuki, jos yrityksen liikevaihto ylitti 100 euroa.

Vuoden 2016 alussa käynnistynyt lakisääteinen TYP-toiminta jatkui. Uurainen kuuluu Keski-Suomen eteläiseen alueeseen ja lähiyhteistyöverkosto muodostettiin Jyväskylän ja Muuramen kanssa.

Yhteenveto: Työllistämisen talousarvio kokonaisuutena ylittyi. Tuottoja kertyi kaikkiaan 69 580,98 euroa. Lisäksi kuntouttava työtoiminta tuotti enemmän järjestämiskorvauksia kuin järjestämisestä koitui kuluja. Työmarkkinatuen kuntaosuuksien nousu vei kuitenkin työllistämisen kokonaisuutena budjetin yli. Hyvän Tuulen pajan toimintatuotot pienentyivät myymälätoiminnan alasajamisen seurauksena. Pajan tuottoihin on kirjattu 30 000 euron suuruinen valtionavustus sekä 22 009,04

euroa työllistämistukea. Vuoden 2020 kesäkuussa avattujen ja kevääseen 2021 saakka Hyvän Tuulen pajan osana toimineiden Uuraspostin ja Matkahuollon toimintakatteet olivat 1 088,75 ja 347,35 euroa. Muuramen kunnan kanssa toteutettavan yksilövalmentajahankkeen kuntaosuuslasku on kirjattu vasta vuodelle 2022.

Budjetoitua enemmän kuluja aiheutui erityisesti työmarkkinatuen kuntaosuuksista. Kaikkien työllistämistoiminnan budjetoidut toimintakulut ylittyivät 35 522,93 eurolla. Toimintakate oli 322 291,95 euroa alijäämäinen, mikä on 28 941,95 euroa ennakoitua heikompi tulos.

Tavoite	Mittari	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
1. Työttömien työnhakijoiden työllistyminen	Työllistetyt:	23	23	20	17
	oppisopimukset:	5	2	3	2
2. Kesätyöntekijöiden työllistyminen	Nuorten määrä:	39	35	11	32

4500 Terveydenhuolto

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	389 727	389 727
Toimintakulut	-6 512 885	-6 153 700	-275 000	-6 428 700	-6 529 527	-100 827
Toimintakate	-6 512 885	-6 153 700	-275 000	-6 428 700	-6 139 800	288 900

Suunnitelmapoistot:

Laskennalliset erät: - 5 714 €

Tilivelvollinen: Peruspalvelujohtaja/Jyte/KSSHP

Toiminnan kuvaus: Terveydenhuollon osalta palvelujen järjestämisvastuu on Jyväskylän yhteistoiminta-alueen terveyskeskuksella ja erikoissairaanhoidon Keski-Suomen sairaanhoitopiirillä.

Terveydenhuollossa koronaepidemia aiheutti merkittäviä kustannuksia varsinkin avoterveydenhuollossa. Kustannuksia tulee tulevina vuosina aiheuttamaan myös kertynyt hoitovelka. Valtiolta saadut korona-avustukset kattoivat kuitenkin hyvin vuoden aikana syntyneet lisääntyneet kustannukset. Terveyskeskussairaalan käyttö väheni puoleen kunnan vanhustenhuollon kehittämistoimenpiteiden ansiosta.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Laadukkaat ja monipuoliset lähipalvelut: Terveyspalvelut lähellä asiakasta		
	Mittari Arviointikriteeri: 1. Vastaanotoille pääsy 2. Omatoiminen terveydestä huolehtiminen	Tavoitetaso 2021 1. Säilytetty vuoden 2020 taso 2. HYVE-pisteen (terveysaseman omatoimipiste) käyttöaste
Toteutuminen	Vastaanotolle pääsy on säilynyt parhaimpana Jyte-alueella, samoin tyytyväisyys palvelun laatuun.	

Tavoite	Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
	Toiminta/käyntikerrat				
	Avoterveydenhuollon käynnit	14 800	10 260	13 000	12 157
	Neuvola, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto	1 309	2 465	3 300	2 528

	Erityistoiminnot (kunt.)	1 711	1 309	1 700	3 140
	Terveyskeskussairaalat	1 521	1 799	1 800	901
	Suun terveydenhuolto	3 468	2 873	3 700	2 736

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Koronatoimet muodostivat merkittävimmän toteutuneen riskin, joka kuitenkin rahallisesti kompensoitiin valtionavustuksella. Hoitovelkaa tuleville vuosille kuitenkin kertyi.

Sisäinen valvonta: Jyväskylän kaupunki huolehtii omalta osaltaan ja osakaskunnat osallistuvat valvontaan lähes kuukausittaisissa seurantakokouksissa.

5001 SIVISTYSLAUTAKUNTA

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	517 921	508 780	0	508 780	584 933	76 153
Toimintakulut	-8 751 365	-9 671 250	-34 000	-9 705 250	-9 496 990	208 261
Toimintakate	-8 233 444	-9 162 470	-34 000	-9 196 470	-8 912 056	284 414

Suunnitelmapoistot: - 17 072 €

Laskennalliset erät: - 382 840 €

Tilivelvollinen: Peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus:

Sivistyslautakunnan tehtävänä on luoda kunnan kouluille edellytykset perusopetuslain sekä opetus- ja työsuunnitelmien mukaiseen koulutyöhön perusopetuksessa. Lisäksi toimitaan yhteistyössä eri tahojen kanssa kuntalaisten tarvitsemien muiden koulutuspalveluiden kehittämiseksi. Sivistyslautakunnan toimialueeseen kuuluvat myös vapaa-ajan, kulttuurin ja kirjaston palvelut.

Tilikauden olennaiset tapahtumat: kts peruskoulutus, muu opetustoimi ja joukkoliikenne

Tavoitteet ja mittarit: kts peruskoulutus, muu opetustoimi ja joukkoliikenne.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Perusopetuksen oppilasmäärä on vuonna 2017-2018 569 oppilasta, 2018-2019 597 oppilasta, 2019-2020 616 oppilasta, 2020-2021 615 oppilasta ja lukuvuoden 2021-2022 oppilasmäärä on 594. Opetussuunnitelman kehittämistä on jatkettu mm. arviointia kehittämällä. Päätettiin perustaa perusopetuksen kehittämistyöryhmä, jonka toiminta alkaa vuoden 2022 puolella. Tavoitteena on kartoittaa perusopetuksen nykytila ja tulevien vuosien kehitystarpeet oppilasmäärien pienentyessä.

Sivistyslautakunnan talousarvio alittui 3,1%-yksikköä, eli 284 414 euroa. Toimintavuotta sävyttivät koronatoimet. Oppilaiden karanteenit ovat jatkuneet vuonna 2021. Haasteena on ollut järjestää osalle oppilaille saman aikaisesti sekä etä- ja lähiopetusta.

Seutuyhteistyö on jatkunut ja siitä on muodostunut pysyvä yhteistyörakenne, johon Uuraisten kunta osallistuu omalla asukasmäärään suhteutetulla maksuosuudellaan (opetustoimen seutustrategian jatko, verkostokaupunkiyhteistyö, hankinnat, henkilöstön täydennyskoulutus).

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Kuntalaisten hyvinvointi		
Kuntalaisten hyvinvoinnin kohtaminen	Mittari arviointikriteeri:	Tavoitetaso 2021
Laajan hyvinvointikertomuksen laatiminen yhdessä hallintokuntien kanssa	Laajan hyvinvointikertomuksen mittaristo	Hyvinvoinnin kohoaminen kaikissa keskeisissä tavoitteissa, erityisenä painopisteenä lapset, lapsiperheet ja nuoret
Toteutuminen		
Laajan hyvinvointikertomus laadittiin. Hyvinvointia on seurattu koululaisten osalta mm. terveystutkimuksen tulosten muodossa. Koulukiusaaminen on valtakunnallisten tilastojen mukaan Uuraisilla selvästi keskimääräistä vähäisempää		

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen äkilliset kysyntämuutokset. Korona epidemiaa ei osattu ennakoita, mutta yleisen varautumisen kautta siihen

reagoimiseen pystyttiin löytämään toimintamallit.

Sisäinen valvonta: Vuonna 2021 sisäisen valvonnan painopistealueena on sopimusten hallinta ja sopimusten valvonta. Sivistystoimen ja sosiaalitoimen sisäisessä valvonnassa keskitytään lisäksi erillistilien tarkistamiseen ja omaisuuden turvaamiseen

5100 Sivistystoimi

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	5	5
Toimintakulut	-84 560	-84 220	0	-84 220	-88 618	-4 398
Toimintakate	-84 560	-84 220	0	-84 220	-88 613	-4 393

Suunnitelmapoistot: €
Laskennalliset erät: - 3 802 €

Tilivelvollinen: Peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus:

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on ohjata ja tukea koulujen opetustyötä kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen ja sivistyslautakunnan antamien linjojen ja päätösten mukaisesti, sekä ohjata vapaa-aika-, kulttuuri- ja kirjastotoimea. Lisäksi toimitaan yhteistyössä eri tahojen kanssa kuntalaisten tarvitsemien muiden koulutuspalveluiden kehittämiseksi.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Sivistystoimen hallintoa ja sivistyslautakunnan toimintaa sävytti voimakkaasti koronaepidemian aiheuttamat toimet. Alue- ja valtakunnan tason viranomaispäätöksiin jouduttiin reagoimaan ja sopeutumaan lyhyellä aikavälillä. Oheistus ja määräykset olivat monesti tulkinnanvaraisia ja ristiriitaisia. Lautakunta joutui osittain kokoontumaan myös etäyhteyksin.

Edistettiin erityisesti seuraavia asioita:

- Jyvässeudun sivistystoimen yhteistyön ja verkostokaupunkiyhteistyön jatkaminen ja alueellisten yhteistyömuotojen kehittäminen; yhteisiin hankkeisiin osallistuminen
- henkilöstön hyvinvointi ja jaksaminen (koulutus, koulujen hyvinvointi-iltapäivät, työnohjaus, tyhy-toiminta, kuntien yhteiset vesot ja hyvien käytänteiden vaihto)

5200 Perusopetus

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	244 397	186 900	0	186 900	232 985	46 085
Toimintakulut	-5 413 467	-6 007 520	0	-6 007 520	-5 826 830	180 690
Toimintakate	-5 169 070	-5 820 620	0	-5 820 620	-5 593 845	226 775

Suunnitelmapoistot: - 17 047 €
Laskennalliset erät: - 238 681 €

Tilivelvollinen: Peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus:

Toiminnan kuvaus: Peruskoulun tehtävänä on antaa laadukasta yleissivistävää perusopetusta oppivelvollisille ikäluokille. Perusopetuksen ja kasvatuksen tavoitteena on kehittää oppilasta monipuolisesti henkisesti, sosiaalisesti ja fyysisesti. Talousarvio alitettiin 226 778 euroa.

Korona epidemia ja siihen reagointi leimasivat koko vuotta. Erityistä huolta aiheutti etäopetuksessa olevien oppilaiden riittävä tukeminen. Tähän lisätukemiseen käytettiin sekä koulun omia resursseja, että valtiolta saatua koronatukea.

Uuraisten kunnan koulut antavat hyvää, opetussuunnitelman mukaista, yksilön huomioivaa perusopetusta turvallisessa, oppimista tukevassa ympäristössä. Oppimisympäristöjen tilat ja välineet ovat pääsääntöisesti ajanmukaisia ja niitä on huollettu ja täydennetty vuosittain. Kouluissa on hyvä työskentelyilmapiiri. Koulutuksella ja työnohjauksella on huolehdittu henkilökunnan ammattitaidon ylläpitämisestä ja työssä jaksamisesta.

Yhteistyö esiopetuksen, seurakuntien, kunnan hallintokuntien ja muiden keskeisten yhteistyötahojen kanssa toimii ja on tarkoituksenmukaista. Koulut ja kodit tekevät toimivaa yhteistyötä: kouluilla pidetään riittävästi vanhempainiltoja ym. tapaamisia sekä opettajan, oppilaan ja huoltajien yhteisiä arviointikeskusteluja, huoltajia kutsutaan koulujen erilaisiin tilaisuuksiin. Sähköpostiyhteydet toimivat koulun arjessa. MultiPrimus ja Kurre opiskelija- ja kouluhallinto-ohjelma (mahdollistaa mm. oppilastietojen siirron sähköisesti kunnan koulujen välillä) on käytössä kaikilla kouluilla. Lisäksi kouluilla on käytössä www-liittymä Wilma, jota voivat käyttää; opettajat, huoltajat, koulun henkilökunta, oppilashuolto, kouluterveydenhuolto ja oppilaat. Wilmalla voidaan merkitä/kuitata poissaoloja, nähdä lukujärjestykset, ilmoittaa oppilaiden kokeet, tehdä oppilasarvioinnit, tiedottaa yms.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

OPS 2016 arviointikäytäntöjä edelleen kehitettiin. Kouluterveydenhoitaja, -psykologi ja -kuraattoripalvelut toimivat kaikilla kouluilla. Koulukuraattoritoimintaa on viitenä päivänä viikossa ja koulupsykologitoimintaa neljä päivää viikossa.

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestettiin ostopalveluna (palveluntuottajana 4H-yhdistys). Iltapäivätoimintaryhmät olivat Kirkonkylässä Koulukeskuksen koululla, sekä Hirvasen koululla. Toimintaan osallistui yli 40 lasta.

Uurainen osallistui v. 2021 alla mainittuihin hankkeisiin: Koulujen kerhotoiminnan kehittämiseen, Tutoropettajien koulutukseen, osaamisen kehittämiseen ja vakiinnuttamiseen. Lisäksi valtion myöntämiä koronatukea käytettiin oppilaiden tukemiseen.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Uuden teknologian hyödyntäminen		
Tavoite	Mittari arviointikriteeri:	Tavoitetaso 2021
Perus- ja esiopetuksen TVT välineistön ajantasaistaminen ja opettajien perehdyttäminen välineistöön ja ohjelmistoihin	Välineistön hankkiminen ja perehdytyspäivien määrä	Jokaisessa opetusryhmässä on opetussuunnitelman mukainen taso opetuksessa
Toteutuminen		
Cromebookit ovat käytössä kaikissa opetusryhmissä entisten laitteiden lisäksi. Käyttö onnistui etäopetuksessakin ennakoitua paremmin.		

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Laitteistot ja ohjelmistot eivät toimi suunnitellusti, esim. sähköinen oppimateriaali. Resursointi opettajien perehdytykseen ei ole riittävä ja perehdytettävien motivaatio ei ole riittävä.

Korona epidemia oli ennakoimaton riski.

Toteutuminen: Korona epidemiaan reagoiti onnistui kohtuullisen hyvin. Kaikilla kouluilla on tutoropettajatoiminta jatkunut.

Tuotannolliset tavoitteet (taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet)

Tavoite	Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
1.Laadukas perusopetus	Tuntikehys/ tuntia /koulu - yleisopetus - erityisopetus - kerhotyö - tukiopetus	Tunti-indeksi HI 1,59 HÖ 1,47 KYY 1,47 KK alakoulu 1,36 yläkoulu 1,66 k.a alakoulut 1,47 Yleisopetus kevät 910 vkt syksy 943 vkt Erityisopetus kevät 169 vkt syksy 172 vkt Kerhot 251 h Tukiopetus 298,75 h	Tunti-indeksi HI 1,59 HÖ 1,65 KYY 1,45 KK alakoulu 1,36 yläkoulu 1,70 k.a alakoulut 1,50 Yleisopetus kevät 939 vkt syksy 969 vkt Erityisopetus kevät 148 vkt syksy 150vkt Kerhot 225 h Tukiopetus 282,50 h	Tunti-indeksi / tavoite: HI 1,55 HÖ 1,63 KYY 1,48 KK alakoulu 1,36 yläkoulu 1,75 k.a alakoulut 1,50	Tunti-indeksi HI 1,58 HÖ 1,74 KYY 1,55 KK alakoulu 1,41 yläkoulu 1,83 k.a alakoulut 1,54 Yleisopetus kevät 964 vkt syksy 993 vkt Erityisopetus kevät 148 vkt syksy 149 vkt Kerhot 188,50 h Tukiopetus 328,50 h
2. Kodin ja koulun yhteistyö		Vanhempainillat 19 kpl Arviointikeskustelut 611 kpl Juhlat/retket 32 kpl	Vanhempainillat 14 kpl Arviointikeskustelut 629 kpl Juhlat/retket 4 kpl	Vanhempainillat Arviointikeskustelut Juhlat/retket	Vanhempainillat 10 kpl Arviointikeskustelut 454 kpl Juhlat/retket 4 kpl
3. Pätevät opettajat		Yksi päätoiminen opettaja muodollisesti epäpätevä	Yksi päätoiminen opettaja muodollisesti epäpätevä	Kaikki päätoimiset opettajat muodollisesti kelpoisia	Kaikki päätoimiset opettajat muodollisesti kelpoisia
4. Hyvät oppimistulokset		Kaikki (9. lk) saivat päättötodistuksen ja pääsivät jatkamaan opiskelua toisen asteen tai muissa oppilaitoksessa Ruotsin ja englannin valtakunnallisiin kokeisiin osallistuttu, tulokset	Kaikki (9. lk) saivat päättötodistuksen ja pääsivät jatkamaan opiskelua toisen asteen tai muissa oppilaitoksessa Ruotsin ja englannin valtakunnallisiin kokeisiin osallistuttu, tulokset	Kaikki (9. lk) saavat päättötodistuksen ja pääsevät jatkamaan opiskelua toisen asteen tai muissa oppilaitoksessa Ruotsin ja englannin valtakunnallisiin kokeisiin osallistuttu, tulokset	Kaikki (9. lk) saavat päättötodistuksen ja pääsevät jatkamaan opiskelua toisen asteen tai muissa oppilaitoksessa Ruotsin ja englannin valtakunnallisiin kokeisiin osallistuttu, tulokset

		valtakunnallista keskitasoa	valtakunnallista keskitasoa		keskitasoa
5. Tarkoituksenmukainen kouluverkko		2 perusopetusta vuosiluokille 1-6 antavaa koulua, yksi 1-4 vuosiluokille perusopetusta antava koulu, 1 yhtenäistä perus-opetusta toteuttava 1-9 luokilla opetusta antava koulu (Koulukeskus)	2 perusopetusta vuosiluokille 1-6 antavaa koulua, 1 perusopetusta vuosiluokille 1-4 antava koulu, 1 yhtenäistä perus-opetusta toteuttava 1-9 luokilla opetusta antava koulu (Koulukeskus)	2 kpl perusopetusta vuosiluokille 1-6 antavaa koulua, 1kpl 1-4 perusopetusta antava koulu. 1 yhtenäistä perus-opetusta toteuttava 1-9 luokilla opetusta antava koulu (Koulukeskus).	2 perusopetusta vuosiluokille 1-6 antavaa koulua, 1 perusopetusta vuosiluokille 1-4 antava koulu, 1 yhtenäistä perus-opetusta toteuttava 1-9 luokilla opetusta antava koulu (Koulukeskus)
6. Yhtenäisen perusopetuksen kehittäminen		Yhtenäisen perusopetuksen mukainen toiminta jatkuu Kaikilla kunnan kouluilla on käytössä yhteinen Multi- Primus opiskelija-hallinto/työjärjestys ohjelma. Uuden ops:in mukaiset tavat otettu käyttöön, arvioinnin kehittäminen jatkuu edelleen.	Yhtenäisen perusopetuksen mukainen toiminta jatkuu Kaikilla kunnan kouluilla on käytössä yhteinen Multi- Primus opiskelija-hallinto/työjärjestys ohjelma. Uuden ops:in mukaiset tavat otettu käyttöön, arvioinnin kehittäminen jatkuu edelleen.	Yhtenäisen perusopetuksen mukainen toiminta jatkuu. Kaikilla kunnan kouluilla on käytössä yhteinen Multi- Primus opiskelijahallinto/työjärjestys ohjelma. Wilma www-ohjelma. Yhteisiä opettajia (ala-/yläkoulu) ja kunnan eri koulujen kanssa. Kehittämishankkeet Yrittäjyyskasvatus Ops-päivitykset Tiimit	Yhtenäisen perusopetuksen mukainen toiminta jatkuu Kaikilla kunnan kouluilla on käytössä yhteinen Multi- Primus opiskelija-hallinto/työjärjestys ohjelma. Uuden ops:in mukaiset tavat otettu käyttöön, arvioinnin kehittäminen jatkuu edelleen.

Oppilasmäärät kouluittain, ei sisälä kunnan ulkopuolella käyviä erityisoppilaita kuluineen	2018-2019	2019-2020	2020-2021	Menot/oppilas 2019 (netto)	Menot/oppilas 2020(netto)	Menot/oppilas 2021 (netto)
	20.9.2019	20.9.2020	20.9.2021			
Hirvanen	155	164	158	6764	7557	8523
Höytiä	67	59	58	9244	9636	10228
Kyynämöinen	63	63	57	8075	8272	10186
Koulukeskus 1- 9 luokat	331	329	321	8109	8167	9304
Kaikkien koulujen oppilasmäärä yht.	616	615	594			
Menot/oppilas k.a				7891	8156	9271

Kunnan perusopetusta antavissa kouluissa opiskeli vuonna 2021 yhteensä 594 oppilasta. Vuonna 2020 oppilasmäärä oli 615.

Henkilöstö toteutui pääosin henkilöstösuunnitelman mukaisesti. Henkilöstömenot alittuivat Kyynämöisten koulua lukuun ottamatta. Valtion antamalla koronatuella pystyttiin palkkaamaan lisähenkilöstöä etäopetuksen haittavaikutusten pienentämiseen. Keittiö- ja siivoushenkilökunta kuuluu ruoka- ja siivouspalveluyksikön alaisuuteen. Kiinteistönhoidosta vastaa kunnan tekninen toimi.

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Ennakoimattomana riskinä toteutui korona epidemia. Oppilasmäärän ennakoimattomat muutokset ja erityisen tuen tarpeiden ennakoimattomat muutokset.

Sisäinen valvonta: Sivistystoimen sisäisessä valvonnassa keskitytään erillistilien tarkistamiseen ja omaisuuden turvaamiseen.

5300 Varhaiskasvatus

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	192 818	221 180	0	221 180	226 667	5 487
Toimintakulut	-2 478 165	-2 739 070	-34 000	-2 773 070	-2 737 499	35 571
Toimintakate	-2 285 347	-2 517 890	-34 000	-2 551 890	-2 510 832	41 058

Suunnitelmapoistot:

Laskennalliset erät: - 103 300 €

Tilivelvollinen: Varhaiskasvatusjohtaja

Toiminnan kuvaus:

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa pedagogista kokonaisuutta. Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä ja syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun. Uuraisten varhaiskasvatusta järjestetään kunnallisissa ja yksityisissä päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja varhaiskasvatuksen kerhotoimintana. Koulun aloitusta edeltävä esiopetus sekä täydentävä varhaiskasvatus on toiminnallisesti ja hallinnollisesti osa varhaiskasvatusta.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Varhaiskasvatuksen asiakasmäärä vuoden 2021 lopussa oli 270 lasta. Kunnallisissa palveluissa oli 210 ja yksityisissä palveluissa palvelusetelillä 60 lasta. Varhaiskasvatuspalveluita käyttävien lasten määrä on laskenut noin 25 lapsella verrattuna edelliseen vuoteen, mikä oli ennakoitu myös talousarviossa (ennakoitu, että lapsimäärä vähenee 30 lapsella). Lasku johtuu muun muassa syntyvyyden laskusta sekä siitä, että kirkonkylän kerhon lapsimäärä oli väliaikaisesti vuoden lopussa huomattavasti tavanomaista pienempi. Myös vallitsevan koronatilanteen pitkittyminen on voinut vaikuttaa siihen, että lapsia on ollut edellisvuotta vähemmän varhaiskasvatuspalveluiden piirissä. Jo talousarviossa ennakoitiin, että vuonna 2020 toteutettu Jokilaivan päiväkodin lakkauttaminen voi johtaa siihen, että kirkonkylän asukkaille joudutaan tarjoamaan varhaiskasvatuspalveluita Kangashäkin puolelta, kun Pikkulalla ei ole tarjota varhaiskasvatuspaikkoja kaikille niitä hakeneille. Samoin ennakoitiin, että asiakasperheet joutunevat hakemaan palvelusetelitä toisen kunnan alueelle. Palvelusetelillä seutukunnissa oli kaksinkertainen määrä lapsia vuoteen 2020 verrattuna. Tämä johtuu erityisesti siitä, että palvelusetelitä on myönnetty niille lapsille, jotka eivät ole mahtuneet Pikkulan päiväkotiiin (esimerkiksi Jokihaaran alueen lapsille Tikkakoskelle). Kotihoidontukea saavien perheiden määrä oli 63, joista lapsien määrä 115.

Varhaiskasvatuspaikkoja myytiin muille kunnille 3 paikkaa (Jyväskylä ja Karstula). Palvelusetelillä seutukunnissa oli 14 lasta.

Kokonaisuudessaan varhaiskasvatuksen toimintatuotot toteutuivat lähes suunnitellusti, ollen 5 487 € arvioidua enemmän. Toimintatuottoja varhaiskasvatukseen toi asiakasmaksujen lisäksi myyntituotot kunnilta, valtionavustus tasa-arvohankkeeseen ja COVID-19 -hankeeseen sekä varhaiskasvatuksen erityisopettajan myynnit yksityisille palveluntuottajille.

Yksityisen varhaiskasvatuksen osalta palvelusetelimenot alittuivat ennakoidusta vuonna 2021. Alitus selittyi sillä, että yksityinen päiväkotitoiminta Touhula Kädenjälki lakkautti toimintansa ja päiväkotitoiminta siirtyi liikkeenluovutuksella Uuraisten kunnalle kunnalliseksi varhaiskasvatustoiminnaksi. Toisaalta päiväkodin siirtyminen kunnalliseksi yksiköksi näkyy menopuolella muun muassa Hirvasen päiväkodin henkilöstöku- lujen ja vuokramenojen kasvamisena. Täten palvelusetelimenojen alitus ei näy säästönä kokonaiskus- tannuksissa. Palvelusetelimenoihin on kuitenkin tärkeää jatkossakin budjetoida riittävästi, koska yksityi- set varhaiskasvatuspaikat ovat tärkeä osa Uuraisten varhaiskasvatusta ja täydentävät paikoillaan kun- nallista varhaiskasvatusta.

Sijaisten palkkakustannukset ylittyivät huomattavasti budjetoidusta vuonna 2021. Budjetti oli jo lähtökoh- taisesti liian pieni sijaiskuluihin, minkä lisäksi erityisesti vallitsevasta koronatilanteesta johtuvat poissaolot ovat lisänneet sijaistarvetta. Tämä ei ollut ennakoitavissa talousarviossa vuodelle 2021. Lisäksi pienten yksiköiden (1–2 ryhmää) haasteena on resurssin riittävyys ja henkilöstösuhteluvun turvaaminen päivit- täin koko varhaiskasvatusyksikön toiminta-ajan ajaksi, etenkin työntekijöiden pitkien poissaolojen seu- rauksena (mm. eri pituiset sairauslomat, jotka aiheuttavat henkilöstömenoihin reilusti päällekkäistä palkka- menoa). Sen vuoksi eri yksiköissä on säännöllisesti tarve palkata sijaisia paikkaamaan henkilöstövajetta. Täyttämättä jääneiden varhaiskasvatuksen opettajien paikalle palkattujen lastenhoitajien palkat on myös tiliöity sijaiskuluihin. Osaltaan sijaismenojen kasvua selittää myös vuorohoidon tarpeen vaihtelu. Nämä edellä mainitut asiat näkyivät varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen sijaismenojen ylityksessä. Sijaisten palkkojen määrärahat ylittyivät 122 283 €.

Vuoden 2021 osalta esiopetuksen kuljetuskustannukset alittivat arvioidun merkittävästi. Tämä johtune- e kuljetuskustannusten osalta siitä, että vuonna 2021 kuljetusoppilaita oli esiopetuksessa varsin vähän. Sen sijaan esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen tarve on ollut suurta. Puhtaanapidon kuluissa sekä hoitotarvikkeissa oli nousua, mikä selittyy koronasta johtuvan tehostetun hygieniakäytännön ja maskien oston myötä.

Vuoden 2021 aikana varhaiskasvatusjohtaja vaihtui kaksi kertaa eli virassa toimi kolme eri henkilöä.

Varhaiskasvatuksen strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään asiakaslähtöisesti		
Tavoite: Varhaiskasvatuspalveluita jär- jestetään siinä laajuudessa ja siinä muodoin kuin on tarpeen.	Mittari: Perheet saavat päätöksen var- haiskasvatuspalvelusta lain asettamassa aikataulussa. Päätöksenteossa otetaan huo- mioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet.	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021: Perheet saavat varhais- kasvatuspäätöksen viimeistään 2 vkoa ennen toivottua hoidon al- kua. Perheet saavat hoitopai- kan kohtuullisen matkan päästä kotoa/työpaikkaa.
Toteutuminen: Varhaiskasvatuslain mukaisesti päätös hoitopaikasta tulee tehdä viimeistään kaksi viikkoa ennen haettua aloittamisajankohtaa. Jos perheen palveluntarvetta ei tiedetä ennakkoon ja palvelua tarvi- taan äkillisesti työllistymisen tai opiskelun aloittamisen vuoksi, tulee hoitopaikka järjestyä kahden viikon kuluessa. Keväällä 2021 esiopetuspaikkaa hakeneet perheet saivat päätökset 28.4.2021 mennessä. Vähin- tään 4 kuukautta ennen hoidon aloitusta (hoidon aloitus aikaisintaan 1.8.2020 alkaen) palvelua ha- keneet perheet saivat päätöksen varhaiskasvatuspaikasta juhannukseen mennessä. Kesken toi- mintakauden aloittaneet lapset ovat useimmiten äkillisen varhaiskasvatuksen tarpeessa, jolloin pal- velu on järjestetty välittömästi tarpeen mukaan, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa tar- peen ilmenemisestä. Poikkeuksena tästä ovat ne perheet, joiden palveluntarve on ennakoitavissa ja heille päätökset ovat lähteneet 3–4 viikkoa ennen aloitusajankohtaa. Kerhotoiminta Hirvasella on ollut suositumpaa kuin mitä paikkoja on ollut tarjolla. Jonoa Hirvasen- kerhoon on ollut koko syksyn ajan. Kirkonkylän kerhossa on ollut väljempää ja paikkoja on ollut vapaana pitkin vuotta.		

Kokonaisuudessaan tavoite on toteutunut hyvin.

Kriittinen menestystekijä: Laadukas pedagoginen varhaiskasvatus

<p>Tavoite: Varhaiskasvatuspalvelulla ja -toiminnalla tavoitetaan sille asetetut tavoitteet.</p>	<p>Mittari: Henkilöstö ja perheet osallistuvat toiminnan arviointiin. Henkilöstön kelpoisuudet ja koulutustaustat.</p>	<p>Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021: Asiakastyytyväisyys- ja henkilöstökyselyt järjestetään 2 kertaa vuodessa. Tulosten tavoite on < 3 (mittari 1–5) Ryhmässä vähintään yksi pedagogisen koulutuksen omaava varhaiskasvatuksen opettaja</p>
---	--	--

Toteutuminen:

Vuonna 2021 asiakastyytyväisyyskyselyä ei järjestetty kertaakaan. Tähän vaikutti korona-aika, jonka vuoksi toiminnan muutokset olivat jatkuvia eikä aikaa asiakaskyselyn järjestämiseen ollut. Omalta osaltaan tähän vaikutti myös varhaiskasvatusjohtajan vaihtuminen keväällä ja uudelleen syksyllä. Asiakastyytyväisyyteen tulisi kehittää muita arviointikeinoja ja menetelmiä, koska valtakunnallisesti on huomattu, että asiakkaat vastaavat entistä vähemmän asiakaskyselyihin

Varhaiskasvatuksen arviointia tehdään yksiköiden arjessa mm. havainnoimalla ja kuuntelemalla lasten ja perheiden tarpeita ja toiveita sekä osallistamalla lapsia ja perheitä varhaiskasvatuksen toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen. Varhaiskasvatusyksiköissä toimintaa ja sen laatua arvioidaan ja kehitetään koko toimintakauden ajan. Lasten osallisuus arviointiin huomioitiin yksikkötasolla varhaiskasvatuksen toiminnan suunnittelussa ja sen kehittämisessä.

Syksyllä 2020 toteutettiin koko kunnan henkilöstökysely, jonka tulosten pohjalta asetettiin varhaiskasvatuksen kehittämistavoitteet vuodelle 2021. Tavoitteita käsiteltiin ja syvennettiin henkilöstökouksessa 24.2.2021 ja tavoitteiden osalta työtä jatketaan myös vuonna 2022.

Jokaisessa ryhmässä työskentelee vähintään yksi varhaiskasvatuksen opettaja, mutta kaikilla ei ole pedagogista opettajakoulutusta. Vuonna 2021 opettajien saatavuudessa on ollut suuria haasteita ja kolme varhaiskasvatuksen opettajan paikkaa on täytetty määräaikaikaisesti epäpätevällä henkilöstöllä. Lisäksi Hirvasen päiväkodilla on ollut syksystä asti viisi varhaiskasvatuksen opettajan vakanssia täyttämättä. Myös varhaiskasvatuksen erityisopettajan työloman sijaisuus on ollut täyttämättä kelpoisten hakijoiden puuttumisen vuoksi. Kelpoisuuden omaavan henkilöstön rekrytointi on ollut hyvin haasteellista. Tämä johtuu osaltaan palkkausjärjestelmästä, mikä on suhteellinen alhainen verrattuna seutukuntiin. Palkkausjärjestelmän kehittäminen voisi lisätä kunnan varhaiskasvatuksen vetovoimaisuutta. Vetovoimaisuuteen tulisi kiinnittää huomiota, koska päiväkotien henkilöstörakennetta on muutettava v. 2030 siten, että päiväkodin kasvatus-, opetus ja hoitotehtävissä toimivasta mitoitukseen laskettavasta henkilökunnasta kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus. Tällä hetkellä vähintään kolmanneksella tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus. Vetovoimatekijöiden lisäksi tulisi kiinnittää huomiota myös pitovoimatekijöihin, kuten työskentelyolosuhteisiin ja työhyvinvointitekijöihin. Yksi työhyvinvointiin ja työssäjaksamiseen liittyvä tekijä on sijaisten saatavuus.

Kokonaisuudessaan tavoite on toteutunut kohtalaisesti.

Kriittinen menestystekijä: Hyvinvoiva työyhteisö

<p>Tavoite: Työyksikön työtä johdetaan pedagogisesti ja työyhteisön sisäiset haasteet ratkaistaan ennaltaehkäisevästi.</p>	<p>Mittari: Henkilöstökyselyt ja sairauspoissaolojen määrä</p>	<p>Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021: Sairauspoissaoloihin reagoidaan nopeasti ja varhaisen tuen puuttumisen mallin mukaisesti. Työn mielekkyyteen kiinnitetään</p>
---	---	--

		huomiota ja vastuu työnjohtamisesta jalkautetaan mahdollisuuksien mukaan lähelle työntekijää. Kyselyissä tulosten tavoite on <3 (mittari 1-5).
<p>Toteutuminen: Henkilöstökyselyä ei toteutettu vuonna 2021. Vuonna 2020 toteutetun henkilöstökyselyn tulosten keskiarvot liittyen työn sisältöön, työkykyyn ja työyhteisötaitoihin olivat esiopetuksessa 4.66–6 ja varhaiskasvatuksessa 4.29–5.54 (asteikko 1–6). Tulosten perusteella yhdeksi varhaiskasvatuksen kehittämistavoitteeksi vuodelle 2021 asetettiin työhyvinvoinnin lisääminen, johon liittyvät työkyvyn ylläpitäminen, työssä jaksaminen ja työstä palautuminen.</p> <p>Työergonomisia ratkaisuja on kehitetty eri työyksiköissä. Työyhteisön toimivuuteen on panostettu kehityskeskusteluiden, tiimikeskusteluiden, työkokousten ja vastuutiimin johdolla. Yhteisesti sovitut toimintatavat on kirjattu ylös ja niitä on tarkennettu tarpeen tullen. Koko palveluiden osalta hyvä ja toimivat työyhteisö on näkynyt vastuullisena toimintana ja työhön sitoutumisena. Eri yksiköt ovat valmiina joustamaan ja auttamaan toisiaan tarpeen tullen erittäin hyvin.</p> <p>Yhteistyötä työterveyshuollon kanssa on tiivistetty varhaisen tuen puuttumisen mallin kautta. Kuitenkin kokonaisuudessaan sairauspoissaolojen määrä on ollut suuri ja sitä kautta myös sijaisia on tarvittu suunniteltua enemmän. Koronan vuoksi henkilöstö on joutunut jäämään pois työstä lievienkin hengitystieoireiden vuoksi, mikä on omalta osaltaan lisännyt sairauspoissaolojen määrää.</p> <p>Kokonaisuudessaan tavoite on toteutunut hyvin.</p>		

Tavoite	Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Palveluiden järjestämisen kustannukset kehittyvät maltillisesti	Palvelun hinta/yksikkö €				
	Perhepäivähoito	67,20	67,76	73,80	129,12
	Pikkula (sis. vuoroahoito)	72,00	91,31	65,05	86,50
	Hirvanen	63,70	66,32	71,60	73,61
	Jokilaiva	65,50	60,93	-	-
	Esiopetus	41,60	44,35	56,90	49,45
	Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus	19,70	33,53	32,20	27,67
	Kerhotoiminta	26,50	24,72	49,20	39,66
	Yksityinen varhaiskasvatus	59,30	51,51	49,00	55,64
Todellisten läsnäolopäivien määrät jäivät koronan vuoksi osittain huomattavasti arvioitua pienemmiksi, minkä vuoksi yksikkökohtaiset hinnat ovat osalla yksiköistä toteutuneet arvioitua suuremmiksi. Poissaolot eivät olleet ennakoitavissa. Erityisesti perhepäivähoidon läsnäolopäivät olivat arvioitua huomattavasti pienemmät. Kuitenkin palkat ja kulut ovat menneet maksuun tavanomaisesti, mikä näkyy yksikkökohtaisessa kustannuksessa. Perhepäivähoitajilla on tällä hetkellä lasten hoitoajoista					

<p>johtuen hyvinkin pitkiä työpäiviä, jolloin heille kertyy runsaasti tasausvapaata. Tasausvapaat näkyvät perhepäivähoidon läsnäolopäivien vähentymisenä. Osittain perhepäivähoidon yksikkökohtaisten kustannusten nousu johtuu myös laskentatavan yhtenäistämisestä muiden varhaiskasvatusyksiköiden kanssa. Pääomavuokrat on sisällytetty toimintakuluihin, joka myös nostaa yksikkökohtaisia hintoja. Pikkulan osalta yksikkökohtaista päivähintaa nostaa pääomavuokran lisäksi sijaisten ja hallinnon palkat.</p> <p>Kokonaisuudessaan tavoite toteutui kohtalaisesti.</p>					
Tavoite	Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Yksikkökohtaisen palvelun hinnan kustannukset kehittyvät maltillisesti	Toteutuneet hoitopäivät				
	Perhepäivähoito	1052	1298	1600	972
	Pikkula (sis. vuoroahoito)	8784	7732	11000	9275
	Hirvanen	3956	3794	4000	5426
	Jokilaiva		705	-	-
	Esiopetus	11802	8414	10500	9833
	Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus	6248	4717	5000	5825
	Kerhotoiminta	1453	1021	850	1463
	Yksityinen varhaiskasvatus	9670	9970	11000	7448
<p>Todelliset varhaiskasvatuksen läsnäolopäivät ovat toteutuneet arvioitua alhaisempina perhepäivähoidossa, Pikkulassa ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Läsnäolopäivien vähenemistä yksityisessä varhaiskasvatuksessa selittää päiväkotitouhula Kädenjäljen lakkauttaminen. Vastaavasti Kädenjäljen toiminnan siirtyminen liikkeenluovutuksella kunnalliseksi varhaiskasvatustoiminnaksi lisäsi läsnäolopäivien määrää Hirvasen päiväkodissa. Perhepäivähoidon läsnäoloja vähensi vuoden 2021 osalta lasten ennakoimattomat poissaolot sekä perhepäivähoitajien tasausvapaat. Myös esiopetuksen läsnäolopäivät toteutuivat arvioitua alhaisempina. Korona lisäsi poissaoloja merkittävästi sekä varhaiskasvatuksessa että esiopetuksessa, eikä tilanne ollut ennakoitavissa. Käyttöastetavoitteet ovat näin ollen jääneet osittain saavuttamatta. Kokonaisuudessaan tavoite toteutui kohtalaisesti.</p>					

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

- Kunnassa on paljon lapsiperheitä, mutta koska vain noin 60 % alle kouluikäisistä lapsista osallistuu varhaiskasvatukseen, palveluita käyttävien perheiden määrää on vaikea ennustaa vuosittain.
- Palvelut sijoittuvat kunnassa laajalle alueelle, jolloin kysyntä ja tarjonta eivät aina kohtaa. Näin ollen palveluita ostetaan tarvittaessa myös muista kunnista, jotta palvelu saadaan järjestymään kohtalaisen matkan päästä perheen kotoa tai työmatkan varrelta.

- Vuorohoitoa tarjotaan vain yhdessä kunnallisessa yksikössä ja kunnan on järjestettävä vuorohoitoa siinä laajuudessa kuin tarve vaatii. Vuorohoitoa tarvitsevien perheiden määrä vaihtelee toimintavuoden aikana paljon, jolloin lisääntyneeseen tarpeeseen voi olla hankala vastata päiväkodin täyttöasteen ollessa korkea (<100 %). Päiväkotia ei kuitenkaan pidetä vajaana varmuuden vuoksi, vaan henkilöstöresurssia kasvatetaan tarpeen mukaisesti. Vuonna 2021 vuorohoidon määrä on kuitenkin pysynyt aiemman vuoden tasolla vaihdellen viikko- ja kuukausitasolla paljon.
- Kunnan esiopetusryhmät ovat pieniä, 1–2-ryhmäisiä, jolloin henkilöstön riittävyys koko yksikön toiminta-ajan ajaksi on haastavaa poissaolojen esim. sairauspoissaolojen, koulutusten yms. aikana. Ennakoimattomat pitkät sairauslomat tuovat väistämättä lisäkustannuksia henkilöstömenoihin. Henkilöstön vuosilomat keskitetään esiopetuksen loma-aikoihin ja sen vuoksi vuosilomiin ei pääsääntöisesti palkata sijaista. Tällä hetkellä molemmat kunnalliset päiväkodit ovat melko isoja, jolloin esimerkiksi henkilöstöjärjestelyt ovat aiempaa joustavampia.
- Pieniä yksiköitä on useita, jonka vuoksi kokonaiskiinteistömenot ovat suurempia ja henkilöstön tarve on suurempi kuin mitä se olisi isommissa, vähintään 2–3 ryhmän yksiköissä.
- Työntekijöiden sairauspoissaoloja seurataan ja käytössä on varhaisen tuen puuttumisen malli, jotta sairauspoissaolojen määrä pysyisi kohtuullisena. Kausiflunssat ja vatsataudit tarttuvat helposti varhaiskasvatuksen työntekijöihin, jolloin lyhyitä poissaoloja on kohtuullisen paljon.
- Lasten poissaolot, esim. sairastelun vuoksi saattavat ajoittua eri aikaan kuin henkilöstön poissaolot, jolloin henkilökuntaresurssi ja lapsimäärä eivät aina kohtaa.
- Korona on tuonut arkeen haasteen mm. työntekijöiden koronatestausten vuoksi. Työntekijät ovat odottaneet ensin testiin pääsyä ja sen jälkeen testin tulosta useita päiviä hyvin pienilläkin oireilla. Poissaolojen sijaisjärjestelyt tuovat yksiköihin oman haasteensa.
- Fyysiset tilaratkaisut eivät aina tue pedagogisia toiminnallisia ratkaisuja.
- Yksityistä varhaiskasvatusta käyttävien perheiden määrä ja palveluiden tarve vaihtelee lyhyemmän ajan sisällä enemmän kuin kunnallista palvelua käyttävien määrää. Myös tarjolla olevan kunnallisen palvelun sijainti voi vaikuttaa perheen valintaan valita yksityinen palvelumuoto. Tois- tai useiksi palvelusetelien maksimimäärää tai summaa vuosittain ei ole rajoitettu.
- Tarjolla oleviin varhaiskasvatuksen opettajan työtehtäviin ei ole tarjolla pätevyysvaatimukset täyttäviä työntekijöitä ja heidän tilalleen joudutaan palkkaamaan epäpäteviä. Epäpätevän henkilöstön sekä riittämättömän pedagogisen koulutuksen vuoksi varhaiskasvatukselle asetetut tavoitteet voivat jäädä saavuttamatta.
- ProConsonan päivittäminen uudempaan versioon on yksi kehittämisen kohde. ProConsona toimii varhaiskasvatusjohtajan päivittäisenä työkaluna mm. hakemusten, sijoitus- ja maksupäätösten sekä palvelusetelipäätösten työstämisessä.

Sisäinen valvonta:

Varhaiskasvatusjohtajan velvollisuus on ylläpitää ja valvoa toiminnan tehokkuutta, taloudellisuutta ja talousarvion noudattamista kuvaavia seurantajärjestelmiä ja raportteja. Tilastointeja päivitetään kuukausi- ja vuositasolla. Raportteja talouden toteutumisesta, keskeytyspäivien määrästä ja hoitopaikkojen käyttöasteista seurataan kuukausitasolla. Raportteja ja tilastoja käydään yhdessä läpi myös vastuutiimin kanssa, jolloin ymmärrys ja tieto taloudesta leviää laajemmin palveluissa.

Sivistyslautakunta seuraa varhaiskasvatusjohtajan viranhaltijapäätöksiä kuukausittain. Varhaiskasvatusjohtaja puolestaan seuraa ja ohjeistaa päiväkodin johtajaa, yksiköiden vastuuhenkilöitä sekä alaistensa toimintaa ja tehtäviä. Tällä varmistetaan, että palvelu on taloudellista ja tuloksellisesta, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säädöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan. Esimiehen ja työntekijöiden tapaamisia sekä palavereita pidetään säännöllisesti ja niistä kirjataan muistiot.

Varhaiskasvatuksessa tietosuojariski on suuri, sillä moni työntekijä käsittelee asiakkaiden henkilötietoja. Perehdyttäminen EU:n yleiseen tietosuojasetukseen (GDPR) ja yleisesti omassa toiminnassa huomioitaviin tietosuojasioihin on varhaiskasvatusjohtajan vastuulla. Henkilötietoja sisältävät asiakirjat säilytetään niille kuuluvilla paikoilla eikä niitä kuljeteta yksiköstä toiseen kuin pakottavan tarpeen edessä. Palveluissa käytetään mahdollisimman paljon sähköistä asiointia sekä henkilöstön että asiakkaiden kanssa. Käyttöoikeuksia sähköisiin asiakastietojärjestelmiin ja muihin ohjelmiin annetaan harkitusti ja niiden käyttöä seurataan säännöllisesti. Asiakastietoja sisältävistä dokumenteista ja tietojärjestelmistä on laadittu

rekisteri- ja tietosuojaselosteet. Asiakkaiden henkilötietosuojaa ja turvallisuus tulee huomioida myös viestinnässä ja sosiaalisen median käytössä. Näihin on luotu yhteiset toimintatavat, joiden noudattamisesta jokainen vastaa itse ja niiden toteutumisen seurannasta vastaa päiväkodin johtaja ja varhaiskasvatusjohtaja.

Varhaiskasvatuksen tietovaranto Varda sisältää valtakunnallisesti tietoja varhaiskasvatuksesta. Varhaiskasvatustoimijat eli kunnat, kuntayhtymät ja yksityiset varhaiskasvatuksen palveluntuottajat tallentavat Vardaan tiedot varhaiskasvatustoimijoista ja toimipaikoista, varhaiskasvatuksessa olevista lapsista ja heidän huoltajistaan varhaiskasvatuksen henkilöstöstä. Tietoa voidaan hyödyntää niin kunnallisessa kuin valtakunnallisessa kehittämisessä ja päätöksenteossa. Tietojen tallentamisesta Vardaan määrätään varhaiskasvatuslaissa.

5400 Muu opetustoimi

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-66 884	-71 180	0	-71 180	-58 969	12 211
Toimintakate	-66 884	-71 180	0	-71 180	-58 969	12 211

Suunnitelmapoistot:

Laskennalliset erät: - 72 €

Tilivelvollinen: Peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus: Kansalais- ja musiikkiopistotoiminta, sekä perusopetuksen jälkeinen koulutus ns. toisella asteella (lukiot ja ammatilliset oppilaitokset).

Ala-Keiteleen musiikkiopiston toimintaan osallistuttiin seuraavasti:

Perusopinnot: 20 oppilasta, varhaisiän musiikkikasvatukseen 12 oppilasta ja muussa opetuksessa 1, yhteensä 33 oppilasta osallistui eri opintoihin.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Strategiset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Tp 2020	Ta 2021	Tp 2021
Tarvittavien toisen asteen koulutuspalveluiden saannin turvaaminen ja annettavan koulutuksen kehittäminen yhteistyössä naapurikuntien ja oppilaitosten kanssa.		Jyvässeudun yhteistyötä 2. asteen koulutuksen kehittämisessä jatkettu	Jyvässeudun yhteistyö 2. asteen koulutuksen kehittämisessä	Jyvässeudun yhteistyö 2. asteen koulutuksen kehittämisessä
Laadukkaan harrastustoiminnan ja yleissivistävän koulutuksen tarjoaminen kohtuuhinnalla kysynnän mukaan (kansalaisopisto)		Kansalaisopiston tuntimäärä Uuraisilla n. 1080 tuntia, hinta 38€/h	Kansalaisopiston tuntimäärä Uuraisilla n. 1310 tuntia, hinta 35€/h	Kansalaisopiston tuntimäärä Uuraisilla 1148 tuntia, hinta 35€/h

Toiminnalliset muutokset: Korona epidemia rajoitti kansalaisopiston toimintaa Uuraisilla merkittävästi.

5500 Joukkoliikenne

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-9 562	-9 000	0	-9 000	-13 058	-4 058
Toimintakate	-9 562	-9 000	0	-9 000	-13 058	-4 058

Suunnitelmapoistot:
Laskennalliset erät: - 1 720 €

Tilivelvollinen: Peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus: Korona epidemia vähensi joukkoliikenteen käyttöä ja vuorojen lakkautukset jatkuivat valtion tuen edelleen vähentyessä. Kunta lisäsi omaa panostustaan joilla vuoroliikenne saatiin turvattua. Joukkoliikenteen kuljetuksia hoitaa Taksi Ahola kutsutaksiperiaatteella. Kuntalaisilla on myös mahdollisuus käyttää koululaisliikenteen taksi- ja linja-autovuoroja.

6100 Kirjastotoimi

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	16 151	15 900	0	15 900	8 906	-6 995
Toimintakulut	-235 055	-231 270	0	-231 270	-197 027	34 243
Toimintakate	-218 904	-215 370	0	-215 370	-188 122	27 248

Suunnitelmapoistot:
Laskennalliset erät: -14 084 €

Tilivelvollinen: Kirjastonjohtaja

Toiminnan kuvaus:

Uuraisten kirjasto on kunnan ainoa jatkuvatoiminen kulttuurilaitos, jolla on tärkeä merkitys ja vaikuttavuus osana kunnan hyvinvointipalveluja. Kirjastolain mukaan kunnan tehtävänä on kirjaston toiminnan järjestäminen. Kirjaston tulee tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; edistää lukemista ja kirjallisuutta. Kirjastotoimen tavoitteena on laadukkaiden, pääosin maksuttomien kirjasto- ja tietopalveluiden tuottaminen, sähköisten palveluiden sekä erilaisten oheistoimintojen kehittäminen. Uuraisten kirjaston vahvuutena on monipuolinen ja uusiutuva aineistokokoelma, ammattitaitoinen henkilökunta, hyvät aukioloajat sekä houkuttavat oheistoiminnot sekä päivitetyt tilaratkaisut.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

- Toimintoja räätälöitiin koronaepidemian vaatimuksesta kontaktittomammiksi; omatoimiasiointi keskitetty valvonnan ongelmien takia vain viikolle, lainaus-palautusautomaatteja 2 kpl, e-aineistoihin resursoitu aiempaa enemmän, etätoimintoja (esimerkiksi kirjavinkkaukset) toteutettu tilanteen mukaan, samoin netissä jaettu hyödyllisiä digi- ja mediasisältöjä
- Lasten ja nuorten lukemisharrastusta tuettiin erityisesti sivistystoimen Lukuinto lentoon-hankkeessa, jossa hanketyöntekijä kirjavinkkasi ja veti pajoja runsaasti niin kouluilla, kirjastossa kuin etänäkin; Lukulumo-sovellus otettiin käyttöön koulujen tietyille kohorteille

- kirjastoaineistokassi-palvelu kyläkouluille ym. vakiintui ja sen tärkeys korona-aikana on eittämätön
- Lukupiiri toimi Jyväskylän kansalaisopiston järjestämänä, kirjasto tarjosi tilan
- Vaikka kirjaston remontti ja koronaepidemia vaikuttivat olosuhteisiin, kirjaston tapahtumatuotanto oli vilkasta: kirjaston päävastuullisena järjestämiä tapahtumia oli 60 kpl, osa näistä etätoteutuksena: yhteensä näihin osallistui n. 924 hlö. Lisäksi muiden järjestämät ja yhteistapahtumat.

Tavoite	Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
1 Kirjastoaineiston laajuus	Hankintamääräraha €/as Kirjojen määrä Muun aineiston määrä	11.6 30 810 4533	10 29292 4145	9.5 30 000 4000	10 30252 4166
2. Kirjaston käyttö	Lainaajien määrä Lainaajia asukasmäärästä % Lainauksien määrä Kirjastokäyntejä/asukas Aukiolotunteja viikossa	1296 35 79419 22.6 90 (sis kaiken aukiolon)	1070 29 % 50059 41	1300 35 70 000 20 90 (sis kaiken aukiolon)	1063 29 % 62069 45 90
3. Taloudellisuus	€/laina	2.9	4,6	3	3,02
4. Oheistoiminnot	näyttelyt; määrä (näyttelyt, kävijät) lukupiirikerrat tiedonhakukoulutus ja kirjastoon tutust.; osall. kaikki satutuokiotyyliset vierailut määrä osall. kirjavinkkausvierailut ja kirjailijavierailut ym. kirjallisuustapaht., myös satutuokiot (2020) määrä osall. elokuvaesitykset, kpl elokuvesitykset, osall	7 1000) vaikea arv. (kansal. op) 488 6 368 7 281 4 205	4 1000 (kansal. op.) 92 hlö (kaik-ki) 42 4 300 siirtyi kulttuuritoimelle	6 1000 (kansal.op.) 400 6 350 4 600	3 924 (kansal. op.) 122 217 hlö (kaikki) 0 7 122 0

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä 1.1 : Aineistokokoelman kehitys		
	Mittari Arviointikriteeri: Kokoelmassa riittävästi uutta ja houkuttavaa materiaalia	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021 Aineistokokoelma palvelee käyttäjäryhmiä palvelu- ja omatoimiaikana. Aineiston oltava hyvin esillä. Lapsille ja nuorille taattava riittävä määrä niteitä samasta nimekkeestä. E-kirjat ja sähköiset lehdet

		hankitaan Keski-kirjastoissa yhteiskäyttöön.
Toteutuminen	Koronatilanne vaati aineiston sopeuttamista oloihin, esim. e-aineistoja ja lasten ja nuorten aineistoja hankittiin suunniteltua enemmän, vanhan aineiston poistoprosentti oli hyvä	
Kriittinen menestystekijä 1.2 : Riittävä, ammattitaitoinen ja jaksava henkilökunta		
	Mittari Arviointikriteeri: Kirjaston henkilöstö määrä on riittävä ja henkilöstö omaa tiedolliset ja taidolliset valmiudet muuttuvassa tehtäväympäristössä; työolojen ja ergonomian päivitys	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021 Kirjaston henkilöstöressurssissa oli vajetta yli puoli vuotta kirjastonjohtajan viran ollessa täyttämättä. Virkaa hoiti oman toimen ohella peruspalvelujohtaja Osallistutaan erityisesti PiKe-kirjastojen koulutuksiin. Ergonomialla, riittävällä henkilöstöressursilla ja henkisen kuormituksen tiedostamisella ja rajoittamisella esim. työjärjestylin voidaan taata henkilökunnan jaksamista ja kirjastopalvelun toimivuutta.
Toteutuminen	henkilöstöressurssi nyt riittävä, etäkoulutuksia paljon	
Kriittinen menestystekijä 1.3 : Yhteistyö eri toimijoiden kanssa		
	Mittari Arviointikriteeri: Kirjastossa kehitetään paikallista ja laajempaa yhteistyötä, myös hankkeet	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021 Keskitytään erityisesti koulu-yhteistyön ylläpitoon ja seniorityön kehittämiseen hallintuntien yhteistyöllä.
Toteutuminen	Hanketyö Multia, Petäjävesi, Äänekoski, Luhanka	Toteutui.
Kriittinen menestystekijä 1.4 : Teknisten innovaatioiden hyödyntäminen		
	Mittari Arviointikriteeri: Omatoimikirjastopalvelun kehittäminen	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021 Kirjastotilaa kehitetään myös omatoimiaikana toimivammaksi ja viihtyisämmäksi: Eron ysäristä-hanke pohjana.
Toteutuminen	Remontti onnistui tältä osin	
Kriittinen menestystekijä 1.5 : Tiedottaminen ja markkinointi		
	Mittari Arviointikriteeri: Tiedottaminen ja markkinointi myös ei-kirjastonkäyttäjää tavoitettavaksi	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021 Tiedotus monikanavaisesti ja edullisesti.
Toteutuminen	Korona-aikaan some tärkeässä roolissa	

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle olivat

- resurssipula ja työntekijöiden kuormitus
- kirjastotilan osittainen sopimattomuus nykyisiin käyttömuotoihin: Korona muutti tilannetta, koska toimintoja piti suunnitella kontaktittomiksi; remontti oli äärimmäisen kuormittava mutta onnistunut – tilanahtaus on vain ajan kysymys
- kaikki resurssia merkittävästi lisänneet menot liittyneet koronaepidemian vaatimuksiin

6200 Kulttuuritoimi

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	2 144	2 800	0	2 800	2 789	-11
Toimintakulut	-36 323	-44 230	0	-44 230	-42 064	2 166
Toimintakate	-34 179	-41 430	0	-41 430	-39 275	2 155

Suunnitelmapoistot:

Laskennalliset erät: - 3 255 €

Tilivelvollinen: Vapaa-aikasuunnittelija

Toiminnan kuvaus: Kulttuuritoimen tehtävänä on koordinoita, edistää ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa. Kulttuuritoiminnan tavoitteena on hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen tarjoamalla yhdenvertaisia mahdollisuuksia kulttuurin tekemiseen ja kokemiseen. Toimintaa toteutetaan kunnan omana toimintana sekä yhteistyössä järjestöjen, yhteisöjen ja maakunnallisten verkostojen kanssa.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Vapaa-aikasuunnittelijan työpanosta lisättiin kunnan viestintätoiminnan järjestämiseen ja toteuttamiseen. Kulttuuritoimi järjesti konsertti- ja teatteritapahtumia ja muita kulttuuritapahtumia omana toimintana sekä koordinoi ja osatoteutti yhteistyössä järjestöjen kanssa järjestettäviä tapahtumia. Lasten ja nuorten kulttuuritoimintaa järjestettiin yhteistyössä varhaiskasvatuksen, koulujen, nuorisopalveluiden, kirjaston ja seutukunnallisen Kulttuuriantan sekä maakunnallisen Nuoret ja osallisuus kulttuuritoiminnassa -hankkeen kanssa. Kotiseutumuseota pidettiin avoimena kesällä kahden viikon aikana. Kulttuuritoimi vastasi yhdessä liikunta- ja nuorisotoimen kanssa kunnan järjestöyhteistyöstä ja toteutti toiminnassaan ehkäisevää päihdetyötä. Kulttuuritoimi jakoi vuoden aikana kulttuuritoiminnan järjestöavustuksia, joilla tuettiin paikallisten toimijoiden kulttuuritoiminnan tuottamista. Covid-19-epidemian vuoksi osa kulttuuritoimen toiminnasta jouduttiin perumaan tai siirtämään.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Laadukkaat ja monipuoliset kulttuuripalvelut kuntalaisille, sekä paikallisen kulttuurituntemuksen parantaminen.		
Hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä edistävän kulttuuritoiminnan järjestäminen itse, koordinoimalla ja/tai osatoteuttamalla	Mittari arviointikriteeri: <ul style="list-style-type: none"> • Tapahtumien ja toimintojen määrät, osallistujamäärät. Tapahtuman luonteen mukaan voidaan lisäksi kerätä tapahtuman sisältöön liittyvää laadullista palautetta. 	Tavoitetaso 2021 <ul style="list-style-type: none"> • Tarjotaan eri ikäryhmille monipuolista kulttuuritoimintaa, kuten konsertteja ja teatteriesityksiä. • Kotiseutumuseo avoimena kesällä kolme viikkoa + koululuokkien vierailut museolla.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kotiseutumuseon aukiolomäärät ja kävijämäärät • Henkilöstöresurssit 	<ul style="list-style-type: none"> • Vapaa-aikasuunnittelijan työajasta ositetaan osa kunnan tiedotustoimintaan.
<p>Toteutuminen Vuoden aikana toteutettiin kulttuuritapahtumia, kuten konsertteja, teatteriesityksiä ja pajoja. Covid-19-epidemian vuoksi toimintaa toteutettiin budjetoitua vähemmän. Epidemian vuoksi toteutettiin osa kulttuuritapahtumista tallenteina ja striimattuna. Tapahtumia toteutettiin omana toimintana ja yhteistyössä kunnan toimialojen sekä paikallisten toimijoiden kanssa. Kotiseutumuseon toiminnasta vastasi kesätyöllistetyt nuoret.</p>		

<p>Kriittinen menestystekijä: Saavutettavat kulttuuripalvelut lapsille ja nuorille</p>		
<p>Järjestää helposti saavutettavaa ja yhdenvertaisuutta edistävää lasten ja nuorten kulttuuritoimintaa</p>	<p>Mittari arviointikriteeri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tapahtumien ja toimintojen määrät, osallistujamäärät. Tapahtuman luonteen mukaan voidaan lisäksi kerätä tapahtuman sisältöön liittyvää laadullista palautetta. • Henkilöstöresurssit 	<p>Tavoitetaso 2021</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarjotaan monipuolista lasten ja nuorten kulttuuritoimintaa yhdessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa kulttuuriopetussuunnitelman mukaisesti. Tehdään yhteistyötä Kulttuuriaitan kanssa. • Lasten ja nuorten kulttuuritoimintaa järjestetään Kulttuuri-Kuukka yhteistyönä (varhaiskasvatus, perusopetus, vapaa-aikatoimi, kirjasto)
<p>Toteutuminen Lasten ja nuorten kulttuuritoimintaa toteutettiin KulttuuriKuukka -yhteistyönä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, kirjastotoimen ja nuorisotoimen kanssa. KulttuuriKuukka on osa seutukunnallista Lasten kulttuurikeskus Kulttuuriaittaa. Uraisilla käynnistyi kulttuurineuvolatoiminta. Kulttuuritoimi vastasi KulttuuriKuukka -toiminnan hallinnoinnista. Vuoden aikana jatkui maakunnallinen Nuoret ja osallisuus kulttuuritoiminnassa -hanke, joka vahvisti kunnassa toteutettavaa nuorten kulttuuritoimintaa. Covid-19-epidemian vuoksi osa lasten ja nuoren kulttuuritoiminnasta peruttiin tai siirrettiin.</p>		

<p>Kriittinen menestystekijä: Aktiivisen järjestötoiminnan tukeminen kulttuuritoiminnan järjestämiseksi</p>		
<p>Järjestöt ja toimijat toteuttavat kuntalaisille kulttuuritoimintaa</p>	<p>Mittari arviointikriteeri</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaetut järjestöavustukset ja niiden tuella toteutettu toiminta. • Kunnan koordinoimien ja osatoteuttamien toimintojen määrä ja osallistujamäärät. Tapahtuman luonteen mukaan voidaan lisäksi kerätä tapahtuman sisältöön liittyvää laadullista palautetta. 	<p>Tavoitetaso 2021</p> <ul style="list-style-type: none"> • Järjestöt ja toimijat toteuttavat kunnan tukemana kulttuuritoimintaa, kuten kulttuuritapahtumia. Kulttuuritoimi koordinoi ja osatoteuttaa Uuraisten viikkoa.
<p>Toteutuminen Kulttuuritoimi jakoi järjestöavustuksia. Lisäksi kulttuuritoimintaa toteutettiin yhteistyönä paikallisten toimijoiden kanssa. Kulttuuritoimi mahdollisti elokuvalisenssin käytön Uuraisten koulukeskuksen auditorioon, joka on järjestöjen käytettävissä. Covid-19-epidemian vuoksi tapahtumia peruttiin tai siirrettiin. Vapaa-aikatoimi tuotti Järjestö- ja toimijatiedotetta sekä koolle kutsui järjestöjen ja toimijoiden yhteiskokoukset ajankohtaisten asioiden ja yhteisen suunnittelun toteuttamiseksi.</p>		

Tavoite	Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kulttuuritapahtumat	tapahtumien määrä	8	10	10	7
	osallistujamäärä	930 hlöä	1750		933
	Uuraisten viikko	22 2100	0	13	13 3020
Kotiseutumuseo	aukioloaika (h) kävijämäärä	50 188	45 118	45	23 96
Lasten ja nuorten kulttuuritoiminta	tapahtumien määrä osallistujamäärä	24 1564	24 1202	15	14 1520
Järjestöavustukset	euroa/asukas		1,24 €	1,38 €	2,43 €
Kulttuurin kokonaiskustannukset	euroa/asukas	5,78	9,97 €	11,45 €	11,56 €

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

- keskeiset tehtävät ja palvelut kulttuuritoimessa yksittäisen työntekijän vastuulla
- asianmukaiset puitteet ja tilat kulttuuritapahtumien järjestämiseen (esteettömyys, äänentoisto yms.)

Sisäinen valvonta:

Sisäisessä valvonnassa on kiinnitetty huomiota tapahtumien ja toimintojen määrään suhteessa olemassa oleviin henkilöstöresursseihin. Kulttuuritoiminnan turvallisuussuunnittelussa on kiinnitetty huomiota Covid-19-turvallisuuteen ja toimittu viranomaisten ohjeistusten ja määräysten mukaisesti. Lisäksi toimijoita on tiedotettu, että tapahtumien päätuottajan vastuulla on tapahtuman turvallisuussuunnittelu ja turvallisuusasiakirjojen laadinta.

6300 Nuorisotoimi

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	29 500	30 000	0	30 000	68 800	38 800
Toimintakulut	-138 105	-168 870	0	-168 870	-198 777	-29 907
Toimintakate	-108 605	-138 870	0	-138 870	-129 977	8 893

Suunnitelmapoistot:

Laskennalliset erät: - 8 650 €

Tilivelvollinen: Vapaa-aikasuunnittelija

Toiminnan kuvaus: Nuorisotoimen tehtävänä on järjestää nuorisotyön palveluita ja tiloja, tukea nuorisotyötä tekevien järjestöjen toimintaa sekä tehdä monialaista yhteistyötä. Nuorisotyön tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja harrastamista sekä tukea nuorten kasvua ja yhteisöllisyyttä toteuttamalla kasvatuksellista ja toiminnallista ohjaustoimintaa. Nuorisotyön tehtävänä on edistää yhdenvertaisuutta ja parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Nuorisotyön toimintaa toteutetaan kunnan omana toimintana sekä yhteistyössä järjestöjen, yhteisöjen ja maakunnallisten verkostojen kanssa.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Nuorisotoimi järjesti kasvatuksellista

nuorisotilatoimintaa, jalkautuvaa työtä, kerhotoimintaa sekä erilaisia tapahtumia yhteistyössä toisten toimijoiden kanssa. Nuorisotalo Nuokkarin yhteyteen perustettu perhekeskus lisäsi rakennuksen käyttöasetta ja nuorisotoimen roolia tilojen käytön organisoinnissa. Järjestöt, koulu ja työpajatoiminta hyödynsivät tiloja omassa toiminnassaan. Covid 19-epidemian vuoksi osa toiminnoista jouduttiin perumaan tai siirtämään.

Etsivä nuorisotyö kohtasi ja tavoitti nuoria yksilötyöskentelyn ja muiden kohtaamisen muotojen avulla. Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä hankkeella toteutettiin koulunuorisotyötä alueen 6.-9.-luokkalaisten parissa. Myös OPM:n hankeavustuksella toteutettuja Suomen harrastamisen mallin kerhoja ja muita tavoitteita toteutettiin nuorisotoimen henkilöstön ja paikallisen järjestötoimijan kesken tehdyllä työllä.

Nuorisovaltuusto kokoontui säännöllisesti ja nuorisovaltuustolla oli edustus kunnanvaltuustossa, lautakunnissa sekä vapaa-aikatyöryhmässä.

Nuorisotoimi vastasi yhdessä liikunta- ja kulttuuritoimen kanssa kunnan järjestöyhteistyöstä ja toteutti toiminnassaan ehkäisevää päihdetyötä. Nuorisotoimi jakoi järjestöille ja toimijoille järjestöavustuksia, joilla tuettiin paikallisten toimijoiden nuorisotoimintaa.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Laadukkaat tavoitteelliseen kasvatukselliseen ohjaukseen perustuvan perusnuorisotyön toteuttaminen		
<p>Turvallinen, viihtyisä ja mahdollisuuksia sisältävä nuorisotilatoiminta</p> <p>Järjestää yhdenvertaisesti saatavuttavaa tapahtuma- ja retkitoimintaa</p> <p>Riittävät henkilöstöresurssit</p>	<p>Mittari arviointikriteeri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nuorisotilan aukiolomäärät ja kävijämäärät sekä talotoimikunnan toiminta ja muu harrastustoiminta nuorisotilalla. Kerätään lisäksi laadullista palautetta toiminnasta (havainnointi, kyselyt yms.). • tapahtumien ja retkien määrät, osallistujamäärät. Kerätään lisäksi laadullista palautetta toiminnasta (havainnointi, kyselyt yms.). • henkilöstömäärään mitoitettu määrä toimintaa 	<p>Tavoitetaso 2021</p> <ul style="list-style-type: none"> • Järjestetään säännöllistä ja kasvatukselliseen ohjaukseen perustuvaa nuorisotilatoimintaa. Pyritään lisäämään nuorisotilatoimintaa harrastusmahdollisuuksia. • Järjestetään nuorten toiveisiin ja ideoihin perustuvaa sekä ennalta ehkäisevää tapahtuma- ja retkitoimintaa. • Tulevaisuudensuunnitelman laatiminen nuorisotyön henkilöstön resurssoinnista kuntaa ohjaavan Nuorisolain mukaisten tehtävien hoitamiseksi.
<p>Toteutuminen Nuorisotalo Nuokkarilla toteutettiin avointa nuorisotilatoimintaa, jonka lisäksi eri toimijat varasivat tilaa omaan toimintaansa. Perhekeskuksen tilaa käyttivät perhekeskustoimijat ja järjestöt. Nuorisotoimi vastasi tilankäytön organisoinnista. Nuorisotalo oli pääosin avoinna tiistaisin, keskiviikkoisin, torstaisin ja perjantaisin. Perusnuorisotyöntekijä vastasi jalkautuvasta nuorisotyöstä, kohdennetusta tilatyöstä sekä tapahtumien, pajojen ja kerhojen toiminnasta. Covid-19-epidemian vuoksi nuorisotyö ei toteutunut täysipainoisesti. Nuoria tavoitettiin myös digitaalisilla menetelmillä. Joulukuussa 2020 käynnistynyttä Nähdään koulussa! -koulunuorisotyöhanketta jatkettiin ja elokuussa 2021 aloitettiin Harrastamisen Uuraisten mallin kerhotoiminta.</p>		

Kriittinen menestystekijä: Laadukkaat kouluttautumista, työllistymistä ja hyvää arkea edistävät etsivän nuorisotyön palvelut		
<p>Osaava henkilöstö etsivässä nuorisotyössä</p>	<p>Mittari arviointikriteeri</p>	<p>Tavoitetaso 2021</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toteutetaan varhaiseen tukemiseen perustuvaa kuntalaisten tuntemaa

<p>Toimiva monialainen yhteistyö kunnan sisällä ja maakunnallisesti</p>	<ul style="list-style-type: none"> tavoitettavien nuorten määrä ja toiminnan laadulliset tulokset. asiakastyön verkostot ja monialaisen yhteistyön mallit toiminnassa 	<p>laadukasta etsivää nuorisotyötä.</p> <ul style="list-style-type: none"> Etsivä nuorisotyö on tunnettua ja monialaisiin verkostoihin kuuluva erityisnuorisotyötä paikkakunnalla ja maakunnallisissa verkostoissa.
---	---	--

Toteutuminen Nuorisotoimi toteutti etsivää nuorisotyötä koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleville ja muuten sosiaalista tukea tarvitseville nuorille. Etsivässä nuorisotyössä painotus oli yksilöohjauksessa, mutta myös ryhmämuotoista toimintaa toteutettiin. Lisäksi etsivä nuorisotyöntekijä osallistui kutsuntoihin ja muihin tilaisuuksiin, joissa esiteltiin etsivää nuorisotyötä tai joissa toivottiin läsnäoloa etsivältä nuorisotyöltä. Etsivässä nuorisotyössä käytettiin seurantatyökaluna Sovari-mittaristoa. Covid-19-epidemian vuoksi nuoria tavoitettiin enevästi puhelimitse ja digitaalisilla menetelmillä.

Kriittinen menestystekijä: Lasten ja nuorten kuuleminen kunnallisessa päätöksenteossa

<p>Kuntalain mukainen lasten ja nuorten kuuleminen päätöksenteossa</p>	<p>Mittari arviointikriteeri:</p> <ul style="list-style-type: none"> nuorisovaltuuston jäsenmäärä ja kokousten määrä. Nuorisovaltuuston toteuttama muut toiminta (esim. retket, vierailut, tapahtumat). Nuorisovaltuuston edustus päätöksenteossa 	<p>Tavoitetaso 2021</p> <ul style="list-style-type: none"> Toteutetaan nuorten osallisuutta vahvistavaa ja nuorten kuulemiseen perustuvaa nuorisovaltuusto toimintaa. Nuorisovaltuusto toteuttaa lisäksi itse toimintaa nuorten kasvu- ja elinolojen parantamiseksi. Kunnassa on nuorisovaltuuston edustus kunnanvaltuustossa, lautakunnissa ja vapaa-aikatyöryhmässä. Nämä toimielimet toimivat käytänteissään aktiivisesti nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi.
--	---	--

Toteutuminen Nuorisovaltuusto kokoontui säännöllisesti vuoden aikana ja käsitteli nuoria koskevia asioita. Nuorisovaltuustolla oli edustaja kunnanvaltuustossa ja lautakunnissa sekä vapaa-aikatyöryhmässä. Covid-19-epidemian vuoksi osa kokouksissa toteutettiin etäkokouksina.

Kriittinen menestystekijä: Aktiivisen järjestötoiminnan tukeminen nuorisotoiminnan järjestämiseksi

<p>Järjestöt ja toimijat toteuttavat nuorisotoimintaa</p> <p>Nuorisotoimi koollekutsuu säännöllisesti kunnassa ammatillista nuorisotyötä tekevät toimijat</p>	<p>Mittari arviointikriteeri:</p> <ul style="list-style-type: none"> Jaetut järjestöavustukset ja niiden tuella toteutettu toiminta. Kunnan koordinoimien ja osatoteuttamien toimintojen määrä ja osallistujamäärät. Tapahtuman luonteen mukaan voidaan lisäksi kerätä tapahtuman sisältöön liittyvää laadullista palautetta. Kokousten määrät, osallistujien määrät, 	<p>Tavoitetaso 2021</p> <ul style="list-style-type: none"> Järjestöt ja toimijat toteuttavat kunnan tukemana nuorisotoimintaa, kuten säännöllistä harrastustoimintaa ja tapahtumia. Kunnan alueella toimii aktiivinen ammatillisen nuorisotyön verkosto, joka edistää yhdessä nuorisotyön toimintaa ja kehittymistä kunnan alueella.
---	---	--

	yhteisesti sovitut ja toteutetut toiminnot ja niiden määrät ja sisällöt	
<p>Toteutuminen Nuorisotoimi jakoi järjestöavustuksia lasten ja nuorten tapahtuma- ja harrastustoiminnan tukemiseksi. Nuorisotoimi oli koollekutsujana Uuraisten nuorisotyöntekijöiden yhteiskokouksissa. Nuorisotyötoimijoiden tapaamiseen kutsuttiin Uuraisten 4H, Uuraisten seurakunnan nuorisotyö ja Uuraisten helluntaiseurakunnan nuorisotyö. Vapaa-aikatoimi tuotti Järjestö- ja toimijatiedotetta sekä koolle kutsui järjestöjen ja toimijoiden yhteiskokoukset ajankohtaisten asioiden ja yhteisen suunnittelun toteuttamiseksi. Covid-19-epidemian vuoksi osa kokoustoiminnasta siirrettiin etäkouksiksi.</p>		

Tavoite	Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Nuorisotila-toiminta, avoin toiminta	aukiolopäivät	114	80	180	104
	kävijämäärä	1935	1259	3000	780
	muut käyttäjäryhmät	perhekeskus + 4H	7	6	perhekeskustoimijat, 4H + 4
Tapahtumat, retket, kerhot	määrä osallistujamäärä	4 590	4 56	5 300	5 205
Jalkautuva/ liikkuva nuorisotyö	jalkautumiskerrat kohtaamismäärät		12 90	35 300	21 1039
Etsivä nuorisotyö	asiakkaat	42	9	20	24
	tavoitetut (ei asiakkuutta)	5	47	35	3
	tapaamiset peruuntuneet muu yhteydenpito		91		72 10 400
	ryhmätoiminta, tapahtumat, tilaisuudet kerrat osallistujamäärä		16 180	1	2 260
Koulunuorisotyö	osallistujat yht.				577
	ryhmä- ja kerhotoiminta				367
	yksilöohjaus				46
	verkostotyö, krt				253
Nuorisovaltuusto	jäsenet	20	20	20	20
	kokoukset	10	12	10	11
	lausunnot, kannanotot	1	1	2	1

Järjestöavustukset	euroa/alle 29-vuotiaat	6,57	9,23 €	9,62 €	9,20 €
Kokonaiskustannukset	euroa/alle 29-vuotiaat	108,33	85,16 €	100,99 €	101,77 €

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

- keskeiset tehtävät ja palvelut nuorisotoimessa yksittäisten työntekijöiden vastuulla.

Sisäinen valvonta: Nuorisotoimessa kiinnitettiin huomiota toimintojen määrällisen ja laadullisen seurannan prosesseihin. Perusnuorisotyöntekijä, etsivä nuorisotyöntekijä ja koulunuorisotyöntekijä olivat työssä koko vuoden. Käytettiin seuranta- ja arviointityökaluja ja valtakunnallista nuorisotyön tilastointiohjelmaa. Yhteistyökumppaneita on tiedotettu, että tapahtuman päätuottajan vastuulla on turvallisuussuunnittelun ja -asiakirjojen laadinta. Nuorisotyöntekijöille järjestettiin säännöllinen ryhmätyönohjaus ja tarjottiin tarvittaessa yksilöohjausta. Nuorisotoiminnan turvallisuussuunnittelussa on kiinnitetty huomiota Covid-19-turvallisuuteen ja toimittu viranomaisten ohjeistusten ja määräysten mukaisesti.

6500 Liikuntatoimi

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	32 910	52 000	0	52 000	44 782	-7 218
Toimintakulut	-289 243	-315 890	0	-315 890	-334 146	-18 256
Toimintakate	-256 333	-263 890	0	-263 890	-289 365	-25 475

Suunnitelmapoistot: - 25 €
Laskennalliset erät: - 9 275 €

Tilivelvollinen: Vapaa-aikasuunnittelija

Toiminnan kuvaus: Liikuntatoimen tehtävänä on luoda edellytyksiä asukkaiden liikunnan harrastamiselle. Tehtävän toteuttamiseksi liikuntatoimi järjestää terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntatoimintaa eri kohderyhmille, rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja sekä tukee järjestöjen, seurojen ja muiden toimijoiden tuottamaa liikuntatoimintaa. Toiminnan tavoitteena on luoda mahdollisuuksia terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä ylläpitävälle liikuntatoiminnalle eri ikävaiheissa.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Ohjattua liikuntatoimintaa järjestivät pääsääntöisesti järjestöt ja seurakunnat, sekä sitä tuettiin ostopalveluna. Liikuntatoimi täydensi paikallisten järjestöjen ja seurojen tarjontaa järjestämällä kohdennettuja kuntoliikuntaryhmiä, lasten liikuntaleirejä, lasten uimakouluja ja liikkumista edistäviä liikuntatapahtumia omana toimintana tai ostopalveluna. Liikuntatoimen liikuntapaikkojen ja -alueiden ylläpidosta vastasi tilapalvelut yhteistyössä liikuntatoimen kanssa. Liikuntatoimi vastasi liikuntapaikkojen ja -alueiden varauksista ja käyttövuoroista sekä käyttömaksuista lukuun ottamatta kyläkoulujen sisäliikuntatiloja. Liikuntatoimen kalustohankinnat tehtiin yhteistyössä tilapalveluiden kanssa. Liikuntapaikkojen ja -alueiden ylläpitämiseksi tehtiin yhteistyötä myös järjestöjen ja seurojen kanssa. Liikuntapaikkoja ja -alueita on eri puolilla kuntaa. Kilpailukäyttöön soveltuvat suorituspaikat tarjotaan kirkonkylän alueella. Keskusurheilukentän työmaan vuoksi toimintoja siirrettiin ja koordinoitiin kylien muilla sopivilla suorituspaikoilla.

Liikuntatoimi vastasi yhdessä kulttuuri- ja nuorisotoimen kanssa kunnan järjestöyhteistyöstä ja toteutti toiminnassaan ehkäisevää päihdetyötä. Liikuntatoimi jakoi järjestöille, seuroille ja toimijoille järjestöavustuksia, joilla tuettiin paikallisten toimijoiden toteuttamaa liikuntatoimintaa. Liikuntatoimi tarjosi lisäksi toimijoille tukea mm. tiedottamiseen ja hanketoimintaan.

Strategiset tavoitteet

<p>Kriittinen menestystekijä: Eri kohderyhmille soveltuvat terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä ylläpitävät liikunnan harrastamisen mahdollisuudet</p>		
<p>Liikuntaryhmien toteuttaminen (kuntosaliryhmät, lasten liikuntaleirit ja uimakoulut)</p> <p>Kuntosalin omatoiminen käyttö, maksuton kuntosaliharjoittelu 75-vuotta täyttäneille</p> <p>Liikkumiseen motivoivat tapahtumat, seminaarit ja/tai kampanjat</p>	<p>Mittari arviointikriteeri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ryhmien määrä, osallistujamäärät käyttömäärät ja -aste tapahtumien, seminaarien ja/tai kampanjoiden määrä osallistujamäärät 	<p>Tavoitetaso 2021</p> <ul style="list-style-type: none"> Järjestetään kevät- ja syyskaudella kolme kuntosaliryhmää. Järjestetään kaksi lasten liikuntaleiriä ja uimakoulut Laadukkaat kuntosalivälineistöt, joka lisää ja motivoi omaehtoista kuntosaliharjoittelua Järjestetään 1–2 liikkumiseen motivoivaa tapahtumaa, seminaaria ja/tai kampanjaa
<p>Toteutuminen Liikuntatoimi järjesti omana toimintana, ostopalveluina ja yhteistyössä ohjattuja kuntosaliryhmiä, lasten liikuntakerhoja, liikuntaleirejä, uimakouluja sekä tapahtumia. Liikuntatoimen tarjonnassa hyödynnettiin paikallista liikuntaseurojen ja toimijoiden osaamista. Covid-19-epidemian vuoksi osa toiminnoista jouduttiin keskeyttämään tai perumaan.</p>		

<p>Kriittinen menestystekijä: Monipuoliset ja turvalliset liikunnan harrastamisen paikat ja alueet</p>		
<p>Sisäliikuntapaikat</p> <p>Ulkoliikunta-alueet ja muut ulkoilualueet</p>	<p>Mittari arviointikriteeri:</p> <ul style="list-style-type: none"> sisäliikuntapaikat ja määrä, tilojen käyttöaste ulkoliikunta-alueet ja ulkoilualueet määrä, alueiden käyttöaste 	<p>Tavoitetaso 2021</p> <ul style="list-style-type: none"> Hyvä tasoiset omatoimista ja ohjattua liikuntatoimintaa mahdollistavat sisäliikuntapaikat (koulukeskuksen liikuntasali, kuntosali) Hyvä tasoiset omatoimista ja ohjattua liikuntatoimintaa mahdollistava ulkoliikunta-alueet Tilojen helppo käytettävyys. Tilojen varaamiskäytänteiden kehittämisen. Liikuntatilojen maksuton käyttö alle 18-vuotiaiden ja eläkeläisryhmien ohjatulle ryhmätoiminnalle.
<p>Toteutuminen Liikuntatoimi ylläpiti yhteistyössä teknisen toimen kanssa sisä- ja ulkoliikuntaan tarkoitettuja liikuntapaikkoja sekä tuki muiden toimijoiden toteuttamien liikuntapaikkojen kunnostusta ja ylläpitoa. Kunnossapito hoidettiin kunnan omana työnä ja ostopalveluina. Turvalliset ja käyttökunnossa olevat liikuntapaikat lisäävät kuntalaisten omaehtoista liikunnan harrastamista ja mahdollistaa urheiluseurojen ja muiden toimijoiden tuottamaa ohjattua liikuntatoimintaa. Liikuntatoimi vastasi liikuntatilojen käyttövuorojen jakamisesta eri toimijoille. Kuntosalin käytettävyys mahdollistui verkkokaupan käytön myötä. Liikuntatilat olivat maksuttomia alle 18-vuotiaiden ja eläkeläisten ryhmätoimintaan, satunnaisvarauksista perittiin hinnaston mukainen maksu. Kirkonkylän urheilukenttää ei saatu valmiiksi ja lopputyöt siirtyivät vuodelle 2022. Covid-19-epidemia vaikutti toimintoihin koko vuoden ajan.</p>		

Kriittinen menestystekijä: Aktiivisen järjestötoiminnan tukeminen liikuntatoiminnan järjestämiseksi		
Järjestöt, seurat ja toimijat toteuttavat kuntalaisille liikuntatoimintaa Monipuoliset ja turvalliset liikuntatoiminnan järjestämisen paikat ja alueet	Mittari arviointikriteeri: <ul style="list-style-type: none"> • Jaetut järjestöavustukset. • tilojen määrät, käyttöaste 	Tavoitetaso 2021 <ul style="list-style-type: none"> • Järjestöt, seurat ja toimijat toteuttavat liikuntatoimintaa eri kohderyhmille. • Kunta tarjoaa ja ylläpitää monipuolisia liikuntatoiminnan järjestämisen paikkoja ja alueita järjestöjen, seurojen ja toimijoiden toimintaan. Paikkoja ja alueita ylläpidetään myös yhteistyössä.
<p>Toteutuminen Paikallista järjestötoimintaa tuettiin järjestöavustuksilla. Liikuntasaliin ja kuntosalille myönnettiin käyttövuoroja liikuntaryhmien käyttöön sekä kilpailukäyttöön. Paikallisille alle 18-vuotiaiden ja eläkeläisten ryhmille vuorot olivat maksuttomia ja satunnaisvuorot alennetuilla hinnoilla. Toimijoille tarjottiin mahdollisuutta tiedottaa toiminnastaan kunnan julkaisemassa kuntatiedotteessa kolme kertaa vuoden aikana. Vapaa-aikatoimi tuotti Järjestö- ja toimijatiedotetta sekä koolle kutsui järjestöjen ja toimijoiden yhteiskokoukset ajankohtaisten asioiden ja yhteisen suunnittelun toteuttamiseksi.</p>		

Tavoite	Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Liikuntaryhmien toteuttaminen	liikuntaryh- mät/kerhot osallistujamäärä hlö osallistumisker- rat määrä	8 150	9 142	4 60	6 90 1350
	leiritoiminta (pv) osallistujamäärä	10 29	10 25	2/10 30	10 22
	uimakoulut osallistujamäärä	5 27	3 23	4 40	4 29
Kuntosali	henkilöasiakkaat käyntimäärä	359	330 +koululiikunta	400 + koululiikunta	350 + koululiik. ei saatu tark.
	ryhmävuorot määrä	12+koululiikunta	11 + koululiikunta	10+3+10 Kevät, kesä, syksy	6 + koululiik.
	aukiolopäivät	363			257
Tapahtumat, seminaarit, kampanjat	määrät osallistujamäärät	0	3 150	2	0 0
Koulukeskuksen liikuntasali	vakiovuorot kevät/kesä/syksy	28/6/29	27/6/33	30/5/30	32/6/34
	Käyttötunnit vk kevät/kesä/syksy	48/9/41	40/11/42	50/9/50	33,5/9/34
	Satunnaisvaukset kpl/h	31/171	12/86	30	15/70

Ulkoliikunta-alueet	urheilukentät beach volley- kentät tenniskentät	4 4 1 (3 pelialuetta)	4 4 1 (3 pelialuetta)	4 4 1 (3 pelialuetta)	4 (1 ei käytössä) 5 1 (3 pelialuetta, ei käytössä)
	uimarannat	5	5	5	5
	frisbeegolf-radat	2	2	2	2
	hiihtoladut kpl/km valaistut muut	3/15 6/70	3/15 6/70	3/15 6/70	3/15 6/70
	jääalueet	6	6	6	6
	maastopyörärata	1	1	1	1
	luontopolut		4	5	4
	pumptrack-rata	1	1	1	1
	skeittipaikka	1	1	1	2
Järjestöavustukset	euroa/asukas	2,93	3,13 €	3,26	4,87 €
Kokonaiskustannukset	euroa/asukas	57,95	79,40 €	53,77	79,63 €
	liikuntapaikkojen kunnossapito euroa/asukas	40,92			

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

- keskeiset tehtävät ja palvelut liikuntatoimessa yksittäisen työntekijän vastuulla
- riittävien ohjaajaresurssien saaminen ohjattuun toimintaan

Sisäinen valvonta:

Liikuntatoiminnan järjestämiseksi tehtiin yhteistyötä paikallisten ja alueellisten seurojen, yrittäjien ja toimijoiden kanssa, joilla on pätevyys ohjattavaan toimintaan. Liikuntapaikkojen ja -alueiden turvallisuudesta ja turvallisuusmääräyksistä huolehdittiin ja tiedotettiin yhteistyössä teknisen toimen kanssa. Uimarantojen puhdistussukellukset suoritettiin keväällä sukeltajien toimesta. Vesinäytteet otettiin 3 kertaa uimakauden aikana ja niiden avulla seurattiin uimaveden laatua (tekninen toimi). Sisäliikuntapaikkojen käyttäjiä ohjeistettiin ilta- ja viikonloppukäyttöön käyttövuoroja myönnettäessä. Kuntosalin alueella on käytössä valvontakamera. Kuntosalilaitteet huollettiin säännöllisesti ja vanhoja laitteita uusittiin. Liikuntatoiminnan turvallisuussuunnittelussa on kiinnitetty huomiota Covid-19-turvallisuuteen ja toimittu viranomaisten ohjeistusten ja määräysten mukaisesti. Toimintaa järjestäviä tahoja on tiedotettu Covid-19-turvallisen toiminnan järjestämisestä kunnan ylläpitämissä liikuntatiloissa.

7002 TEKNINEN LAUTAKUNTA

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muu- tosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta- tuotot	4 328 776	4 529 000	0	4 529 000	4 620 355	91 355
Toimintakulut	-4 439 232	-4 759 160	0	-4 759 160	-4 886 705	-127 545
Toimintakate	-110 456	-230 160	0	-230 160	-266 350	-36 190

Suunnitelmapoistot: -1 253 860 €

Laskennalliset erät: - 487 524 €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Teknisen lautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnan asukkaiden ja elinkeinoelämän tarvitsemien yhdyskuntateknisten palvelujen tuottamisesta ja ylläpidosta sekä hoitaa siihen kuuluva hallinto suunnitelmallisesti. Tehtäviin kuuluvat kunnan rakennuttamisen, vesihuollon, liikenneväylien, kiinteistönhoidon, kaavoituksen sekä ympäristötoimen alaisen rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun valmistelu- ja toimeenpanotehtävät. Lisäksi pelastustoimi ja ympäristöterveydenhuolto kuuluu palvelualueeseen. Jätehuollosta koko kunnan alueella vastaa Sammakkokangas Oy.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Uuraisten kunta kuuluu Jyväskylän seutukuntaan ja on mukana yhteisesti hyväksytyssä seudun rakennemallin toteuttamisessa. Rakennemallissa käsitellään asumista, liikennettä ja maankäyttöä seudullisesta näkökulmasta. Uurainen on mukana myös Jyväskylän kaupunkiseudun yhteistyössä MAL-sopimusmenettelyssä, joka osaltaan lisäsi työkuormaa. Lisäksi loppuvuodesta aloitetut hyvinvointialueen valmistelutyöt asettivat monenlaisia haasteita.

Keskeisimmät muutokset vuonna 2021 kohdistuivat rakennustarkastajan viranomaistehtävien ostopalvelun pysyvän yhteistoimintamallin järjestämiseen. Rakennusvalvonnan viranomaistehtävät ostettiin ostopalveluna Saarijärven kaupungilta. Muutoksia henkilöstötilanteeseen toi palveluinsinöörin irtisanoutuminen vuoden 2021 lopulla, joka vaikutti rakennusvalvonnan ostopalvelusopimuksen sisältöön rakennusvalvonnan avustavien töiden osalta. Henkilöstötilanteen muutoksen myötä konsernipalveluiden toimistosihteerin työpanosta siirrettiin osa-aikaisesti avustaviin tehtäviin tekniselle toimelle. Vesihuoltolaitoksen taloutta ja toimintaa tehostettiin edelleen toteuttamalla vesityöryhmässä tehtyjä linjauksia yhteistyössä vesiosuuskuntien kanssa. Lisäksi tehtiin kunnan viemäriverkoston vuotovesikartoitusta saneeraussuunnittelun pohjaksi. Tilapalvelun toiminta joutui uudelleenjärjestelyjen kohteeksi palveluinsinöörin irtisanouduttua ja toiminnan kehittäminen hidastui oleellisesti. Vuoden 2021 talousarvioon tuli ensimmäistä kertaa näkyville tilapalvelun aiheuttaman organisaatiomuutoksen palkkajaot. Teknisen henkilöstön tehtäväkuvia tarkennettiin ja henkilöstöresurssit tarkastettiin vastaamaan työnmitoituksia. Tilapalvelun toimintakulttuuria yhteinäistettiin kiinteistönhoidon ja siivoustyön osalta paremman teknisen ylläpitotason saavuttamiseksi.

Ruoka- ja siivouspalvelu on kirjattu teknisen toimen tila- ja tukipalveluiden yhteyteen vielä erikseen selkeyden vuoksi, sillä se on kokonaisuutena ollut vasta vuoden 2020 alusta teknisen lautakunnan alaisuudessa. Määrärahat on sisällytetty kuitenkin tuki- ja tilapalvelu -kustannuspaikan alle.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Asiakaslähtöinen toiminta		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021
Osaaminen on ajan tasalla	Lakiopillisesti oikea neuvonta: valitusten ja oikaisuvaatimusten vähyyys.	Koulutustarpeet kartoitetaan ja osallistutaan koulutuksiin määrärahojen puitteissa

<p>Tehokas verkostotoiminta</p> <p>Joustavuus ja mutkattomuus asioinnissa</p>	<p>Tehokkaat ja taloudelliset toimintamallit</p> <p>Tyytyväiset asiakkaat, aikatauluissa pysyminen</p>	<p>Ratkaisujen etsiminen lähialueiden eri toimijoiden ja viranomaisten kanssa</p> <p>Matalan kynnyksen palvelu, yhden luukun periaate</p>
<p>Toteutuminen</p>	<p>Vuona 2021 koronapandemiatilanne vähensi tilapäisesti koulutuksiin osallistumista. Koulutuksia ja tapaamisia siirrettiin etäyhteyksien avulla toteutettaviksi, teknisen hallinnossa työskenneltiin paljon etätyössä. Etätyöskentely toi paljon positiivisia vaikutuksia työskentelytapoihin.</p>	

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Muutokset henkilöstötilanteessa sekoittivat merkittävästi toimintamalleja. Asiat kuitenkin etenivät olosuhteisiin nähden hyvin, vaikka koronatilanne lisäsi tilanteen kuormittavuutta. Lisäksi vastuualueiden ja tehtäväkuvien muutokset sekä kiire aiheuttavat ajoittain epäselvyyttä.

Henkilöstöresurssit ovat erittäin pienet ja organisaatio on haavoittuvainen. Yksikin pidempi poissaolo voi vesittää hankkeiden etenemisen. Henkilöstövaihdokset teknisellä osastolla sekoittavat rutiineja ja uusien toimintatapojen omaksuminen vie aikansa. Tiedon siirtyminen ja hankkeiden hallinta horjuu henkilövaihdosten yhteydessä. Tehtävänkuvien / vastuualueiden epäselvyydet ja kiire aiheuttavat epäselvyyttä ja asioita voi jäädä huomaamatta. Lainsäädännön muutokset ja niiden huomioon ottaminen aiheuttaa haasteita ajankäytöllisesti. Mittavat investoinnit ja niiden hallinta pienillä henkilöstöresursseilla aiheuttaa ongelmia, hankkeissa vaadittaisiin todella monipuolista tietotaitoa, jotta asiat menisivät kunnan kannalta edukkaimmalla tavalla. Työuupumisen vaikutus työnteon laatuun ja motivaatioon sekä pelko sairauslomista ovat erittäin merkittävä riski.

Investointi- ja peruskorjaushankkeiden läpivienti ja niiden hallinta pienellä henkilöstöresurssilla aiheuttaa ajoittain ongelmia jatkuvien työtehtävien hoitamiseksi. Hankkeissa vaadittaisiin todella monipuolista tietotaitoa, jotta asiat menisivät kunnan kannalta edukkaimmalla tavalla ja kiire voi aiheuttaa huonoja päätöksiä.

Sisäinen valvonta:

Toimiala: Tekninen toimi

Sisäisen valvonnan painopistealueet:

- vuosisopimukset (Alva, pelastuslaitos, Loimua, JS-Puhdistamo, urakoitsijat)
- sähkösopimukset (kilpailuttaminen)
- vesihuoltolaitoksen maankäyttösopimukset ja liittymäsopimukset
- urakasopimukset ja hankinta-asiakirjat
- muut teknisen toimen sopimukset

7100 Hallinto ja muu toiminta

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muu- tosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta- tuotot	16 601	27 000	0	27 000	27 876	876
Toimintaku- lut	-184 761	-204 790	0	-204 790	-211 607	-6 817
Toimintakate	-168 160	-177 790	0	-177 790	-183 731	-5 941

Suunnitelmapoistot: €

Laskennalliset erät: -9 497 €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Hallinto- ja muu toiminta kattaa teknisen toimen hallinnon työntekijöiden palkkamenot sekä tarvikehankinnat ja kaluston. Tavoitteena on hoitaa asetetut tehtävät tehokkaasti / taloudellisesti määrärahojen puitteissa. Teknisen toimen hallinnon osalla palkkakulut on muutettu vastaamaan tilapalvelun, ympäristötoimen ja vesihuoltolaitoksen toiminnan henkilöstömuutoksia. Näistä aiheutuen hallinnon osalla kulurakenne on kasvanut vuoteen 2020 nähden. Rakennusrekisterihankkeen määräaikaisen työntekijän palkkakulut näkyvät hallinnon palkkakuluissa, tämä määräraha varattiin alun perin tukipalveluihin vihertyöntekijän osuuteen (pieni ylitys hallinnon palkkakuluissa).

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Hallinnon osalle tehtyjä tehtävänkuvia tarkennettiin vuoden 2021 aikana ja vastuualueita tarkennettiin. Palveluinsinöörin irtisanouduttua työtehtäviä täytyi kuitenkin uudelleen jakaa loppuvuodesta.

Vastuunjakoa tilapalvelun ja vesilaitoksen osalla selkeytettiin ja jalkautettiin toimintatapoihin. Tilapalvelun osalla otettiin käyttöön vuosikello, jonka mukaisesti tehtiin taloudellista seuranta ja asiakkaiden tiedottamista. Hallinnollisesti tilapalvelulle tuli uusia kohteita, kun KOY Oikarinmäki ostettiin kunnan kiinteistöksi ja Hirvasen päiväkotivuokrattiin kunnan toiminnoille.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Henkilöstön ja osaamisen riittävyys		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021
Nykyinen henkilöstö pystyy hoitamaan työnsä ajallaan	Asiakaspalaute, työtehtävien kasaantuminen, työhyvinvointi	Koulutukset, tehtävänkuvien tarkistaminen, työnjako, kehityskeskustelut
Työvälineet ja ohjelmistot ajan tasalla, uudet palvelut asiakkaille	Työtehtävistä suoriutuminen, tehokkuus, etätyön lisääminen	Ergonomia ja työolosuhteet asianmukaiset, uudenlaiset toimintamallit asiakkaspinnassa
Toteutuminen	Isot muutokset teknisen toimen osalta sekä koronatilanne aiheuttivat ajoittaista kuormitusta. Etätyötavat toivat kuitenkin monia positiivisia vaikutuksia työskentelytapoihin	

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Rakennusvalvonnan organisointi/järjestäminen, resurssipula normaalien työtehtävien järjestämiselle (yli-työt ja kuormitus). Määrärahojen riittämättömyys ja osaavan työväen löytäminen tilapäisten työjärjestelyjen hoitamiseksi. Minimaaliset henkilöstöresurssit (työnjako voi osoittautua mahdottomaksi), työssäjaksaminen.

Sisäinen valvonta:

Sähköinen arkistointi ja asianhallinta.

7200 Pelastustoimi

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-333 320	-336 330	0	-336 330	-336 633	-303
Toimintakate	-333 320	-336 330	0	-336 330	-336 633	-303

Suunnitelmapoistot: €

Laskennalliset erät: - 269 €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Keski-Suomen pelastuslaitos on vastannut pelastustoimilain (561/99) 4 §:n mukaisien tehtävien hoitamisesta sopijakuntien alueella 1.1.2004 alkaen. Keski-Suomen pelastuslaitos tuottaa alueen ihmisille ja yrityksille korkeatasoiset pelastustoimen palvelut onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja antaa nopeaa ja tuloksellista apua onnettomuustilanteissa kaikissa olosuhteissa.

Ihmisten, omaisuuden ja ympäristön suojaaminen ja pelastaminen onnettomuuksien ja tuhojen vaikutuksilta sekä niistä aiheutuvien vahinkojen rajoittaminen ja seurausten lieventäminen. Yleistä vaaraa aiheuttavien onnettomuuksien ennalta ehkäisy ja niihin varautuminen. Tehtäviä on hoitanut Uuraisten VPK ry Keski-Suomen pelastuslaitoksen kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Keski-Suomen pelastuslaitoksen palvelut ovat kehittyneet pelastustoimen organisaation sisällä ja tärkeimpien yhteistyötahojen välillä kiinteäksi toimintamuodoksi. Kuntamaksuosuudet ovat nousseet viime vuosina. Kuntien maksuosuudet määräytyvät ns. kapitatio periaatteella (asukasluku perustainen maksuosuus).

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Kuntien maksuosuuksien kohtuuton ja ennakoimaton nousu.

Sisäinen valvonta:

Pelastuslaitoksen vuosisopimus

7300 Vesihuoltolaitos

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muu- tosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta- tuotot	362 380	361 700	0	361 700	386 626	24 926
Toimintaku- lut	-396 174	-419 600	0	-419 600	-415 313	4 287
Toimintakate	-33 794	-57 900	0	-57 900	-28 687	29 213

Suunnitelmapoistot: - 142 851 €

Laskennalliset erät: - 18 735 €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on tuottaa ja toimittaa toiminta-alueellaan oleville kiinteistöille laatuvaatimukset täyttävää talousvettä mahdollisimman häiriöttömästi. Viemärlaitos huolehtii toiminta-alueellaan jätevesien johtamisesta ja puhdistamisesta sille asetettujen vaatimusten mukaisesti. Uuraisten kunta ei itse käsittele jätevesiä vaan jätevedet johdetaan kirkonkylästä, Jokihaarasta ja Kynnämöisiltä Nenäniemen jätevedenpuhdistamolle Jyväskylään. Hirvaskankaan alueen jätevedet johdetaan Äänekosken Energian jätevesipuhdistamolle.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Tavoitteena on pitää veden laatu tavoitearvoissa ja ylläpitää mahdollisimman häiriötöntä vedenjakelua. Kuluttajien kannalta haitallisinta ovat nimenomaan toimituskatkokset ja niiden jälkeiset laatuhäiriöt käyttövedessä.

Vesihuollon talouden elvyttämiseksi jatkettiin vesityöryhmässä läpikäytyjen toimenpiteiden täytäntöönpanoa kunnanvaltuuston päätöksen (14.12.2020 § 41) mukaisesti. Lisäksi selvitettiin kunnan omistaman viemäriverkoston hulevesitilannetta saneeraussuunnittelun pohjaksi. Hulevesiselvitystä tehtiin konsulttityönä ja JAMK:in opiskelija teki opinnäytetyötä konsulttityön ja käytännön maastaselvitysten pohjalta. Opinnäytetyö valmistuu vuoden 2022 aikana.

Vesihuoltolaitoksen hallinnon osalla koko kunnan alueen WSP-työ saatettiin loppuun. WSP tehtiin sekä kunnan vesilaitokselle, että yhteistyössä muille vesiosuuskunnille. Vesihuoltoasiantuntija toimii pääkäyttäjänä koko kunnan alueen WSP:iden ylläpitäjänä. Vesihuoltolaitoksen varautumissuunnitelmasta ja WSP:n hallinta- ja seurantakeinoista saadaan hyvää tietopohjaa vesihuoltolaitoksen vuosikellon laatimiselle, samoin kuin hulevesiselvitykseen pohjautuvasta saneeraussuunnitelmasta. Vuosikellon ja saneeraussuunnitelman valmistelua jatketaan vuonna 2022.

Käyttömaksun perusteena on kiinteistön käyttämän veden määrä. Se mitataan laitoksen asentamalla vesimittarilla. Käyttömaksu peritään erikseen veden hankinnasta ja viemäroinnistä. Maksut sisältävät arvonnäköveron. Jos kiinteistössä ei ole vesimittaria, käyttömaksu määräytyy henkilöluvun mukaan, sekä vedelle että jätevedelle 50 m³/hlö/vuosi. Vuonna 2021 jäteveden käyttömaksuihin tuli 5 % korotus.

Käyttömaksut v. 2021:

Vesi: 1,86 e/m³ (alv 0 %), 2,31 e/m³ (alv 24 %).

Jätevesi: 2,61 e/m³ (alv 0 %), 3,24 e/m³ (alv 24 %)

Vesityöryhmän toimintaa on jatkettu vuonna 2021 toistuvan vesihuoltolaitoksen alijäämän korjaamiseksi ja toimintamallien muuttamista on käyty läpi yhteistyössä vesiosuuskuntien kanssa. Aiemmin vesiosuuskuntia on laskutettu käyttämästään vedestä ja alueeltaan johtamasta jätevedestä sen mukaisesti, mitä vesiosuuskunnat ovat itse laskuttaneet omia asiakkaitaan. Vesihuoltolain 15 §:n vesihuoltolaitoksen selvilläolo- ja tarkkailuvelvollisuuden mukaisesti ”Vesihuoltolaitoksen on oltava selvillä käyttämänsä

raakaveden määrään tai laatuun kohdistuvista riskeistä sekä laitteistonsa kunnosta. Tässä tarkoituksessa vesihuoltolaitoksen on tarkkailtava käyttämänsä raakaveden määrää ja laatua, laitteistonsa kuntoa sekä vuotovesien määrää laitoksen vesijohto- ja viemäriverkostoissa.” Vesityöryhmässä on edistetty tätä vesihuoltolain veloitteen toteutumista asentamalla uusia mittarointeja puhdasvesi- ja jätevesiverkoston, jotta saadaan kunkin vesihuoltolaitoksen alueelta tulevat todelliset kuutiomäärät selvitettyä. Näin nähdään myös, paljonko alueilta muodostuu hulevettä tai aiheutuuko erotus esimerkiksi virheistä asiakastiedoissa. Vuoden 2021 aikana siirryttiin laskuttamaan vesiosuuskuntia todellisten puhdasvesi ja jätevesikuutiomäärien mukaisesti, eikä enää vesiosuuskuntien asiakaslaskutusten mukaisesti.

Vuoden 2021 aikana siirtolinjakulut jaettiin aiheuttajaperusteisesti kunkin siirtolinjaan jätevettä johtavan vesihuoltolaitoksen kesken, siinä suhteessa, missä ko. vesihuoltolaitos jätevettä siirtolinjaan tuottaa.

Kunnan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen liittymättömiä kiinteistöjä liitettiin vesihuoltolaitoksen piiriin 5 kpl, joille tuli sekä vesi- että viemäri liittymä. Lisäksi 1 kiinteistö toiminta-alueen ulkopuolella liitettiin talousvesiverkoston. Liittymättömien kiinteistöjen kartoitusta jatketaan vuonna 2022. Vesilaitoksen liittymismaksutulot kirjataan kunnan taseeseen.

Peltokankaan vedenottamon varavedensyötön rakentaminen Lanneveden verkostoon on otettu käyttöön 1.2.2019. Osuuskunta Lannevedeltä (Saarijärven vesihuolto Oy) on ostettu vettä vuoden 2021 aikana 8064 m³. Vuoden 2021 kulut ostovedestä yhteensä olivat 10130e (alv 0%). Alva-yhtiöltä ei ole vuoden 2019 jälkeen ollut tarvetta ostaa talousvettä, Lanneveden putken valmistuttua.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Vesihuollon toimivuus		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021
<p>Vedensaannin turvaaminen kaikissa olosuhteissa</p> <p>Yhteistyö kunnan alueella toimivien vesiosuuskuntien kanssa</p> <p>Pumpatun jätevesimäärän vähentäminen</p> <p>Jätevesipumppaamoiden toimivuus</p>	<p>Asiakaspalaute, häiriötilanteet</p> <p>Palaute vesiosuuskunnilta</p> <p>Jäteveden siirron ja käsittelyn kustannukset</p> <p>Ylivuodot, häiriötilanteet</p>	<p>Verkoston rakenteet kunnossa, riittävästi vedenottamoita ja varajärjestelmiä</p> <p>Vesityöryhmä</p> <p>Jätevesimäärän vähentäminen, taksan pitäminen ajantasalla.</p> <p>Hälytysjärjestelmät, toimintakortit, henkilökunnan osaaminen</p>
Toteutuminen	<p>Vesityöryhmän työskentelystä tullut hyvää palautetta. Vesiosuuskuntien kanssa on muutoinkin aktiivista yhteistyötä. Jätevesimaksua nostettiin vuonna 2021 5 %. Vesiosuuskuntien laskutusperiaatteiden muuttaminen ja mittarointien asentaminen helpottaa hulevesien selvitystyötä jatkossa.</p>	

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Vesijohtoverkoston vanhimman osan kunto ja verkoston vuototilanteisiin liittyvät riskit. Pitkät välimatkat, vesilaitoksen antoisuus ja veden laatuhäiriöt, onnettomuudet ja ilkvallan uhka. Viemäriverkoston kunto, jätevesipumppaamoiden toiminta, hulevedet. Pienten henkilöresurssien takia vesihuollon asiat siirtyvät ja asiat ei pysy ajan tasalla, hankkeiden edistäminen pitkittyä. Kloorauskaivojen ja huuhteluyhteiden puute vesiosuuskuntien yhdyshaaroista.

Sisäinen valvonta: Vesihuoltolaitoksen maankäyttösopimukset ja liittymäsopimukset

Merkittävimmät kustannukset vuonna 2021

JS Puhdistamo jätevesien käsittelymaksut	-72800 € (alv 0%)
Alva Yhtiöiden jätevesien johtaminen puhdistamolle	-139200 € (alv 0%)
Puhtaan veden ostaminen	-10130 € (alv 0%)

Kunnossapidettävää verkostoa:

Vesi -ja viemäriverkostoa kunnan vesilaitoksen alueella (keskustan alueella) **33km.**

Siirtolinjat:

Jyväskylä-Uurainen 12,7km. Uurainen - Kelloperä 3,7km. Pölykankaantie- Remulanraitti 4,5km. Uurainen-Peltokankaan vedenottamo 4,1 km. Siirtolinjoja yhteensä **25 km.**

Yhteensä koko verkosto 58km.

Vesilaitoksella on myös ylläpidettäviä jäteveden pumppaamoja 19 kpl sekä yksittäisiä kiinteistöpumppaamoja.

Vesihuollon laskutus:

Vesihuoltolaitoksen laskutus	Puhdasvesi m3	Jätevesi m3	Puhdasvesi €	Jätevesi €
Vesiosuuskunnat	22000	25000	41000	65000
Kunnan omat kiinteistöt	8700	8400	20000	22000
Muut asiakkaat	36300	35100	99000	87000
Yhteensä	67000	68500	160000	174000

7500 Tuki- ja tilapalvelut

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	3 870 912	4 059 000	0	4 059 000	4 105 654	46 654
Toimintakulut	-3 193 445	-3 405 060	0	-3 405 060	-3 530 447	-125 387
Toimintakate	677 467	653 940	0	653 940	575 207	-78 733

Suunnitelmapoistot: - 805 958 €

Laskennalliset erät: - 386 235 €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

TILAPALVELU

Toiminnan kuvaus:

Vuoden 2020 alussa perustettu tuki- ja tilapalvelut käsittävät kunnan kiinteistöjen hallinnon sekä kunnossa- ja ylläpidon, tukipalveluina liikuntapaikkojen ylläpidon sekä ruoka- ja siivouspalveluiden tuottamisen.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Vuonna 2021 painopisteenä oli kehittää tila- ja tukipalvelujen talouden / sopimusten hallinnointi, seuranta, raportointi ja tietojen ylläpito säännölliselle ja rutiininomaiselle tasolle. Rutiininomaiseen työhön pääsemiseksi luotiin laskentapohjia ja -malleja. Kaikkien kiinteistölaskujen tiliöinti ja käsittely siirtyi tilapalvelun myötä pois käyttäjiltä, mikä lisäsi hallinnollisen työn määrää merkittävästi. Tilapalvelun hallinnolliset tehtävät jaettiin palveluinsinöörin, toimistosihteerin ja teknisen johtajan kesken. Kehitystyö pysähtyi palveluinsinöörin irtisanoutumisen myötä, mutta työtehtävät saatiin jaettua muun henkilöstön kesken siten, että työt pääsivät etenemään. Vuosi 2021 oli kokonaisuutena haastava koronatilanteen ja henkilöstövaihdoksien myötä.

Vuoden 2021 aikana päästiin seuraamaan kiinteistöjen sisäisten vuokrien määritystä ensimmäistä kertaa todellisiin tietoihin perustuen. Tilinpäätöksen perusteella vuoden 2021 talousarvio oli saatu laadittua vastamaan hyvin todellisuutta ja epämääräisistä käyttäjäarvioista on päästy eroon. Vuokria ei jouduttu enää tarkastamaan kesken vuotta uudelleen, kuten aiempina vuonna.

Pääasiassa kiinteistöjen kustannukset toteutuivat arvion mukaisina. Muutaman kohteen osalta jouduttiin tekemään hieman suurempia tasauslaskuja esimerkiksi koronapandemiasta aiheutuneen tehostetun siivouksen tai ennakoimattomien korjaustöiden vuoksi.

Vuoden 2021 aikana jäi kaksi kohdetta tyhjilleen, joiden käyttökustannukset jäivät tilapalvelun maksettavaksi (Jokilaiva, Hirvasen vanha koulu ja päiväkot). Molemmat kohteet on laitettu julkiseen myyntiin ja niiden jatkosuunnittelua jatketaan.

Henkilöstö sitoutui organisaatiomuutokseen kiittävästi ja työnkuvia saatiin selkeytettyä, vaikka aivan kaikkia haasteita ei saatukaan ratkaistua. Koronapandemiasta huolimatta työt saatiin hoidettua hyvin ja uusien toimintamallien kehittämistä aloitettiin. Työpalavereita saatiin järjestettyä koronan aiheuttamista haasteista huolimatta. Toimialarajat ylittävää yhteistyön kehittämistä sekä työnkuvien ja yhteisten pelisääntöjen selkeyttämistä jatketaan.

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Organisaatiomuutoksesta aiheutui henkilöstölle ylimääräistä työpainetta ja kuormitusta toimintamallien muuttuessa ja hallinnollisten tehtävien määrän lisääntyessä. Toiminnan muutos edellytti henkilöstöltä joustavuutta ja muutosvalmiutta sekä omatoimisuutta ja sitoutumista. Vuosi oli poikkeuksellinen myös koronapandemian vuoksi, mikä aiheutti omat haasteensa toiminnalle.

Sisäinen valvonta: säännölliset työpalaverit, talouden säännöllinen seuraaminen ja neljännesvuosikat-
saukset, tarkkuus hankintojen kohdentamisessa ja ostolaskujen tiliöinnissä, yhteisten toimintamallien luominen

TUKIPALVELU

Toiminnan kuvaus: Tukipalvelut käsittävät kunnan kaikkien muiden toimialojen toiminnan edellyttämät tukipalvelut ja kunnan infran ylläpidon vaatiman työn. Näitä tukipalveluja ovat mm. ruoka- ja siivouspalvelut, liikuntapaikkojen ylläpito, puistojen ja katualueiden sekä muiden yleisten alueiden ylläpito. Myös kunnallisen vesihuoltolaitoksen edellyttämä resurssointi sisältyy tukipalveluihin, josta kulut jyvitetään sisäisenä laskutuksena ko. menokohdalle. Yksiköiden kuvaukset on eriteltyinä tarkemmin tämän toimintakertomuksen tekstissä.

Liikuntapaikkahoidon osalta toimintaa tuotettiin yhden vakituisen henkilön avulla ja kausiluonteisesti kii-reavuksi palkataan määräaikainen työntekijä. Palkkamäärärahat varataan vuosittain täten 1,5 henkilölle. Uuraisten kunnan jatkuvasti kasvava liikuntapaikkaverkosto näkyy ylläpidon osalla ajoittain ongelmana keretä tuottaa palveluja. Yhteistyökumppanit (yhdistykset, seurat ja pk-yrittäjät) ovat edellytys liikunta-
paikkaverkoston ylläpitämisessä.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Organisaation rakenteellinen muutos (uusi tuki- ja tilapalvelu) aiheutti muutostarpeita myös hallinnollisesta ja taloudellisesta näkökulmasta. Laskutusten ja tiliointien kanssa jouduttiin tekemään kovasti työtä, jotta menot kohdistuivat oikein. Tukipalvelujen sisäisen laskutuksen perusteiden luonti aloitettiin ja työtä jatketaan. Liikuntapaikkahoidon osalta hankaluutta on aiheuttanut tilaajaedustuksen puolella henkilöstövaihdokset, jolloin työtehtäviä on kohdistunut suoraan toteuttavalle taholle, eli tukipalveluille.

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Koronapandemian vaikutus toimintaan ja pienet henkilöstöressurit. Liikuntapaikkahoidon tuottamisen vastuunjaot ja taloudelliset näkökulmat. Lisäksi organisaatiomuutos aiheutti henkilöstölle ylimääräistä opettelua uusien toimintamallien opettelussa ja vanhoista tottumuksista luopumisessa. Toiminnan rajapintojen vastuiden epäselvyys ylläpitoa tilaavan vapaa-aikatoimen ja teknisen toimen välillä aiheutti ajoittain hankaluutta. Historiasta epäselvinä siirtyneet vastuut eivät ole kaikilta osilta selkeitä. Yhden henkilön varassa oleva ylläpitopalvelu on haavoittuvainen, eikä toiminnan tuottamiselle ole mietittynä vaihtoehtoja.

Sisäinen valvonta: työpalaverit, talouden säännöllinen seuraaminen ja tarkkuus hankintojen kohdentamisessa, nopea reagoiminen ja asioihin puuttuminen.

RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUYKSIKKÖ

Toiminnan kuvaus:

Ruokapalvelu ja siivouspalvelu tuottavat ruoka- ja siivouspalveluita pääosin kunnan omaan käyttöön. Valmistuskeittäjiä on kaksi koulukeskuksella ja palvelukeskuksella. Lounaita valmistetaan n. 950 / päivä. Koulukeskuskeittiössä valmistetaan kaikkien koulujen ateriat. Palvelukeskuskeittiössä valmistetaan mm. kaikkien päiväkotien ateriat. Palvelukeittäjiä, joihin toimitetaan ruoka kunnan valmistuskeittiöistä, on Hirvasen koululla, Kyynämöisten koululla, Höytiän koululla, Pikkulan päiväkodilla ja Hirvasen päiväkodilla. Lisäksi ruokaa toimitetaan Uuraspajaan sekä yksittäisille kotona asuville vanhuksille (n. 25 hlöä). Palvelukeskuksessa on neljä eri osastoa. Ruoan toimittaminen Päiväkoti Touhula Kädenjälkeen päättyi elokuussa 2021. Siivouspalvelu huolehtii kunnan toimitilojen siisteydestä. Hirvasen koulun ja Höytiän esikoulun (päiväkoti Helmessä) siivous on ulkoistettu.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Päiväkoti Touhula Kädenjäljen toiminta siirtyi Uuraisten kunnan järjestettäväksi ja samalla sieltä siirtyi osa-aikainen siivoaja kunnan siivouspalveluun. Hän siivoaa Hirvasen päiväkodin ja käy Hirvasen koululla tiskiapulaisena. Muutoksen myötä Hirvasen päiväkodin lapsimäärä kasvoi oleellisesti. Palveluvastaava ei enää ehdi siivota päiväkotia, vaan hän hoitaa päiväkodin ruokapalvelun tehtävät. Yksityisen Touhula Kädenjäljen lopettaminen aiheutti kuitenkin ruokapalvelun kokonaisasiakasmäärän laskua. Myös vanhustyössä oli asiakkaita arvioitua vähemmän. Esim. Ruskolan ja Rinteelän yhteisasiakasmäärä oli alle arvioidun 3402 kokopäivä ateriapakettia. Se on 48 104 € tuloja vähemmän, kuin arvioitu. Kotiin kuljetettavia aterioita oli 2008 kpl alle arvioidun ja se on 13 554 € tuloja alle arvioidun. Kaiken kaikkiaan asiakasmäärässä oli vuoden aikana suuria vaihteluita ja ruokapalvelun tulot jäivät reilusti alle arvioidun. Kouluilla siivottiin tehostetusti koko vuosi ja sen vuoksi siivouksen toimintakulut, kuten myös toimintatuotot olivat arvioitua suuremmat. Siivouspalvelulle on tullut uusia siivouskohteita ja riittävän henkilöstöressurssin saavuttamiseksi palkattiin oppisopimuksella siivoaja v. 2022 loppuun asti.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Innostunut, innovoiva henkilöstö, jolla hyvä muutosvalmius, sitoutuneisuus oman työn ja organisaation kehittämiseen		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021
Luottavainen henkilöstö, jolla hyvä muutosvalmius	Esimiesvartit, palaverit	Tehdään suunnitelmat ja ohjeet poikkeusolojen varalle, koulutusta uusien ohjelmien käyttöön Henkilöstöä hyödynnetään

<p>Innostunut, työn kehittämisestä kiinnostunut henkilöstö</p> <p>Selkeät työyhteisön pelisäännöt ja työnkuvat</p> <p>Laadukkaat ja monipuoliset lähipalvelut</p>	<p>Kehityskeskustelut, palaverit, kehityspäivä</p> <p>Suunnittelupalaverit, palaverit, kehityspäivä</p> <p>Asiakastytyväisyys, ruoan menekki, tilojen siisteys</p>	<p>toiminnan ja käytännön töiden suunnittelussa ja kehittämisessä</p> <p>Siivouspalvelun kehittämistyö jatkuu. Tehdään selkeät työohjeet, päivitetään palvelukeskuksen siivousmitoitus</p> <p>Jokaiselta toimipisteeltä pyydetään palautetta ruokapalveluista 1 krt / v. Jokaisen toimipisteen ruokaryhmä kokoontuu vähintään kerran vuodessa</p> <p>Kiinnitetään huomiota erityisesti ulkoistettujen siivouspalvelujen laadunvalvontaan. Pidetään tilaajan ja palvelun tuottajan välisiä palautepalavereita.</p>
<p>Toteutuminen</p>	<p>Päivitettiin toimintaohjeet karanteenissa olevien oppilaiden ruoka-annosten tilaamiseen/toimittamiseen. Helmikuussa alettiin tarjoamaan välipalaa myös koulukeskuksessa. Ruokapalvelussa otettiin uusi ns. reseptiohjelma käyttöön, siihen koulutusta ja perehtymistä. Tulevalla sotemuutoksella on suuri vaikutus ruokapalveluun ja siitä tiedotettiin ja keskusteltiin varsinkin palvelukeskuskeittiössä. Koulukeskuskeittiössä alustavaa suunnittelua sotemuutoksen jälkeiseen toimintaan. Siivouspalvelussa työnsujuvuus ja työilmapiiri vaatineet erityishuomiota ja käytiin useita esimies/alainen keskusteluja. Päädettiin ulkopuolisen työnohjauksen järjestämiseen, joka alkaa heti v.2022 alussa. Ei ryhdytty mitoittamaan yksittäisiä siivouskohteita, vaan pyydettiin tarjous kaikkien kiinteistöjen siivousmitoituksista, mitoitusten toteutus heti v. 2022 alussa. Pääsääntöisesti tyytyväisiä asiakkaita kunnan omien palvelutuottajien osalta. Hirvasen koulun siivouksesta pidettiin tilaajan ja palvelun tuottajan välisiä palautepalavereita laadullisten ongelmien takia.</p>	

Tavoite	Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
kustannusten maltillinen kehitys	tuotettujen aterioiden hinta €/ateria siivottavien neliöiden	2,97 €	3,40 €	2,98 €	3,35 €

palvelutarpeen seuranta / järkevä tuottaminen	kustannukset / vuosi	20,52€/m ² /v (8.8.2019 alk. 20,42€/m ² /v) (19.11.2019 alk. 19,84€/m ² /v)	22,31€/m ² /v	20,27€/m ² /v.	23,58 €/m ² /v.
	Tuotettujen aterioiden määrä	297986	246632	306755	279121
	siivousneliöt (ei huomioi siivouskertoja)	15 050,8m ² (8.8.2019 alk. 15 125,3m ²) (19.11.2019 alk. 15 568,6m ²)	17 005 m ²	17 324 m ²	17 227 m ²

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Koronan vaikutus toimintaan, talouteen ja terveyteen. Aluehallintovirasto teki tammikuussa siivouspalvelussa biologiset tekijät työsuojelutarkastuksen. Työnantajan velvollisuus on turvata työntekijän terveyttä työssä, myös koronavirusepidemian aikana. Työsuojeluviranomainen on laatinut tiedotteen työnantajan velvoitteesta arvioida koronaviruksesta aiheutuvat terveysriskit. Työsuojelun vastuualue valvoo, että työskentely työpaikalla on turvallista ja terveellistä myös koronavirusepidemian tilanteessa.

Varsinkin siivouspalvelussa välillä tilanteita, joissa haasteellista saada henkilöstömäärä riittämään. Koulujen koko vuoden kestänyt tehostettu siivous lisäsi työntekijöiden tarvetta. Korona aiheutti edelleen epävarmuutta myös ruokapalvelussa. Pyrittiin turvaamaan varsinkin valmistuskeittiöiden toiminta minimoimalla niiden välinen liikkuminen. Ruokapalvelun viidessä palvelukeittiössä työskennellään yksin, joten sijaistaminen saatava järjestymään.

Sisäinen valvonta:

Koronaohjeistusten laatiminen ja niiden noudattaminen erilaisissa tilanteissa.

Kiinnitetty huomiota ulkoistettujen palvelujen laadunvalvontaan.

Siivouspalvelussa työnsujuvuus ja työilmapiiri vaatineet erityishuomiota.

Talouden toteumaa seurattu kuukausittain.

7600 Liikenneväylät

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 606	1 300	0	1 300	3 510	2 210
Toimintakulut	-177 022	-219 300	0	-219 300	-227 262	-7 962
Toimintakate	-175 416	-218 000	0	-218 000	-223 752	-5 752

Suunnitelmapoistot: - 302 743 €

Laskennalliset erät: - 50 121 €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Liikenneväylien hoidossa pyritään turvaamaan kuntalaisille turvallinen, esteetön, hyväkuntoinen ja viihtyisä liikenneympäristö. Uusien kaava-alueiden katujen ja tonttialueiden tiet sekä katuvalaistus rakennetaan valmiiksi ennen tonttien myyntiä.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Liikenneturvallisuuden parantaminen rakennus- ja kunnossapitotoimin. Vuoden 2021 aikana katuvaloverkko pysyi hyvässä käyttökunnossa, uusia valaisimia hankittiin Leppätielle, joiden asennus tehdään vuoden 2022 aikana.

Yksityistieavustuksiin oli varattu määrärahoja 45 000 euroa vuodelle 2021. Yksityistieavustusperiaatteita uudistettiin vuoden 2021 hakuprosessissa.

Talvikaudet 2020-2021 sekä 2021-2022 olivat erittäin runsaslumisia ja talousarvioihin varatut määrärahat katujen ylläpidon osalla ylittyivät. Vastaavasti näitä edeltävät vuodet ovat vähälumisuuden takia alittuneet, joten noin 5 vuoden ajanjaksolla varattu määräraha edustaa hyvin keskiarvoa. Vakavilta onnettomuuksilta vältyttiin, ja hoitotasot saatiin pidettyä hyvänä. Kesäaikaisen ylläpidon osalla hiekkatiestön ylläpitotasoa nostettiin, joka aiheutti pienen kululisäyksen lanausten ja suolausten osalta.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Toimivat ja turvalliset kulkuyhteydet		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021
Kunnossapito Kevyen liikenteen väylät ja valaistus riittävät Onnettomuuksien määrän vähentäminen	Valitukset kunnossapidosta, yleisesti palautteet Onnettomuuksien määrä	Panostetaan kunnossapitoon määrärahojen puitteissa, reagoidaan välittömästi Kevyen liikenteen väylien valaistus riittävä Minimoidaan onnettomuudet asianmukaisella kunnossapidolla.
Toteutuminen	Katuvalojen energiankulutusta saatiin tiputettua merkittävästi elohopealamppujen vaihtamisella ledeiksi. Hiekkatiestön kuntoa pyrittiin parantamaan säännöllisillä huoltokierroksilla ja ylläpitoa tehostettiin kohdistetuilla tarvelanauksilla. Hiekkatiestön hoidossa käytettiin useampaa urakoitsijaa.	

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Poikkeukselliset sääolosuhteet jatkuvan jäätyksen ja sulamisen takia ja sen aiheuttamat vauriot liikenneväyläin. Vanhan hiekkatieistön puutteelliset kerrosrakenteet ja siitä syntynyt korjausvelka. Liukkaudentorjunta ja niiden aiheuttamat henkilövahingot. Määrärahojen puute ylläpidossa, resurssien puute (ei ehditä reagoida tarpeeksi ajoissa).

Sisäinen valvonta:

Kunnossapitosopimukset ja niiden valvonta

7700 Puistot ja muut alueet

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-9 663	-17 000	0	-17 000	-21 611	-4 611
Toimintakate	-9 663	-17 000	0	-17 000	-21 611	-4 611

Suunnitelmapoistot: - 2 308 €

Laskennalliset erät: - 5 754 €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Puistojen ja leikkikenttien kunnossapito. Yleisten alueitten osalta pyritään luomaan kirkonkylän alueesta siisti ja viihtyisä ympäristö.

Kunnan teknisellä toimella ei ole osoitettuna vakituista työvoimaa yleisten alueiden ylläpidolle, vaan työt pyritään tekemään työllistämistukisten avulla. Talousarvioehdotuksessa on varattu ”tukipalvelut”- kustannuspaikan alle työllistämistukisten palkat.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Heikkoon kuntoon päässeitä leikkikenttiä uusitaan vuosittain ja niiden säännölliseen ylläpitoon varataan henkilöstöresurssia. Leikkikentät pidetään turvallisina ja miellyttävinä käyttää siten, kun se resurssien puolesta on mahdollista. Kunnan asemakaava-alueiden puistoalueista tuli runsaasti palautetta kuntalaisilta ja yleisten alueiden viihtyvyyden parantamista tuotiin esiin. Rakennusrekisterihankkeen määräaikainen työntekijä otettiin osittain mukaan viheralueiden ylläpitotöihin hänen ammattiosaamistaan hyödyntäen. Hänen avullaan uusittiin paikoin istutuksia, poistettiin vieraslajeja ja uusittiin rinnerakenteita. Uudishankkeen laajennettiin Leinikin-puiston käytettävyyttä rakentamalla mölkky- /petankkikenttä. Nämä tehdyt uudistukset aiheuttivat pieneltä osin talousarvion ylityksen varattuihin määrärahoihin nähden.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Viihtyisät ja turvalliset lähivirkistysalueet		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021
Toimivat lähivirkistysalueet	Asiakaspalaute	hyvin hoidetut ja huolletut alueet, leikkikenttien vuosittainen uusiminen
Toteutuminen	Ulkovälineitä kunnostettiin omana työnä ja leikkikenttien kuntoa kartoitettiin. Panostettiin pienillä istutustoilla kirkonkylän ja kiinteistöjen piha-alueiden viihtyvyyteen. Osittain tehtiin asemakaava-alueiden puistoalueiden raivauksia (Pikku-Kuukan ranta) ja sitä pyritään jatkamaan.	

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Pienet henkilöstöresurssit, vanheneva laitekanta, käyttäjien loukkaantumisriski, yleisten alueiden viihtyvyyden heikentyminen, lahopuiden aiheuttamat myrskyvahingot.

Sisäinen valvonta:

Säännölliset tarkastukset

7800 Sorakuopat

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	12 073	30 000	0	30 000	24 416	-5 584
Toimintakulut	0	0	0	0	-2 320	-2 320
Toimintakate	12 073	30 000	0	30 000	22 096	-7 904

Suunnitelmapoistot: €

Laskennalliset erät: - 404 €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Kunnalla on soranottoaikkana Rajalan tilalla Höytiällä

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Sorakuopat pyritään pitämään tuotannollisessa käytössä. Otettava maa-aines alkaa käymään vähiin ja uuden lupahakemuksen valmistelu on alkanut. Samalla tutkittiin kallioaineksen laatu mahdollista louhimista ajatellen.

Strategiset tavoitteet

Tavoite	Mittari	TP 2020	TA 2021	TP 2021
- Sorakuopat pidetään tuotannollisessa käytössä - Rajala	ottomäärä tn/vuosi	e/v (alv 0%)		
	13750 tn v. 2020	12073	30000	24416
	27745 tn v. 2021			

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Ympäristövahingot soranoton yhteydessä sekä soranottoaikojen lupa-asiat. Soranottoon soveltuvat maa-aineksen väheneminen.

Sisäinen valvonta:

- sopimukset
- lupaehtojen valvonta

YMPÄRISTÖJAOSTO

8200 Ympäristötoimi

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA -muutokset	TA 2021 muu- tosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta- tuotot	65 204	50 000	0	50 000	72 274	22 274
Toimintaku- lut	-144 846	-157 080	0	-157 080	-141 511	15 569
Toimintakate	-79 642	-107 080	0	-107 080	-69 237	37 843

Suunnitelmapoistot: €

Laskennalliset erät: - 16 510 €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja, Rakennustarkastaja, Ympäristösihteeri

Toiminnan kuvaus: Ympäristönsuojelu on teknisen lautakunnan alaisen ympäristöjaoston tulosityksikkö, joka vastaa kunnan vastuulla olevista lakisääteisistä kunnan ympäristönsuojelun viranomaistehtävien hallinnosta ja hoidosta (L kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta 1986/64). Uuraisten kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristöjaosto. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluu erityislaissa säädettyjen tehtävien lisäksi ympäristönsuojelun suunnittelu ja kehittäminen, ympäristön tilan seuranta,

ohjaus ja neuvonta, lausunnot, esitykset ja aloitteet, ympäristönsuojelua koskeva tiedotus, valistus ja koulutus ja yhteistyön edistäminen.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on lupa- ja valvontaviranomaistehtävänsä lisäksi toimia paikallistason yleisen ympäristönsuojelun edunvalvojana. Tässä tehtävässään se toimii erityislainsäädännön perusteella itsenäisessä ja riippumattomassa asemassa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen voidaan siten katsoa myös pitkällä tähtäimellä ajavan kestävä kehityksen ja samalla kunnan yleistä etua, vaikka yksittäistapauksissa tämä voi olla ristiriidassa esimerkiksi kunnan elinkeinopoliittisen edun kanssa. Ympäristöjaosto vastaa lisäksi kunnan rakennusvalvonnan poikkeuslupakäsittelystä, joihin kuuluvat mm. huolehtiminen hyvän rakennustavan edistämisestä.

Ympäristölautakunnan talousarvio liitettiin teknisen lautakunnan talousarvioon 1.6.2017 ja samalla ympäristölautakunta lakkautettiin.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Ympäristötoimessa jatkettiin v. 2019 alkaneita työjärjestelyitä ja henkilöstömuutoksia. Rakennusvalvonnan viranomaistehtävät ostettiin ostopalveluna Saarijärven kaupungilta. Palveluinsinöörin tehtäviin kuuluivat tilapalvelun kehittämisen ja teknisen hallinnon tehtävien lisäksi mm. rakennusvalvonnan avustavat tehtävät. Nämä tehtävät täytyi loppuvuodesta kuitenkin jakaa teknisen toimen työntekijöiden kesken tilapäisesti loppuvuodesta 2021 palveluinsinöörin siirtyessä muualle. Teknisen toimen hallinnon ja ympäristötoimen osalta ympäristösihteerin virkaa muutettiin v. 2020 ympäristösihteeriksi/vesihuoltoasiantuntijaksi, josta 60 % on ympäristösihteerin virkatehtäviä ja 40 % vesi- huollon ja teknisen toimen hallinnollisia tehtäviä.

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Työjärjestelyt ja rakennusvalvonnan uusien toimintamallien käyttöönotto, pienet henkilöstöressurit.

Sisäinen valvonta:

- Rakennuslupa-asiakirjat
- maankäyttösopimukset ja maanhankinta-asiakirjat
- tilojen osto- ja myyntiasiakirjat
- ympäristötoimen asiakirjat, lupa-asiakirjat
- kaavoitukseen liittyvät asiakirjat

Rakennusvalvonta

Toiminnan kuvaus: Vastaa maankäyttö- ja rakennuslain sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisista rakentamiseen liittyvistä lupa-asioista, neuvonnasta ja valvonnasta.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Rakennusvalvonnan viranomaistehtävät hoidettiin ostopalveluna yhteistyössä Saarijärven kaupungin kanssa ja rakennustarkastaja oli Uuraisten kunnan käytössä noin kahtena päivänä viikossa. Lupapäätöksiä tehtiin jouhevasti viikkorytmillä yhteistyössä Uuraisten organisaation kanssa. Hallinnollisten töiden osalta hoidettiin vain välttämättömät tehtävät eikä toiminnan kehittäminen esimerkiksi sähköisen arkistoinnin ja digitoinnin tai rakennusjärjestysuudistuksen osalta edennyt vuonna 2021. Rakennustarkastajan ostopalvelusopimuksessa löydettiin hyvä toimintamalli Saarijärven kaupungin kanssa. Toimintatapa on osoittautunut hyväksi ja kustannustehokkaaksi. Kunnan kiinteistörekisterin ajan tasalle saattaminen aloitettiin ja ensimmäiset maastotyövaiheet saatiin tehtyä ja muutokset vietyä verottajalle.

Rakennusvalvontataksoja ei korotettu vuonna 2021 vaikka tarvetta rakennusvalvonnan kannattavuuden parantamiseen olisi mm. korkeiden ohjelmistokulujen vuoksi. Kannattavuudessa päästiin tästä huolimatta selvästi parempaan tulokseen aiempiin vuosiin verrattuna. Merkittävin säästö toimintakuluissa saatiin edellisvuotta pienemmissä henkilöstökuluissa. Rakennusvalvonnan lupamäärät kasvoivat aiempiin vuosiin verrattuna ja hankkeista kertyi lupamaksuja odotettua enemmän. Rakentaminen tulee oletettavasti jollakin aikavälillä lisääntymään voimaan tulleiden ja vireillä olevien uusien kaavoitushankkeiden myötä.

Lupien sähköinen hakeminen Lupapisteen kautta on tällä hetkellä 99 prosenttista, mutta rakennustarkastajaa työllistää paljon hakemusten täytössä avustaminen ja ohjeistaminen, vaikka pdf-muotoisia ohjeita on laadittu ja ne löytyvät rakennusvalvonnan nettisivuilta. Sähköinen asiointi ja palvelu ovat saaneet pääsääntöisesti kiitosta asiakkailta.

Vuoden 2017 alusta pysyvästi säilytettävät rakennusluvut on tullut arkistoida sähköisesti Lupapisteen kautta (Arkistolaitoksen päätös 13.5.2016). Arkistointiprosessin käynnistäminen on viivästynyt resurssipuutteen vuoksi, mutta työ saatiin käynnistettyä Saarijärven kaupungin yhteistyön kautta ja sitä jatketaan.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Joustavat rakennusvalvontapalvelut		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021
	Arviointikriteeri: 1. Joustavat rakennusvalvonnan asiakaspalvelut ja palveluiden saavutettavuus 2. Matalan kynnyksen asiointi 3. Tasapuolinen kohtelu	1. Aikaan ja paikkaan sitomaton lupien haku ja neuvontapyyntö, toimivat sähköiset palvelut 2. Asiakaslähtöinen kanssakäyminen ja hyvä asiakaspalvelu 3. Samat käsittelyajat ja perustellut päätökset kaikille, lakien ja määräysten noudattaminen ja soveltaminen samalla tavalla (tulkintojen yhtenäistäminen lähikuntien rakennusvalvontojen kanssa)
Toteutuminen	Rakennusvalvonnan lupien haku sekä yleinen ohjaus ja neuvonta tapahtuu lähes 100 prosenttisesti sähköisesti. Koronapandemiasta sähköinen asiointi lisääntyi myös neuvonnan osalta. Asiakkaat ja hankkeiden asiantuntijat ovat tottuneet käyttämään sähköistä luvanhakujärjestelmää.	

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Epävarmuustekijänä oli teknisen toimen sisäiset muutokset ja henkilöstövaihdokset sekä rakennusvalvontapalvelun yhteistyösopimuksen määräaikaisuus.

Ympäristönsuojelu

Toiminnan kuvaus: Ympäristötoimen tehtävänä on edistää ja valvoa ympäristönsuojelun toteutumista sekä kehittää viihtyisää asuinympäristöä. Yksikön viranomaistehtäviä ovat lupien ja ilmoitusten käsittely, lausunnot muille viranomaisille sekä valvonnat. Lisäksi seurataan ympäristön tilaa sekä opastetaan kuntalaisia ja yrityksiä ympäristönsuojeluasioissa.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Toiminnan painopisteet on n.50 % lupien valmistelu ja päätösten teko. Luvanvaraisten toimintojen valvontaan on kulunut noin 40 % toiminnasta ja 10 % jää muulle ympäristöviranomaiselle kuuluviin lainvaatimiin tehtäviin. Ympäristötoimessa on 60 % työaikaresurssi ko-koaikatyöstä. Ympäristönsuojelulain uudistuksen myötä painopiste siirtyy jatkossa yhä enemmän valvontatyöhön, joka tulee olla suunnitelmallista ja säännöllistä. Tähän on laadittu 2017 lain vaatima valvontasuunnitelma, jonka mukaisesti on ympäristöluvanvaraisia toimijoita valvottu. Valvontasuunnitelmaan perustuvasta valvonnasta peritään ympäristönsuojelutaksan mukaisia valvontamaksuja, joilla voidaan kattaa osin ympäristönsuojeluyksikön kustannuksia. Valvontakäyntejä tehtiin v. 2021 9 kpl.

Uuraisten kuntaan on rakentunut laajalle alueelle vesi- ja viemäriverkosto osuuskuntien toimesta. Verkostojen toiminta-alueiden vahvistamisen jälkeen on ollut mahdollista hakea vapautusta liittymisestä viemäriin ja/tai talousveteen. Vapautuksen myöntää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Verkoston ulkopuolelle jääviä kiinteistöjä opastetaan rakennusvalvonnan kanssa uudistuneen jätevesiasetuksen (157/2017) vaatimusten mukaisten kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien toteuttamisessa. Sekä toiminta-alueen että haja-asutusalueen jätevesiasiat työllistivät ajoittain vuoden 2021 aikana, oli sekä tarkastuskäyntejä että neuvontapyyntöjä.

Uuraisten kunnasta on tullut vuonna 2014 Sammakkokangas oy:n osakas, yhtiö hoitaa kunnan jätehuollon myös jätehuollon viranomaistehtävien osalta, ympäristönsuojelulla on edelleen jätehuollon valvonta-tehtävä.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Ympäristövalvonta		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2021
	Arviointikriteeri: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ympäristö-, maa-aineslupahakemusten, ilmoitusten ja hakemusten käsittely joustavasti 2. Ympäristön hyvän tilan ylläpitäminen 3. Asiantuntijuus 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lupakäsittelyt, viranhaltijapäätökset, rekisteröinnit käsitellään niin pikaisesti kuin hallintolain kautta on mahdollista 2. Valvonta- ja tarkastuskäynnit valvontasuunnitelman mukaisesti, sekä tarpeen mukaan tehtävät jäte-, maa-aines-, YSL- ja vesilain mukaiset tarkastukset 3. Lupavalmistelu, lausuntojen anto, neuvonta ja ohjaus, aloitteet, selvitykset, yhteistyö
Toteutuminen	Valvontakäynnit suoritettiin suunnitellusti ja vireillä olevat luvat ja ilmoitukset saatiin käsiteltyä sujuvasti. Muita tarkastuskäyntejä tehtiin koronatilanteen salliessa. Isompien projektien, kuten vesiensuojeluhankkeiden, valvontasuunnitelman ja pohjavesiensuojelusuunnitelman päivittäminen ym. viivästyi valvontatyön vuoksi. Koulutuksiin osallistuttiin työtilanteen salliessa.	

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Keskeisin riski tavoitteiden saavuttamiselle on työajan puute työtehtävien lisääntyessä lakien ja säädösten uudistuessa ja mm. luparajojen toimivaltarajojen muuttuessa, valvontaohjelman ja -suunnitelman toteuttaminen (uusi YSL ja sen 3. muutos).

Sisäinen valvonta vuodelle 2021

Toimiala: Ympäristötoimi

Sisäisen valvonnan painopistealueet:

- rakennuslupa-asiakirjat
- ympäristötoimen asiakirjat

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

(sis. Sisäiset ja ulkoiset erät)

euro

euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteutuma	Poikkeama muutoksen jälkeen	Poikkeama %
Toimintatulot	6 603 710	0	6 603 710	7 202 125,71	598 415,71	9,1
Myyntitulot	2 579 180		2 579 180	2 779 635,54	200 455,54	7,8
Maksutulot	1 024 440		1 024 440	785 538,64	-238 901,36	-23,3
Tuet ja avustukset	301 960		301 960	829 584,47	527 624,47	174,7
Muut toimintatulot	2 698 130		2 698 130	2 807 367,06	109 237,06	4,0
Valmistus omaan käyttöön			0		0,00	
Toimintamenot	-28 249 540	-1 080 800	-29 330 340	-28 590 048,34	740 291,66	-2,5
Henkilöstömenot	-10 948 490	-34 000	-10 982 490	-10 509 771,65	472 718,35	-4,3
Palvelujen ostot	-12 435 270	-275 000	-12 710 270	-12 356 495,08	353 774,92	-2,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 497 330		-1 497 330	-1 477 719,24	19 610,76	-1,3
Avustukset muille	-771 040		-771 040	-748 310,24	22 729,76	-2,9
Muut toimintamenot	-2 597 410	-771 800	-3 369 210	-3 497 752,13	-128 542,13	3,8
Toimintakate	-21 645 830	-1 080 800	-22 726 630	-21 387 922,63	1 338 707,37	-5,9
Verotulot	12 100 000		12 100 000	12 703 549,24	603 549,24	5,0
Valtionosuudet	10 765 000		10 765 000	10 712 590,00	-52 410,00	-0,5
Rahoitustulot ja -menot:	15 500	0	15 500	283 534,99	268 034,99	1729,3
Korkotulot muilta			0	17 759,11	17 759,11	
Muut rahoitustulot muilta	207 500		207 500	406 962,18	199 462,18	96,1
Korkomenot	-134 000		-134 000	-118 547,09	15 452,91	-11,5
Muut rahoitusmenot	-58 000		-58 000	-22 639,21	35 360,79	-61,0
Vuosikate	1 234 670	-1 080 800	153 870	2 311 751,60	2 157 881,60	1402,4
Poistot ja arvonalentumiset	-1 211 380	0	-1 211 380	-1 322 867,76	-111 487,76	9,2
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 211 380		-1 211 380	-1 322 867,76	-111 487,76	9,2
Tilikauden tulos	23 290	-1 080 800	-1 057 510	988 883,84	2 046 393,84	-193,5
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	14 900		14 900	14 967,06	67,06	0,5
Varaustan lisäys(-) tai vähennys(+)						
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)						
Tilikauden yli- tai alijäämä	38 190	-1 080 800	-1 042 610	1 003 850,90	2 046 460,90	-196,3

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen ta- lousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muu- toksen jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot					
*Kunnan tulovero	10 639 000,00		10 639 000,00	10 895 436,93	256 436,93
*Osuus yhteisöveron tuotosta	769 000,00		769 000,00	1 088 942,14	319 942,14
*Kiinteistövero	692 000,00		692 000,00	719 170,17	27 170,17
Yhteensä	12 100 000,00	0,00	12 100 000,00	12 703 549,24	603 549,24

Verotulot	Tp 2021	Tp 2020	Tp 2019
*Kunnan tulovero	10 895 436,93	10 234 513,42	10 124 202,19
*Osuus yhteisöveron tuotosta	1 088 942,14	650 121,31	573 285,82
*Kiinteistövero	719 170,17	648 463,36	658 686,31
Yhteensä	12 703 549,24	11 533 098,09	11 356 174,32

	Tulovero- pro- senti	Tulovero euro	Muutos-%
Verovuosi 2016	20,5	9 428 936	2,78
Verovuosi 2017	20,5	9 316 284	-1,19
Verovuosi 2018	20,5	9 540 836	2,41
Verovuosi 2019	21,5	10 346 217	8,44
Verovuosi 2020	21,5	10 466 578	1,16
Verovuosi 2021	21,5		

Kiinteistöveroprosentit	2021	2020
*Yleinen	1,05	1,05
*Vakituinen asunto	0,48	0,48
*Muu asuinrakennus	1,20	1,20
*Rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00
*Yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00

Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen ta- lousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muu- toksen jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet					
*Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset				9 697 392	
*Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet				-661 910	
*Verotulomenetysten korvaus				1 722 684	
*Veronlykkäysten korvaus				-45 576	
Yhteensä	10 765 000		10 765 000	10 712 590	-52 410

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

INVESTOINNIT 2021					
euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Muutettu talousarvio	Toteu- tuma	Poik- keama
YLEISHALLINTO					
SOSIAALI- ja TERVEYSTOIMI					
OPETUS- JA KULTTUURITOIMI					
Oikarin päiväkoti		-763 000	-763 000	-763 307	-307
Keskusurheilukentän saneeraus	-842 900	15 000	-827 900	-860 932	-33 032
*Tulot	160 000	-32 000	128 000	128 000	0
Lähileikkikentän uusiminen	-10 000		-10 000	-11 055	-1 055
MUUT PALVELUT					
Yleiset tiet			0	-18 394	-18 394
Kadut	-52 000	40 000	-12 000		12 000
As.oy Uuraisten Ykkösrivi/Jokilaiva	-40 000	40 000	0		
Vesilaitos			0		0
Viemärlaitos			0	-3 889	-3 889
Haja-asutusalueen vesihuolto				-4 448	-4 448
Tontit ym. maa-al.					
*ostomenot					0
*myynnin kirjanpitoarvo	20 000		20 000	18 951	-1 049
Asunto Oy Uuraskoto (tulo)			0	2 903	2 903
NETTOMENOT YHTEENSÄ	-764 900	-700 000	-1 464 900	-1 512 172	-47 272
Investointimenot yhteensä	-944 900	-668 000	-1 612 900	-1 654 675	-41 775
Investointitulot yhteensä	180 000	-32 000	148 000	149 854	1 854
Investoinnit, nettomenot yht.	-764 900	-700 000	-1 464 900	-1 504 821	-39 921

Investointien sisältö tarkemmin:

Opetus- ja kulttuuritoimi:

Oikarin päiväkodin kiinteistön ostaminen.

Keskusurheilukentän saneeraus on pääosin tehty, mutta juoksuratojen pinnoitustöitä jäi vielä vuodelle 2022.

Lähileikkikentän Rinkilä-Tuomelan ulkoleikkivälineiden uusimisessa oli hieman suunniteltua enemmän menoja. Asennus keväällä 2022.

Yleiset tiet ja kadut:

Leppätielle hankittiin uudet valaisimet.

Viemärlaitos:

Sarkolan alueen viemärin rakentamista.

Haja-asutusalueiden vesihuolto:

Pumppujen hankintaa.

Tontit ym. alueet

Tonttien myyntituloja oli hieman arvioitua vähemmän.

Asunto Oy Uuraskodon putkiremontin loppuselvityksessä kunnalle on palautettu 2 903 euroa.

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMI- NEN 2021

euro

euroa	Alkuper. talousar- vio	Talousar- vio- muutokset	Muutettu talousar- vio	Toteu- tuma	Poik- keama	Poik- kea- ma %
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	1 234 670	-1 080 800	153 870	2 311 752	2 157 882	1402,4
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-47 000		-47 000	916 256	963 256	-2049,5
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-944 900	-668 000	-1 612 900	-1 659 122	-46 222	2,9
Rahoitusosuudet inv.menoihin	160 000	-32 000	128 000	128 000	0	
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustu- lot	67 000		67 000	40 095	-26 905	-40,2
Toiminta ja investoinnit, netto	469 770	-1 780 800	-1 311 030	1 736 980	3 048 010	-232,5
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset muille	-145 000		-145 000	-6 500	138 500	-95,5
Antolainasaamisten vähennykset muilta			0		0	
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 500 000		6 500 000	4 597 581	-1 902 419	-29,3
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 088 300		-4 088 300	-4 116 280	-27 980	0,7
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 399 700		-2 399 700	-2 400 000	-300	0,0
Oman pääoman muutokset			0	-189 700	-189 700	
Vaikutus maksuvalmiuteen	336 770	-1 780 800	-1 444 030	-377 919	1 066 111	-73,8

YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA 2021

KÄYTTÖTALOUSOSA		Menot			Tilinpäätös	Poikkeama	Tulot			Tilinpäätös	Poikkeama
		Alkup. Talousarvio	Ta- muutos	Muutettu ta- lousarvio			Alkup. Talousarvio	Ta- muutos	Muutettu ta- lousarvio		
Valtuusto ja konsernijohto	N	-413 810	-771 800	-1 185 610	-1 131 132	54 478	0	0	0	0	0
*Yleishallinto	N	-559 550	-771 800	-1 331 350	-1 307 048	24 302	0	0	0	0	0
*Maa- ja metsätilat	N	198 000		198 000	218 907	20 907	0	0	0	0	0
*Maanmäytön suunnittelu	N	-52 260		-52 260	-42 991	9 269	0	0	0	0	0
Konsernipalvelut	N	-632 520	0	-632 520	-599 898	32 622	0	0	0	0	0
*Keskusvirasto	N	-552 660		-552 660	-498 558	54 102	0	0	0	0	0
*Henkilöstöhallinto	N	-79 860		-79 860	-101 340	-21 480	0	0	0	0	0
Peruspalvelutk	N	-11 206 870	-275 000	-11 481 870	-10 478 487	1 003 383	0	0	0	0	0
*Sosiaalipalvelut	N	-2 030 590		-2 030 590	-1 683 783	346 807	0	0	0	0	0
*Vanhustyö	N	-2 404 140		-2 404 140	-2 055 514	348 626	0	0	0	0	0
*Toimeentuloturva	N	-618 440		-618 440	-599 389	19 051	0	0	0	0	0
*Terveystoiminta	N	-6 153 700	-275 000	-6 428 700	-6 139 800	288 900	0	0	0	0	0
Sivistystk	N	-9 162 470	-34 000	-9 196 470	-8 912 057	284 413	0	0	0	0	0
*Sivistystoimi	N	-84 220		-84 220	-88 614	-4 394	0	0	0	0	0
*Perusopetus	N	-5 820 620		-5 820 620	-5 593 845	226 775	0	0	0	0	0
*Varhaiskasvatus	N	-2 517 890	-34 000	-2 551 890	-2 510 832	41 058	0	0	0	0	0
*Muu opetustoimi	N	-71 180		-71 180	-58 969	12 211	0	0	0	0	0
*Joukkoliikenne	N	-9 000		-9 000	-13 058	-4 058	0	0	0	0	0
*Kirjasto- ja kulttuuritoimi	N	-215 370		-215 370	-188 122	27 248	0	0	0	0	0
*Kulttuuritoimi	N	-41 430		-41 430	-39 275	2 155	0	0	0	0	0
*Nuorisotoimi	N	-138 870		-138 870	-129 977	8 893	0	0	0	0	0
*Liikuntatoimi	N	-263 890		-263 890	-289 365	-25 475	0	0	0	0	0
Tekninen ltk	N	-230 160	0	-230 160	-266 350	-36 190	0	0	0	0	0
*Hallinto ja muu toiminta	N	-177 790		-177 790	-183 731	-5 941	0	0	0	0	0
*Pelastustoimi	N	-336 330		-336 330	-336 633	-303	0	0	0	0	0
*Vesihuoltolaitos	N	-57 900		-57 900	-28 687	29 213	0	0	0	0	0
*Tuki- ja tilapalvelut	N	653 940		653 940	575 207	-78 733	0	0	0	0	0
*Liikenneväylät	N	-218 000		-218 000	-223 753	-5 753	0	0	0	0	0
*Puistot ja muut alueet	N	-17 000		-17 000	-21 611	-4 611	0	0	0	0	0
*Sorakuopat	N	30 000		30 000	22 096	-7 904	0	0	0	0	0
*Ympäristötoimi	N	-107 080		-107 080	-69 237	37 843	0	0	0	0	0
Käyttötalouden yhteensä		-21 645 830	-1 080 800	-22 726 630	-21 387 923	1 338 707	0	0	0	0	0

UURAISTEN KUNTA ▪ Tilinpäätös 2021

TULOSLASKELMAOSA		Menot Alkup. Talousarvio	Ta- muu- tos	Muutettu ta- lousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama	Tulot Alkup. Talousarvio	Ta- muutos	Muutettu ta- lousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
*Verotulot	B						12 100 000		12 100 000	12 703 549	603 549
*Valtionosuudet	B						10 765 000		10 765 000	10 712 590	-52 410
*Korkotulot	B								0	17 759	17 759
*Muut rahoitustulot	B						207 500		207 500	406 962	199 462
*Korkomenot	B	-134 000		-134 000	-118 547	15 453					
*Muut rahoitusmenot	B	-58 000		-58 000	-22 639	35 361					
Tuloslaskelmaosa yhteensä		-192 000	0	-192 000	-141 186	50 814	23 072 500	0	23 072 500	23 840 861	768 361

UURAISTEN KUNTA ▪ Tilinpäätös 2021

INVESTOINTIOSA		Menot			Tilinpäätös	Poikkeama	Tulot			Tilinpäätös	Poikkeama
		Alkup. Talousarvio	Ta- muutos	Muutettu talousarvio			Alkup. Talousarvio	Ta- muutos	Muutettu talousarvio		
Oikarin päiväkot	B		-763 000	-763 000	-763 307	-307					
Keskusurheilukentän saneeraus	B	-842 900	15 000	-827 900	-860 932	-33 032	160 000	-32 000	128 000	128 000	
Leikkikenttien uusiminen	B	-10 000		-10 000	-11 055	-1 055					0
Yleiset tiet	B			0	-18 394	-18 394			0		0
Kadut	B	-52 000	40 000	-12 000		12 000					
As.oy Uuraisten Ykkösrivi/Jokilaiva	B	-40 000	40 000	0		0					
Vesilaitos	B			0		0					
Viemärlaitos	B			0	-3 889	-3 889					
Haja-asutusalueen vesihuolto	B				-4 448	-4 448					
Tontit ym. maa-al.	B			0		0	20 000		20 000	18 951	-1 049
As Oy Uuraskoto	B			0	610	610			0	2 903	2 903
Investoinnit yhteensä		-944 900	-668 000	-1 612 900	-1 661 415	-48 515	180 000	-32 000	148 000	149 854	1 854

UURAISTEN KUNTA ▪ Tilinpäätös 2021

RAHOITUSOSA	Menot Alkup. Talousarvio	Ta- muutos	Muutettu ta- lousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama	Tulot Alkup. Talousarvio	Ta- muutos	Muutettu ta- lousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Antolainauksen muutokset										
*Antolainasaamisten lisäykset B	-145 000		-145 000	-6 500	138 500					
*Antolainasaamisten vähennykset B								0		0
Lainakannan muutokset										
*Pitkäaikaisten lainojen lisäys B						6 500 000		6 500 000	4 597 581	-1 902 419
*Pitkäaikaisten lainojen vähennys B	-4 088 300		-4 088 300	-4 116 280	-27 980					
*Lyhytaikaisten lainojen muutos B	-2 399 700		-2 399 700	-2 400 000	-300					0
Oman pääoman muutokset									-189 700	-189 700
Vaikutus maksuvalmiuteen										
Rahoitusosa yhteensä	-6 633 000	0	-6 633 000	-6 522 780	110 220	6 500 000	0	6 500 000	4 407 881	-2 092 119
YHTEENSÄ	-29 415 730	-1 748 800	-31 164 530	-29 713 305	1 451 225	29 752 500	-32 000	29 720 500	28 398 595	-1 321 905

B=brutto

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma (ulkoinen)

	<u>2021</u>		<u>2020</u>
	euroa		euroa
Toimintatuotot			
*Myyntituotot	1 300 902,48		1 027 008,85
*Maksutuotot	785 538,64		858 923,91
*Tuet ja avustukset	829 584,47		355 838,45
*Muut toimintatuotot	525 776,04	3 441 801,63	554 502,40
			2 796 273,61
Valmistus omaan käyttöön		0,00	0,00
Toimintakulut			
*Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-8 496 595,53		-8 111 956,90
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-1 713 686,80		-1 654 247,87
Muut henkilösivukulut	-299 489,32		-243 919,04
	-10 900		-10 650
*Palvelujen ostot	904,41		573,94
*Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 454 576,85		-1 430 507,81
*Avustukset	-748 310,24		-734 628,74
*Muut toimintakulut	-1 216 161,11	-24 829 724,26	-550 908,15
			-23 376 742,45
Toimintakate		-21 387 922,63	-20 580 468,84
Verotulot		12 703 549,24	11 533 098,09
Valtionosuudet		10 712 590,00	11 194 999,00
Rahoitustuotot ja -kulut			
*Korkotuotot	17 759,11		39,17
*Muut rahoitustuotot	406 962,18		150 726,96
*Korkokulut	-118 547,09		-126 446,19
*Muut rahoituskulut	-22 639,21	283 534,99	-94 465,43
			-70 145,49
Vuosikate		2 311 751,60	2 077 482,76
Poistot ja arvonalentumiset			
*Suunnitelman mukaiset poistot		-1 322 867,76	-1 754 797,41
*Arvonalentumiset			
Tilikauden tulos		988 883,84	322 685,35
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		14 967,06	14 967,06
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		1 003 850,90	337 652,41

Rahoituslaskelma

	<u>2021</u>		<u>2020</u>
	euroa		euroa
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	2 311 751,60		2 077 482,76
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjaukset	916 255,55	3 228 007,15	148 498,50
			2 225 981,26
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-1 659 122,34		-369 407,16
Rahoitusosuudet investointimenoihin	128 000,00		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	40 095,00	-1 491 027,34	68 094,44
			-301 312,72
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 736 979,81	1 924 668,54
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	-6 500,00		
Antolainasaamisten vähennys		-6 500,00	0,00
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 597 581,00		2 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 116 280,34		-3 113 293,34
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 400 000,00	-1 918 699,34	500 000,00
Oman pääoman muutokset		-189 700,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	2 400,00		2 388,95
Vaihto-omaisuuden muutos	11 611,28		5 611,23
Saamisten muutos	-462 247,22		61 765,45
Korottomien velkojen muutos	233 480,29	-214 755,65	265 439,75
			335 205,38
Rahoituksen rahavirta		-2 329 654,99	221 912,04
Rahavarojen muutos		-592 675,18	2 146 580,58
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	5 392 194,85		5 984 870,03
Rahavarat 1.1.	5 984 870,03	-592 675,18	3 838 289,45
			2 146 580,58

Tase

VASTAAVAA	2021	2020
	euroa	euroa
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		3 389,40
Muut pitkävaikutteiset menot	411 327,83	587 307,15
	<u>411 327,83</u>	<u>590 696,55</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 876 877,60	2 871 884,94
Rakennukset	14 708 104,93	14 638 655,21
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 256 761,66	2 656 337,00
Koneet ja kalusto	13 816,64	49 062,01
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	774 493,18	42 539,00
	<u>20 630 054,01</u>	<u>20 258 478,16</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 167 340,69	3 170 243,79
Muut lainasaamiset	778 978,27	778 978,27
Muut saamiset	424 524,31	418 024,31
	<u>4 370 843,27</u>	<u>4 367 246,37</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	7 403,11	9 803,11
Lahjoitusrahastojen varat	1 459,25	3 359,09
	<u>8 862,36</u>	<u>13 162,20</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	236 690,99	248 302,27
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	78 682,91	95 000,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	347 774,44	406 257,12
Lainasaamiset	32 478,09	22 555,46
Muut saamiset	138 371,36	125 741,30
Siirtosaamiset	596 231,06	81 736,76
	<u>1 193 537,86</u>	<u>731 290,64</u>
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	4 095 276,64	3 766 860,97
	<u>4 095 276,64</u>	<u>3 766 860,97</u>
Rahat ja pankkisaamiset	1 296 918,21	2 218 009,06
VASTAAVAA YHTEENSÄ	32 243 511,17	32 194 046,22

VASTATTAVAA	2021	2020
	euroa	euroa
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	7 332 535,54	7 332 535,54
Muut omat rahastot	3 248 637,79	3 248 637,79
Edellisten tilikausien ylijäämä(alijäämä)	1 008 429,23	670 776,82
Tilikauden yli-/alijäämä	1 003 850,90	337 652,41
	<u>12 593 453,46</u>	<u>11 589 602,56</u>
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	486 429,52	501 396,58
	<u>486 429,52</u>	<u>501 396,58</u>
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	937 400,00	189 700,00
	<u>937 400,00</u>	<u>189 700,00</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	4 984,25	6 884,09
	<u>4 984,25</u>	<u>6 884,09</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 152 549,63	10 376 232,97
Lainat julkisyhteisöiltä	21 417,00	64 275,00
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	304 420,14	280 180,09
Siirtovelat	13 625,01	15 643,53
	<u>10 492 011,78</u>	<u>10 736 331,59</u>
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat		2 400 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 793 277,34	4 045 435,34
Lainat julkisyhteisöiltä	42 858,00	42 858,00
Saadut ennakot		745,50
Ostovelat	997 975,18	1 020 744,03
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	325 223,41	150 736,45
Siirtovelat	1 569 898,23	1 509 612,08
	<u>7 729 232,16</u>	<u>9 170 131,40</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	32 243 511,17	32 194 046,22

Konsernituloslaskelma

	2021	2020
	euroa	euroa
Toimintatuotot	8 981 120,07	8 117 387,14
Toimintakulut	-32 094 484,52	-29 870 623,23
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta(tappiosta)	472,66	-129,39
Toimintakate	-23 112 891,79	-21 753 365,48
Verotulot	12 703 549,24	11 533 098,09
Valtionosuudet	12 541 062,90	13 059 337,73
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	23 676,68	5 602,32
Muut rahoitustuotot	484 331,11	168 129,58
Korkokulut	-197 838,38	-185 255,77
Muut rahoituskulut	-32 188,57	-103 587,68
Vuosikate	2 409 701,19	2 723 958,79
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 035 205,02	-2 378 149,83
Omistuksen eliminointierot	-2 903,10	-610,00
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät	113 000,00	
Tilikauden tulos	484 593,07	345 198,96
Tilinpäätössiirrot	20 405,16	-1 078,19
Laskennalliset verot		-10 300,00
Vähemmistöosuudet	32 533,45	7 384,29
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	537 531,68	341 205,06

Konsernin rahoituslaskelma

	2021	2020
	euroa	euroa
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 409 701,19	2 723 958,79
Satunnaiset erät	113 000,00	
Tulorahoituksen korjauserät	880 455,07	128 076,43
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 443 016,18	-1 774 133,11
Rahoitusosuudet investointimenoihin	128 000,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	575 468,47	245 016,76
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 663 608,55	1 322 918,87
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-6 500,00	
Antolainasaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 428 730,03	2 850 300,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 162 627,53	-3 515 120,52
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 042 800,00	1 010 591,81
Oman pääoman muutokset	-189 749,97	-5 715,37
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	2 626,71	1 655,64
Vaihto-omaisuuden muutos	16 124,62	-28 514,40
Saamisten muutos	-601 585,96	244 644,98
Korottomien velkojen muutos	-40 734,18	100 327,56
Rahoituksen rahavirta	-3 596 516,28	658 169,70
Rahavarojen muutos	-932 907,73	1 981 088,57
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	6 038 979,68	6 971 887,41
Rahavarat 1.1.	6 971 887,41	4 990 798,84
	-932 907,73	1 981 088,57

Konsernitase

VASTAAVAA	2021	2020
	euroa	euroa
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	360 473,75	191 030,27
Muut pitkävaikutteiset menot	515 709,31	587 307,15
Ennakkomaksut	<u>154 971,97</u>	<u>386 772,28</u>
	1 031 155,03	1 165 109,70
 Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 564 134,41	3 585 848,37
Rakennukset	26 695 243,06	23 760 805,07
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 473 238,89	2 662 528,86
Koneet ja kalusto	491 895,81	353 172,56
Muut aineelliset hyödykkeet	19 698,35	10 462,17
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>879 934,68</u>	<u>4 967 837,71</u>
	34 124 145,20	35 340 654,74
 Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	122 414,73	129 179,00
Muut osakkeet ja osuudet	700 362,08	586 154,90
Muut lainasaamiset	295 000,00	295 000,00
Muut saamiset	<u>426 780,04</u>	<u>420 280,04</u>
	1 544 556,85	1 430 613,94
 TOIMEKSIANTOJEN VARAT	105 201,64	54 178,02
 VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	322 731,36	338 855,98
 Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	78 872,54	96 621,12
Lyhytaikaiset saamiset	<u>1 626 055,62</u>	<u>1 030 120,48</u>
	1 704 928,16	1 126 741,60
 Rahoitusarvopaperit	4 325 672,50	4 110 724,20
 Rahat ja pankkisaamiset	1 713 307,18	2 861 163,21
 VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u><u>44 871 697,92</u></u>	<u><u>46 428 041,39</u></u>

VASTATTAVAA	2021	2020
	euroa	euroa
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	7 332 535,54	7 332 535,54
Muut omat rahastot	4 131 461,11	4 151 866,27
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 993 893,65	1 676 919,26
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	<u>537 531,68</u>	<u>341 205,06</u>
	13 995 421,98	13 502 526,13
VÄHEMMISTÖOSUUDET	274 624,37	316 907,83
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	<u>1 122 073,93</u>	<u>393 864,00</u>
	1 122 073,93	393 864,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	101 864,39	48 214,06
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	19 682 928,03	20 183 952,55
Pitkäaikainen koroton pääoma	318 045,15	295 823,62
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	5 330 813,97	7 596 486,98
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	<u>4 045 926,10</u>	<u>4 090 266,22</u>
	29 377 713,25	32 166 529,37
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>44 871 697,92</u>	<u>46 428 041,39</u>

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman (kv 7.1.2012 § 61) mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimukset

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Sopimusehdot on eritelty sivulla 148.

KSSHP:n alijäämä

Uuraisten kunnan osuus (189.700 euroa) KSSHP:n edellisten vuosien alijäämästä on kirjattu edellisen vuoden ylijäämään ja pakolliseen varaukseen. Tämä on huomioitu vuoden 2020 vertailutiedoissa.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistaminen kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksessa syntynyt ero on kokonaisuudessaan kirjattu hankintakaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö Oy Uuraisten Virastotalon rakennusten poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Uuraisten Vuokratalot Oy:llä ja Kiinteistöosakeyhtiö Oikarinmäellä on omat erilliset poistosuunnitelmat.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Suunnitelmapoistoja ei ole oikaistu.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Konserniyhteisöjen tekemät korjaukset vuoden 2020 tilinpäätökseen aiheuttavat Uuraisten kuntakonsernin tasejatkuvuuteen 24 230,67 euron eron.

Uuraisten kunnan osuus (189.700 euroa) KSSH:n edellisten vuosien alijäämästä on kirjattu edellisen vuoden ylijäämään ja pakolliseen varaukseen. Tämä on huomioitu konsernin vuoden 2020 vertailutiedoissa.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Toimintatuotot	2021	2020
Valtuusto ja konsernijohto	353 238,90	140 125,61
Konsernipalvelut	67 572,91	55 017,87
Sosiaalilautakunta	1 565 601,65	1 186 320,15
Sivistyslautakunta	584 131,00	516 464,97
Tekninen lautakunta	871 257,17	898 344,93
Toimintatuotot yhteensä	3 441 801,63	2 796 273,53
Verotulojen erittely	2021	2020
Kunnan tulovero	10 895 436,93	10 234 513,42
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 088 942,14	650 121,31
Kiinteistövero	719 170,17	648 463,36
Verotulot yhteensä	12 703 549,24	11 533 098,09
Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely	2021	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	9 697 392,00	10 161 977,00
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus</i>	<i>3 686 916,00</i>	<i>3 516 468,00</i>
<i>Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus</i>		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-661 910,00	-568 525,00
Verotulomenetysten korvaus	1 722 684,00	1 601 547,00
Veronlykkäysten korvaus	-45 576,00	
Valtionosuudet yhteensä	10 712 590,00	11 194 999,00
Palvelujen ostot	2021	2020
(ulkoiset)		
Asiakaspalvelujen ostot	7 784 179,32	7 780 930,06
Muiden palvelujen ostot	3 116 725,09	2 679 943,88
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	10 900 904,41	10 460 873,94
Pakollisten varausten muutos ja muuhun kuin tilikauteen liittyvät erät	2021	2020
Uuraisten Valokuituverkot Oy		
*Lisäykset tilikaudella	626 000,00	
*Vähennykset tilikaudella		
*Jäljellä 31.12.	626 000,00	0,00
Keski-Suomen sairaanhoitopiiri ky	189 700,00	
*Lisäykset tilikaudella	121 700,00	
*Kirjattu 2021 tp:ssä edell.v:n ylijäämään 189.700 €		189 700,00
*Vähennykset tilikaudella		
*Jäljellä 31.12.	311 400,00	189 700,00
Pakollinen varaus yhteensä	937 400,00	189 700,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot	2021	2020
Muut toimintatuotot		
*Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	21 144,45	41 201,50
Muut toimintakulut		
*Maa- ja vesialueiden luovutustappiot		

Satunnaiset tuotot ja kulut	2021	2020
Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	2021	2020
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	7 507,29	7 507,29

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Merkinnät:	TP = tasapoisto (vuosipoisto on hankintahinta jaettuna poistoajalla) MJP = menojäännöspoisto (vuosipoisto on x % edellisvuoden lopun arvosta)
Poistojen aloittaminen:	Ensimmäinen poisto on tehty käyttöönottoa seuraavan kuukauden alusta. Verkostojen yms. poistot on aloitettu seuraavan vuoden alusta.
Poistoajat ja päätösvalta:	Ensisijassa noudatetaan poistosuunnitelman alarajaa ellei pidemmän poistoajan käyttämiselle ole hyödykekohtaista perustetta. Kunnanhallitus päättää pidemmän poistoajan käytöstä hyödykekohtaisen perusteen mukaan enintään kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antaman yleisohjeen mukaisen poistoaikojen ylärajojen mukaan.

31.12.2012 JÄLKEEN VALMISTUNEET INVESTOINNIT

<u>Ryhmä</u>	<u>Suunnitelma</u>
Aineettomat hyödykkeet	
Aineettomat oikeudet	TP 5 v
Muut pitkävaikutteiset menot	
Tietokoneohjelmistot	TP 2 v
Osakehuoneistojen muutostyöt	TP 5 v
Kehittämismenot	TP 5 v
Muut	TP 5v*
Ennakkomaksut	ei poistoja
*erityisestä syystä 10 v	
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoja
Rakennukset	
Asuinrakennukset	TP 30 v
Hallinto- ja laitosrakennukset	TP 30 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	TP 30 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit	MJP 20 %
Puistot ja leikkipaikat	MJP 20 %
Laiturit ja uimalat	MJP 25 %
Piha-alueet	MJP 20 %
Muut maa- ja vesirakenteet	MJP 20 %
tai erityisistä syistä voidaan käyttää 20 vuoden tasapoistoaikaa 1.1.2022 alkaen (kvalt.2021 § 70)	
Valaistut ladut	MJP 20 %
Ulkovalaistuslaitteet	MJP 20 %
Vesijohtoverkot	MJP 10 %
Viemäriverkot	MJP 10 %
Vesi- ja viemärlaitokset	MJP 25 %
Muut kiinteät koneet ja laitteet	MJP 25 %
Koneet ja kalusto	
Kuljetusvälineet	TP 4 v
Atk-laitteet	TP 3 v
Muut laitteet ja kalusto	TP 3 v

Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukaan
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoja
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoja
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoja
Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, kirjataan vuosikuluiksi.	

ENNEN 1.1.2013 VALMISTUNEET INVESTOINNIT

<u>Ryhmä</u>	<u>Suunnitelma</u>
Aineettomat hyödykkeet	
Aineettomat oikeudet	
Tietokoneohjelmistot	TP 3 v
Muut aineettomat oikeudet	TP 3 v
Muut pitkävaikutteiset menot	
Osakehuoneistojen muutostyöt	TP 5 v
Tutkimus- ja kehittämismenot	TP 5 v
Ennakkomaksut	ei poistoja
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoja
Rakennukset	
Asuinrakennukset	
Puiset	TP 50 v
Kiviset	TP 50 v
Hallinto- ja laitosrakennukset	
Puiset ja peltiset	TP 50 v
Kiviset	TP 50 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	
Puiset ja peltiset	TP 50 v
Kiviset	TP 50 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit	MJP 20 %
Puistot ja leikkipaikat	MJP 20 %
Laiturit ja uimalat	MJP 25 %
Piha-alueet	MJP 20 %
Muut maa- ja vesirakenteet	MJP 20 %
Valaistut ladut	MJP 20 %
Ulkovalaistuslaitteet	MJP 20 %
Vesijohtoverkot	MJP 10 %
Viemäriverkot	MJP 10 %
Vesi- ja viemärilaitokset	MJP 25 %
Muut kiinteät koneet ja laitteet	MJP 25 %
Koneet ja kalusto	
Kuljetusvälineet	TP 5 v
Palo- ja sammutusautot	TP 10 v
Atk-laitteet	TP 3 v
Muut laitteet ja kalusto	TP 3 v
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukaan
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoja
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoja
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoja
Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 7 000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.	

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Saamisten erittely	2021 Pitkä- aikaiset	2021 Lyhyt- aikaiset	2020 Pitkä- aikaiset	2020 Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		16 636,23		18 570,06
Lainasaamiset				10 000,00
Muut saamiset		10 626,86		
Siirtosaamiset				
Yhteensä		27 263,09		28 570,06
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		1 200,00		880,00
Siirtosaamiset		100,00		400,00
Yhteensä		1 300,00		1 280,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		302,06		
Lainasaamiset	78 682,91	16 317,09	95 000,00	
Siirtosaamiset		59 023,58		22 068,05
Yhteensä	78 682,91	75 642,73	95 000,00	22 068,05
Saamiset yhteensä	78 682,91	104 205,82	95 000,00	51 918,11

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
*Tulojäämät		
ELY-keskus	26 441,08	18 676,30
Uuraisten Valokuituverkot Oy	58 078,38	21 898,94
Valtio/korona-avustukset	451 727,00	
Muut tulojäämät	59 984,60	41 161,52
*Tulojäämät yhteensä	596 231,06	81 736,76

Käyttöomaisuuden muutokset

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä	Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä	
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Ennakkomaksut		Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet		Ennakkomaks. ja keskenraiset h.
euroa											
Poistamaton hankintameno 1.1.	3 389,40	587 307,15		590 696,55	2 885 622,89	14 638 655,21	2 656 337,00	49 062,01		42 539,00	20 272 216,11
Lisäykset tilikauden aikana				0,00	10 000,00	744 178,61	33 949,44			859 954,18	1 648 082,23
Rahoitusosuudet tilikaudella				0,00						128 000,00	128 000,00
Vähennykset tilikaudella					23 737,95						23 737,95
Siirrot erien välillä		20 157,39		20 157,39		-20 157,39					-20 157,39
Tilikauden poisto	3 389,40	196 136,71		199 526,11		654 571,50	433 524,78	35 245,37			1 123 341,65
Arvonlenn. ja niiden palautukset											
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	411 327,83	0,00	411 327,83	2 871 884,94	14 708 104,93	2 256 761,66	13 816,64	0,00	774 493,18	20 625 061,35
Arvonkorotukset											
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	411 327,83	0,00	411 327,83	2 871 884,94	14 708 104,93	2 256 761,66	13 816,64	0,00	774 493,18	20 625 061,35
Olennaiset lisäpoistot											
Hirvasen vanha koulu						106 901,41					106 901,41

	2021	2020
Maa- ja vesialueet erittely		
*Kiinteistöjen liittymismaksut	101 663,11	92 862,30
*Muut maa- ja vesialueet	2 775 214,49	2 779 022,64
Maa- ja vesialueet yhteensä	2 876 877,60	2 871 884,94

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet					Joukkovelkakirjasaamiset, muut laina- ja muut saamiset					
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk- laina- saamiset	Saamiset konserni- yhtiöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset omistusyht- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 439 206,44	325 589,46	853 384,00	552 063,89	3 170 243,79		483 978,27		295 000,00	418 024,31	1 197 002,58
Lisäykset		-2 903,10			-2 903,10					6 500,00	6 500,00
Vähennykset					0,00						0,00
Siirrot erien välillä											
Hankintameno 31.12.	1 439 206,44	322 686,36	853 384,00	552 063,89	3 167 340,69		483 978,27	0,00	295 000,00	424 524,31	1 203 502,58
Arvonlennukset					0,00						
Arvonkorotukset											0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 439 206,44	322 686,36	853 384,00	552 063,89	3 167 340,69	0,00	483 978,27	0,00	295 000,00	424 524,31	1 203 502,58

Omistukset muissa yhteisöissä

31.12.2021

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistusosuus %	Kuntakonsernin osuus		
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
*Uuraisten Vuokratalot Oy	Uurainen	100	100	217 367,09	4 335 755,46	-3,99
*Kiinteistö Oy Uuraisten Virastotalo	Uurainen	70	70	1 101 651,18	91 052,84	-32 924,11
*Kiinteistöosakeyhtiö Oikarinmäki, 4.8.2021	Uurainen	100	100	152 186,02	10 626,86	-24 953,77
Kuntayhtymät						
*Keski-Suomen Sairaanhoidopiiri	Jyväskylä	1,13	1,13	83 183,69	6 584 913,45	-297 885,70
*Jyväskylän koulutuskuntayhtymä (konserni)	Jyväskylä	1,83	1,83	1 910 523,03	699 869,96	-37 705,10
*Äänekosken ammatillisen koulutuksen ky (konserni)	Äänekoski	1,47	1,47	382 402,57	38 618,48	-11 231,30
*Keski-Suomen liitto	Jyväskylä	1,1	1,1	6 296,17	18 031,26	-1 230,48
Osakkuusyhteisöt						
*As.Oy Uuraskoto	Uurainen	35	35	99 945,40	117 026,89	0,99
*As.Oy Uuraisten Ykkösriveri	Uurainen	33	33	43 336,74	1 833,33	471,68
*Uuraisten Valokuituverkot Oy, 30.6.2021	Uurainen	24,9	24,9	-34 093,58	669 401,53	-17 336,28

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Peruspääoma 1.1. ja 31.12.	7 332 535,54	7 332 535,54
Muut omat rahastot		
*Kehittämisrahaston pääoma 1.1.	3 248 637,79	3 248 637,79
*Siirrot rahastoon tilikaudella		
*Siirrot rahastosta tilikaudella		
*Kehittämisrahaston pääoma 31.12.	3 248 637,79	3 248 637,79
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	1 008 429,23	670 776,82
*Siirrot		
*Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 008 429,23	670 776,82
Tilikauden yli-/alijäämä	1 003 850,90	337 652,41
Oma pääoma yhteensä	12 593 453,46	11 589 602,56

Pitkäaikainen vieras pääoma

(erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua)

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 967 265,00	1 792 285,61
Yhteensä	3 967 265,00	1 792 285,61

Joukkovelkakirjalainat

Alle vuoden kuluessa erääntyvät, korko 0,00 %

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
		2 400 000,00

Pakolliset varaukset

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Muut pakolliset varaukset		
Uraisten Valokuituverkot Oy	626 000,00	
K-S sairaanhoitopiiri ky/osuus alijäämästä (kirjattu 2021 tp:ssä edell.v:n ylijäämään 189.700 €)	311 400,00	189 700,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	937 400,00	189 700,00

Vieras pääoma

	<u>2021</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2020</u>
	<u>Pitkä-</u>	<u>Lyhyt</u>	<u>Pitkä-</u>	<u>Lyhyt</u>
	<u>aikainen</u>	<u>aikainen</u>	<u>aikainen</u>	<u>aikainen</u>
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		250,00		
Muut velat		162 419,00		
Siirtovelat				
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		80 233,78		3 076,85
Siirtovelat				
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille				
Ostovelat				
Siirtovelat				
Vieras pääoma yhteensä	0,00	242 902,78	0,00	3 076,85

Erittely liittymismaksuista

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Muut velat /Liittymismaksut ja muut velat		
Liittymismaksut	301 986,06	276 820,74

Muut velat	2 434,08	3 359,35
Yhteensä	304 420,14	280 180,09

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Korkojaksotukset	4 148,51	5 343,44
Lomapalkkajaksotukset	1 117 201,76	1 017 018,75
Henkilösivukulut	263 938,04	259 116,01
ELY-keskus	79 200,00	85 000,00
Opetus- ja kulttuuriministeriö/Opetushallitus	88 200,00	134 098,00
Muut menoajämät	17 209,92	9 035,88
Siirtovelat yhteensä	1 569 898,23	1 509 612,08

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITE-TIEDOT

Vuokravastuut

	2021	2020
Vuokravastuut yhteensä	384 723,53	8 424,24
Leasingvastuut yhteensä arvonlisäveroineen	718 164,97	848 923,49
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	190 327,07	194 107,15
Myöhemmin maksettavat	527 837,90	654 816,34
Yhteensä	1 102 888,50	857 347,73

Vastuusitoumukset

	2021	2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
*Alkuperäinen pääoma	6 562 017,20	7 483 877,30
*Jäljellä oleva pääoma	3 813 106,42	4 675 195,98
Takaukset muiden puolesta		
*Alkuperäinen pääoma	2 435 762,00	2 661 318,00
*Jäljellä oleva pääoma	918 138,75	1 068 880,75

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2021	2020
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12	25 778 020,00	24 554 547,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	16 886,00	15 300,00

Muut taloudelliset vastuut

	2021	2020
* Arvonlisäveron palautusvastuu	399,87	799,75
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu		

*Kunta ei ole suunnitellut myyvänsä kiinteistöjä, joihin alv-palautusvastuu kohdistuu

KORONVAIHTOSOPIMUSTEN 31.12.2021 SOPIMUSEHDOT

	Sopimus	Alkaen	Päättyen	Laskennallinen pääoma euroa	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Tasa-lyhen- nys	Sopimuk- sen mark- kina-arvo euroa
Kuntarahoitus	32014 ==> KSWAPO49/12 17.12.2012	27.10.2014	27.10.2022	780 000,00	1,710 %	6 kk euri- bor	82.000 e/ puolivuosit- tain 27.4.15 alk	-7 369,02
Pohjola Pankki	430992 9.12.2015	27.10.2015	27.10.2022	-780 000,00	-1,710 %	- 6 kk euribor	82.000 e/ puolivuosit- tain 27.4.15 alk	9 147,64
Op Yrityspankki Oyj	8609360 23.11.2018	4.6.2019	4.12.2024	3 000 000,00	1,43 %	3 kk euri- bor	-	-149 147,19
Pohjola Pankki	430985 Swap- tio 9.12.2015	11.12.2025	11.12.2035	4 000 000,00	0,75 %	6 kk euri- bor		-217 901,64

Optio-oikeuden käyttäminen: Ostajalla (pankki) on preemion (0,00 euroa) maksettuaan oikeus päättymispäivänä (9.12.2025) päättymisaikaan (11:00) mennessä saada kohde-etuutena oleva koronvaihtosopimus voimaan toteuttamalla optio.

Mikäli optio-oikeutta ei käytetä option päättymispäivänä päättymisaikaan mennessä, optio raukeaa. Toteutushinta 0,75 % p.a.

YHTEENSÄ	7 000 000,00
-----------------	---------------------

KONSERNIN LIITETIEDOT**Konsernituloslaskelman liitetiedot**

Toimintatuotot	2021	2020
(ulkoiset)		
Yleishallinto	461 457,44	236 050,29
Sosiaali- ja terveystoimet	6 123 068,35	5 450 909,07
Opetus- ja kulttuuritoimet	855 574,84	786 074,59
Yhdyskuntapalvelut ja muut palvelut	1 541 019,44	1 644 353,19
Toimintatuotot yhteensä	8 981 120,07	8 117 387,14

Valtionosuus	2021	2020
Konsernissa lisäävät valtionosuutta ammattioppilaitosten saama yksikköhintarahoitukseen perustuva valtionosuus	1 828 472,90	1 864 338,76

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	2021	2020
Satunnaiset tuotot	0	0
K-S sairaanhoitopiiri ky/Sydänkeskuksen myynti	113 000,00	

Pakollisten varausten muutos	2021	2020
K-S sairaanhoitop./Potilasvahinkovak.maksuvastuu 1.1.	203 694,11	199 127,72
*Lisäykset tilikaudella		4 566,39
*Vähennykset tilikaudella	-19 134,18	
K-S sairaanhoitop./Potilasvahinkovak.maksuvastuu 31.12.	184 559,93	203 694,11
K-S sairaanhoitop./Ympäristövastuu 1.1.	469,89	
*Lisäykset tilikaudella		9 718,00
*Vähennykset tilikaudella	-355,89	-9 248,11
K-S sairaanhoitop./Ympäristövastuu 31.12.	114,00	469,89
Kunta/Uuraisten Valokuituverkot Oy 1.1.		
*Lisäykset tilikaudella	626 000,00	
*Vähennykset tilikaudella		
Kunta/Uuraisten Valokuituverkot Oy 31.12.	626 000,00	
Kunta/K-S sairaanhoitopiiri 1.1.	189 700,00	
*Lisäykset tilikaudella	121 700,00	189 700,00
*Vähennykset tilikaudella		
Kunta/K-S sairaanhoitopiiri 31.12.	311 400,00	189 700,00

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot	2021	2020
Muut toimintatuotot		
*Maa-alueiden luovutusvoitot (kunta)	21 144,45	41 201,50
*K-S sairaanhoitopiiri	12 462,75	
*Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	7 270,14	15 473,24
Luovutusvoitot yhteensä	40 877,34	56 674,74

Muut toimintakulut

*Maa-alueiden luovutustappiot (kunta)		
Luovutustappiot yhteensä	0,00	0,00

Konsernitaseen liitetiedot

Siirtosaamiset

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
*Valtionosuussaamiset	19 650,48	10 357,80
*Valtio/korona-avustukset	451 702,00	
*ELY-keskus	26 441,08	18 676,30
*Muut siirtosaamiset	220 235,49	120 639,07
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yht.	718 029,05	149 673,17

Oma pääoma

	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	7 332 535,54	7 332 535,54
Muutos tilikaudella 1.1.-31.		
Peruspääoma 31.12.	7 332 535,54	7 332 535,54
Muut omat rahastot 1.1.	4 151 866,27	4 156 760,16
Muutos tilikaudella 1.1.-31.	-20 405,16	-4 893,89
Muut omat rahastot 31.12.	4 131 461,11	4 151 866,27
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	2 018 124,32	3 350 591,25
Muutos tilikaudella	-24 230,67	-1 673 671,99
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	1 993 893,65	1 676 919,26
Tilikauden yli-/alijäämä	537 531,68	341 205,06
Oma pääoma yhteensä	13 995 421,98	13 502 526,13

Pakolliset varaukset

	2021	2020
K-S sairaanhoitop.: Potilasvak.maksuvastuuvaraus	184 559,93	203 694,11
K-S sairaanhoitop.: Ympäristövastuu	114,00	469,89
Kunta/Uuraisten Valokuituverkot Oy	626 000,00	
Kunta/KS shp:n alijäämät	311 400,00	189 700,00
Yhteensä	1 122 073,93	393 864,00

Erittely liittymismaksuista

	2021	2020
Liittymismaksut	301 986,06	276 820,74
Muut velat	16 059,09	3 359,35
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat yht.	318 045,15	280 180,09

Siirtovelat

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtovelat		
*Korkojaksotukset	23 312,24	24 875,85
*Lomapalkkajaksotukset	1 582 385,82	1 467 390,43
*Muut menojäämät	708 710,15	698 637,44
Siirtovelat yhteensä	2 314 408,21	2 190 903,72

Vuokravastuut

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Vuokravastuut	1 237 913,93	112 778,80
Leasingvastuut	1 116 847,32	881 507,07

Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut takaukset *jäljellä oleva pääoma	3 836 078,74	4 702 677,06

Muut vastuusitoumukset

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Takaukset muiden puolesta	918 138,76	1 068 880,75
Arvonlisäveron palautusvastuu	221 701,32	228 389,18
Muut vastuut	1 459,52	817,43
Yhteensä	1 141 299,60	1 298 087,36

KUNNAN VESIHUOLTOLAITOS
Vesilaitostaseyksikkö
Tuloslaskelma

	<u>Arvio 2021</u>	<u>Käyttö 2021</u>	<u>Käyttö 2020</u>
	euroa	euroa	euroa
Liikevaihto	331 700	333 105,28	330 243,44
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)			
Valmistus omaan käyttöön			
Liiketoiminnan muut tuotot			
Materiaalit ja palvelut	316 630	303 841,26	286 762,44
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	57 100	37 510,06	64 566,71
Palvelujen ostot	259 530	266 331,20	222 195,73
Henkilöstökulut	3 010	3 286,65	1 950,00
Palkat ja palkkiot	800	1 325,00	
Henkilösivukulut	2 210	1 961,65	1 950,00
Eläkekulut	2 190	1 946,95	1 950,00
Muut henkilösivukulut	20	14,70	
Poistot ja arvonalentumiset	99 000	102 843,35	112 448,65
Suunnitelman mukaiset poistot	99 000	102 843,35	112 448,65
Arvonalentumiset			
Liiketoiminnan muut kulut	560	1 310,19	1 151,40
Liikeylijäämä (+) tai -alijäämä (-)	-87 500	-78 176,17	-72 069,05
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 300	-6 167,02	-6 167,02
Korkotuotot			
Muut rahoitustuotot			
Korkokulut	6 300	6 167,02	6 167,02
Korvaus jäännöspääomasta			
Muut rahoituskulut			
Ylijäämä / -alijäämä ennen satunnaisia eriä	-93 800	-84 343,19	-78 236,07
Satunnaiset tuotot ja -kulut			
Satunnaiset tuotot			

Satunnaiset kulut			
Ylijäämä / -alijäämä ennen varauksia	-93 800	-84 343,19	-78 236,07
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)			
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (-)			
Tilikauden ylijäämä / -alijäämä	-93 800	-84 343,19	-78 236,07

Vesihuoltolaitoksen tase

	31.12.2021	31.12.2020
VASTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Tietokoneohjelmistot		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	25 915,98	26 526,62
Rakennukset	8 771,17	9 152,52
Kiinteät rakenteet ja laitteet	804 090,60	902 052,58
Koneet ja kalusto		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Sijoitukset		
Muut saamiset	59 570,20	59 570,20
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	86 656,10	52 484,13
Muut lyhytaikaiset saamiset	11 079,87	9 402,60
Rahat ja pankkisaamiset		
	<u>996 083,92</u>	<u>1 059 188,65</u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	2 002 922,83	1 927 051,64
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-1 873 252,29	-1 795 016,22
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-84 343,19	-78 236,07
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	505 828,36	555 931,07
Lainat julkisyhteisöiltä	1 407,10	4 222,87
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	301 986,06	276 820,74
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	53 992,07	53 782,78
Lainat julkisyhteisöiltä	2 815,77	2 815,77
Ostovelat	84 727,21	111 816,07
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat		
Siirtovelat		
	<u>996 083,92</u>	<u>1 059 188,65</u>

VESILAITOSTASEYKSIKKÖ**Rahoituslaskelma**

	31.12.2021	31.12.2020
Toiminnan rahavirta		
Liikelyli-/alijäämä	-78 176,17	-72 069,05
Poistot ja arvonalentumiset	102 843,35	112 448,65
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 167,02	-6 167,02
Tulorahoituksen korjauserät	18 500,16	34 212,58
Investointien rahavirta		
Investointimenot-	-3 889,36	-34 470,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin+	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot+	-3 889,36	-34 470,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	14 610,80	-257,42
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset-	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset+	0,00	0,00
	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys+	3 889,36	34 470,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys-	-56 598,55	-54 250,55
Lyhytaikaisten lainojen lisäys/vähennys +/-	0,00	0,00
	-52 709,19	-19 780,55
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	-34 171,97	69 031,08
Korottomien velkojen muutos	-27 088,86	-51 191,48
	-61 260,83	17 839,60
Rahoituksen rahavirta	-113 970,02	-1 940,95

MUUT ERIYTETYT LASKELMAT (kilpailulaki § 30)
TOIMITILA- JA ASUNTOVUOKRAUS

TULOSLASKELMA	2021
Eriytetty tuloslaskelma laadittu ensimmäisen kerran 31.12.2021	
Liikevaihto	129 827,11
Materiaalit ja palvelut	42 265,35
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Ostot tilikauden aikana	19 781,75
Varausten lisäys tai vähennys	
Palvelujen ostot	22 483,60
Henkilöstökulut	11 256,70
Palkat ja palkkiot	9 013,93
Henkilösivukulut	2 242,77
Eläkekulut	1 867,83
Muut henkilösivukulut	374,94
Poistot ja arvonalentumiset	28 511,06
Suunnitelman mukaiset poistot	17 820,92
Arvonalentumiset	10 690,14
Liiketoiminnan muut kulut	71 276,61
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-23 482,61
Rahoitustuotot ja -kulut	
Korkotuotot ja -kulut	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-23 482,61
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-23 482,61
Tilikauden yli-/alijäämä	-23 482,61

KIINTEISTÖNHOITO

TULOSLASKELMA

2021

Eriytetty tuloslaskelma laadittu ensimmäisen kerran 31.12.2021

Liikevaihto	48 661,03
Liiketoiminnan muut tuotot	2 789,31
Materiaalit ja palvelut	21 985,05
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	6 874,64
Ostot tilikauden aikana	6 874,64
Varausten lisäys tai vähennys	
Palvelujen ostot	15 110,41
Henkilöstökulut	46 193,05
Palkat ja palkkiot	37 407,82
Henkilösivukulut	8 785,23
Eläkekulut	7 229,22
Muut henkilösivukulut	1 556,01
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman mukaiset poistot	
Arvonalentumiset	
Liiketoiminnan muut kulut	196,36
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-16 924,12
Rahoitustuotot ja -kulut	
Korkotuotot ja -kulut	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-16 924,12
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-16 924,12
Tilikauden yli-/alijäämä	-16 924,12

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot**Toistaiseksi palkatun henkilöstön määrä kunnan toimialoittain 31.12.2021**

Toistaiseksi palkatun henkilöstön määrä kunnan toimialoittain 31.12.2021

	TP 2020	TP 2021
Yleishallinto	8	8
Sosiaalitoimi	56	57
Sivistys- ja vapaa-aikatoimi	104	107
Tekninen toimi	31	31
Yhteensä	199	203

Työntekijöiden määrä yhteensä 31.12.2020

(sis. Vakinaiset, määräaikaiset ja työllistetyt)

	TP 2021
Yleishallinto	9
Sosiaalitoimi	76
Sivistys- ja vapaa-aikatoimi	141
Tekninen toimi ja ympäristötoimi	42
Yhteensä	268

Luottamushenkilömaksut

	2021	2020
Suomen Keskusta, Uuraisten osasto	3 444,25	2 220,25
KD Suomen kristillisdemokraatit, Uuraisten osasto	237,75	187,25
Perussuomalaiset, Uuraisten osasto	664,30	177,45
Uuraisten Vasemmistoliitto	984,00	819,00
SDP, Uuraisten osasto	989,25	767,50
Yhteensä	6 319,55	4 171,45

Tilintarkastajien palkkiot

	2021	2020
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	9 550,00	7 911,89
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	9 550,00	7 911,89

Intressitahotapahtumat

Uuraisten kunnalla ei ole merkittäviä intressitahoja, jotka tulisi kirjata tilinpäätöksen liitetietoihin.

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA 2021

- * Tilinpäätöskirja
- * Tase-erittelyt
- * Päiväkirja
- * Pääkirja tileittäin ja kustannuspaikoittain

- * Myyntireskontra
  - * tiliotteet ja saatavien erittelyt

- * Ostoreskontra
  - * tiliotteet

- * Palkanlaskenta
  - * palkkakortisto

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Uuraisilla 28.3.2022

_____
Liisa Stenman-Kässi

_____
Antti-Pekka Kotilainen

_____
Veli-Matti Arponen

_____
Olli Humalajoki

_____
Veli Hytönen

_____
Satu Nieminen

_____
Virpi Salminen

_____
Juha Valkama

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta
tänään kertomuksen.

Uurainen, _____._____.2022

BDO Audiator Oy
Tilintarkastusyhteisö

_____
Heidi Rimpilä
tilintarkastaja, JHT, KHT